

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

О. В. Титар

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИК:
Навчально-методичні матеріали
для студентів філософського факультету зі спеціальності
«Культурологія»

Харків–2024

УДК 130.2
ББК 63.5 (4УКР)
Т 45

Рецензенти:

Я. М. Білик – доктор філософських наук, професор кафедри теорії культури і філософії науки філософського факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна;

Т. В. Подольська – кандидат філософських наук, доцент кафедри теоретичної і практичної філософії філософського факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна;

Е. В. Марахонська – кандидат філософських наук, доцент кафедри культурології Харківської гуманітарної академії культури

*Затверджено до друку рішенням Науково-методичної ради
філософського факультету
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 3 від 17 жовтня 2023 р.)*

Титар О. В. Наскрізна програма практик : навчально-методичні матеріали
Т45 для студентів філософського факультету зі спеціальності «Культурологія»
/ О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. – 84 с.

Посібник присвячено висвітленню питання практичної підготовки культурологів, являє собою наскрізну програму практик культурологів, де представлено навчальну, навчально-ознайомчу, педагогічну і переддипломну практику бакалаврів, а також педагогічну і переддипломну практику магістрів культурології. Таким чином, представлено загальну підготовку культуролога як певну цілісність наукового, педагогічного, виховного та дослідницького профілів. У посібнику надано програму практик, зміст і вимоги до проходження практик, орієнтовні плани практичної роботи, засоби та критерії контролю та оцінювання успішності. Пояснено форми організації тієї чи іншої практик, а також необхідні форми звітності, методи навчання. Крім того, наведено численний список методичної та додаткової літератури.

Призначено для студентів спеціальності «Культурологія» вищих навчальних закладів і для тих, кого цікавлять проблеми культурології. Також це видання стане у нагоді студентам філософського факультету, що вивчають методику викладання культурологічних дисциплін.

УДК 130.2
ББК 63.5 (4УКР)

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2024

© Титар О. В., 2024

© , макет обкладинки, 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.	
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.	
ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ.	
ЗМІСТ ПРАКТИКИ	
ВИМОГИ ДО ЗВІТУ.	
РОЗДІЛ 1. Навчально-ознайомча (науково-дослідницька і організаційно-управлінська) практика.	
1.1. Мета і завдання практики.	
1.2. Програма практики.	
1.3. Структура практики.	
1.4. Теми дослідницьких і практичних завдань, передбачених під час практики .	
1.5. Самостійна робота.	
1.6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання.	
1.7. Методи навчання.	
1.8. Методи контролю.	
1.9. Розподіл балів, які отримують студенти, та критерії оцінювання.	
1.10. Методичне забезпечення.	
1.11. Рекомендована література.	
РОБОЧІ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ	
РОЗДІЛ 2. Навчальна (науково-дослідницька і організаційно-методична) практика	
2.1. Мета і завдання практики.	
2.2. Програма практики.	
2.3. Структура практики.	
2.4. Теми дослідницьких і практичних, передбачених під час практики.	
2.5. Самостійна робота.	
2.6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання.	
2.7. Методи навчання.	
2.8. Методи контролю.	
2.9. Розподіл балів, які отримують студенти, та критерії оцінювання.	
2.10. Методичне забезпечення.	
2.11. Рекомендована література.	
РОБОЧІ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ	
РОЗДІЛ 3. Педагогічна практика.	
3.1. Мета і завдання практики.	
3.2. Програма практики.	
3.3. Структура практики.	
3.4. Теми лекційних та практичних занять, передбачених під час практики.	
3.5. Самостійна робота.	
3.6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання.	
3.7. Методи навчання.	
3.8. Методи контролю.	
3.9. Розподіл балів, які отримують студенти та критерії оцінювання.	
3.10. Методичне забезпечення.	

3.11. Рекомендована література.	
РОБОЧІ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ	
РОЗДІЛ 4. Переддипломна практика бакалаврів.	
4.1. Мета і завдання практики.	
4.2. Програма практики.	
4.3. Структура практики.	
4.4. Самостійна робота.	
4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання та звіт.	
4.6. Методи навчання.	
4.7. Методи контролю.	
4.8. Розподіл балів, які отримують студенти, та критерії оцінювання дипломних робіт.	
4.9. Методичне забезпечення.	
4.10. Рекомендована література.	
РОЗДІЛ 5. Педагогічна практика магістрів (асистентська).	
5.1. Мета і завдання практики.	
5.2. Програма практики.	
5.3. Структура практики.	
5.4. Теми лекційних та практичних занять, передбачених під час практики.	
5.5. Самостійна робота.	
5.6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання.	
5.7. Методи навчання.	
5.8. Методи контролю.	
5.9. Розподіл балів, які отримують студенти, та критерії оцінювання.	
5.10. Методичне забезпечення.	
5.11. Рекомендована література.	
РОЗДІЛ 6. Переддипломна практика магістрів.	
6.1. Мета і завдання практики.	
6.2. Програма практики.	
6.3. Структура практики.	
6.4. Самостійна робота.	
6.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання та звіт.	
6.6. Методи навчання.	
6.7. Методи контролю.	
6.8. Розподіл балів, які отримують студенти, та критерії оцінювання дипломних робіт.	
6.9. Методичне забезпечення.	
6.10. Рекомендована література.	
Загальна рекомендована література для проведення практик.	
Додаток А. Щоденник практики.	
Додаток Б. Зразок заяви про вибір теми дипломної роботи (дипломні завдання).	
Додаток В. Подання за результатами передзахисту диплому (подання голові АК щодо захисту дипломної роботи)	

ВСТУП

Програма та методичні рекомендації розроблені відповідно до чинних вимог Міністерства освіти та науки України до забезпечення практичної підготовки фахівців кваліфікаційних рівнів «бакалавр», «спеціаліст», «магістр» культурології та містять основні вимоги до змісту, організації проходження практики, методики оформлення відповідних документів та системи оцінювання результатів практик. Концепцією освіти ХНУ імені В. Н. Каразіна та філософського факультету передбачено нерозривну єдність теоретичної і практичної підготовки спеціалістів протягом усього періоду навчання у вищому навчальному закладі. Відповідно до робочих навчальних планів спеціальності «Культурологія» практична підготовка є завершальною складовою певних теоретичних дисциплін. Проведення практичної підготовки проходить на основі Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 1 липня 2014 року, а також Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про затвердження форм документів з підготовки кадрів у вищих навчальних закладах I–IV рівнів акредитації» від 29 березня 2012 р. № 384 та Положення про організацію навчального процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Упродовж практики студент має підтвердити певний рівень загальнотеоретичної та спеціальної підготовки відповідно до освітньої (освітньо-професійної) програми. Кожен вид практики передбачає певні змістові, методичні та організаційні особливості, оскільки проводиться в умовах, максимально наближених до майбутньої професійної діяльності, і фактично є формою самостійної аналітичної та практичної діяльності, спрямованої на вирішення конкретних професійних завдань. Її організація відповідає принципам систематичності, безперервності і забезпечує зв'язок з теоретичними курсами.

Юридичною основою для проведення практики є угода, яка укладається між вищим навчальним закладом і базою практики.

Студенти направляються на практику у встановлені строки на відповідні бази практики, згідно зі спеціальним наказом по вузу, попередньо погодженим із керівниками базових закладів. Керівник практики від бази забезпечує практичну підготовку студентів разом з керівником практики від вузу.

Керівник від бази практики ознайомлюється з порядком організації та проведення практики, проводить заходи зі створення необхідних умов студентам-практикантам для виконання ними програми практики, а також з охорони праці, попередження нещасних випадків, з контролю за виконанням студентами правил внутрішнього трудового розпорядку, інші заходи, які мають сприяти забезпеченню якісного проведення практики відповідно до програми.

Практиканти підпорядковуються нормам внутрішнього розпорядку закладу, де проходить практика, виконують розпорядження керівників практик та адміністрації обох установ.

Випускаюча профілююча кафедра:

- 1) затвержує програми навчальної, навчально-ознайомчої та виробничої педагогічної практики студентів;
- 2) призначає кафедрального та групового керівника практики;
- 3) забезпечує читання курсу «Методика викладання культурології», «Методика викладання культурологічних дисциплін у вищій школі», «Практикум викладання культурологічних дисциплін»;
- 4) здійснює навчально-методичне керівництво практикою, контроль за її організацією та проведенням;
- 5) забезпечує студентів робочими програмами, методичними посібниками, навчально-методичною документацією згідно з «Положенням про практику»;
- 6) проводить навчально-методичне інструктування керівників практики та студентів-практикантів;
- 7) проводить конференції за підсумками практики;
- 8) на засіданнях кафедри керівники та студенти повідомляють про хід та результати практики;
- 9) подає у встановлені деканатом строки кафедральний звіт про результати практики з пропозиціями, спрямованими на її покращення;
- 10) навчально-методичний кабінет кафедри організовує та поновлює виставки навчально-методичної літератури з питань педагогічної практики, готує комплект наявних на кафедрі навчально-методичних розробок (навчальні плани, програми, плани семінарів і под.), каталог навчально-методичної літератури з питань викладання філософських дисциплін у вузі;
- 11) завідувач навчально-методичного кабінету фіксує та зберігає документацію з практики відповідно до встановленого переліку.

Керівник практики. Керівництво практикою

Факультетський керівник навчальної педагогічної практики призначається наказом ректора і підпорядковується деканові факультету, а з питань практики керівнику виробничої практики університету. Відповідає за організацію та проведення виробничої (навчальної) практики на факультеті.

Він зобов'язаний:

- 1) досконало знати цільові установки, задачі та зміст наскрізних та робочих програм практики усіх спеціальностей, за якими факультет готує спеціалістів, методику організації та проведення практики;
- 2) брати участь у розробці та обговоренні навчально-методичної документації з організації та проведення практики студентів на відповідних кафедрах;
- 3) разом з деканатом готувати проекти наказів із організації та проведення учбових, ознайомчих та виробничих практик, на визначення баз практик;
- 4) контролювати проведення на кафедрах необхідних організаційних заходів, пов'язаних з підготовкою до практики;

- 5) особисто здійснювати вибірковий контроль проходження практики на базах практики, вживати заходів по подоланню недоліків пов'язаних з невиконанням програми практики;
- 6) вимагати від групових керівників практики своєчасного подання звітів. Надавати декану факультету, голові факультетської навчально-методичної комісії загальні підсумкові результати практики. Звітувати перед Вченою радою факультету щодо організації практики на факультеті, вносити конкретні пропозиції, спрямовані на її удосконалення;
- 7) брати участь в організації та проведенні установчої та підсумкової студентських конференцій за підсумками практики на факультеті;
- 8) вести необхідну документацію з питань практики на факультеті;
- 9) контролювати роботу групових керівників педпрактики та індивідуальних видів студентських практик.

Груповий керівник навчальної педагогічної практики призначається наказом проректора з навчальної роботи на конкретний вид практики.

Він зобов'язаний:

- 1) досконало знати цільові установки, задачі та зміст наскрізної та робочої програм практики за своєю спеціальністю, організацію та методику її проведення, документи, що регламентують порядок проведення практики, керівником якої він є;
- 2) брати участь у розробці та обговоренні навчально-методичної документації з організації та проведення практики студентів;
- 3) за вказівкою завідувача кафедри узгоджувати з вузами, факультетами, кафедрами програми та строки проходження практики, вирішувати навчально-методичні питання, брати участь у підготовці проекту наказу про проходження практики студентами;
- 4) забезпечити в своїй групі проведення усіх організаційних заходів, пов'язаних з підготовкою до практики (вивчення програми та навчально-методичних вказівок з проведення практики, робота з кожним студентом, донесення до студентів їх індивідуальних завдань). Керівник переконується в належному розумінні студентами завдань практики та звітних документів, порядку оформлення звітів;
- 5) допомагає студентам у виконанні програми науково-дослідної роботи, передбаченої завданнями кафедри та факультету, створює умови для наукової ініціативи, допомагає сформуватися студентові як високопрофесійному фахівцю з широким спектром наукових навичок;
- 6) приймати та перевіряти звіти студентів з практики, давати відгук про їх роботу на базі практики, надавати завідувачу кафедрою письмовий звіт за підсумками практики у групі із зауваженнями та пропозиціями стосовно її подальшого удосконалення;
- 7) брати участь у роботі комісії з прийому заліків із практики, в підготовці та проведенні наукових студентських конференцій за підсумками практики;

8) вести журнал обліку роботи студентів у період практики. Виставляти студентам заліки / диференційовані заліки з практики з урахуванням якості виконання всіх її вимог.

За груповим керівником практики закріплюються 4–8 студентів.

Права та обов'язки студентів-практикантів

1. Студенти-практиканти мають право звертатися з усіма питаннями, які у них виникають, до керівників практики в університеті, адміністрації та викладачів навчальних закладів, вносити пропозиції щодо вдосконалення практики та її організації, брати участь у конференціях та нарадах, засіданнях та наукових семінарах кафедри, користуватися бібліотекою, кабінетами та науково-методичною літературою.

2. Під час проходження практики студент зобов'язаний:

- 1) повністю виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- 2) підкорятися діючим у вузі правилам внутрішнього розпорядку, вимогам статуту вуза;
- 3) вивчати правила, пройти відповідний інструктаж із правил технічної безпеки, суворо дотримуватися правил технічної безпеки та виробничої санітарії;
- 4) мати із собою визначеною кафедрою організаційно-методичну документацію, вести її згідно із встановленим порядком, а після завершення практики подати її на кафедру;
- 5) надавати керівнику практики письмовий звіт про виконання усіх завдань (щоденник практики, аналітичний звіт) та скласти залік / диференційований залік із практики;
- 6) у разі невиконання вимог, що передбачаються для практикантів, студент може бути відсторонений від проходження практики. Студентам, що відсторонені від практики або робота яких та звіт визнані незадовільними, за рішенням Вченої ради факультету призначається повторне проходження практики. В окремих випадках ректор може розглядати питання про подальше перебування студента в університеті;
- 7) кожен студент повинен складати щоденник практики, де фіксуються результати спостережень та аналіз навчальної та виховної роботи, плани-конспекти всіх проведених лекцій та семінарів, виховних та наукових заходів.

ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Цілі та завдання практики визначають напрямок діяльності студентів і викладачів під час усього періоду практики.

Основна мета практики – формування у майбутніх спеціалістів практичних умінь і навичок, необхідних для успішної професійної діяльності у сфері освіти та культури. Кожен вид практики передбачає досягнення конкретних умінь і навичок.

Рівень сформованості професійних умінь та навичок відповідно до освітньо-кваліфікаційних характеристик фахівця (бакалавр, магістр) оцінюється за результати практик студентів випускних курсів.

Випускник-практикант за спеціальністю «Культурологія», відповідно до фундаментальної та спеціальної підготовки в процесі проходження практики на 4–6 курсах, має бути готовим до таких видів робіт: викладацької (в навчальних закладах усіх типів); освітньої; науково-дослідницької; виховної; управлінської; організаційної; методичної; комунікативної; посередницької; консультативної; прогностичної; аналітичної.

Для повноцінного їх виконання він повинен:

- мати цілісне уявлення щодо соціокультурного процесу, про загальнолюдські і національні цінності культури і науки, сучасні тенденції розвитку людської цивілізації;
- розуміти сутність та соціальне значення своєї професії;
- знати загальні закони культури мислення, уміти у письмовій чи усній формі логічно оформляти свої думки;
- вміти набувати нові знання, використовуючи сучасні технології їх зберігання та транслявання;
- уміти поставити мету та сформулювати завдання, пов'язані із реалізацією професійних функцій; володіти дослідницькими та педагогічними технологіями;
- усвідомлювати критерії ефективності професійної діяльності, вміти на науковій основі організувати свою працю.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Педагогічна практика студентів філософського факультету спеціальності «Культурологія» проходить чотири етапи («Бакалавр»):

I етап – навчально-ознайомча педагогічна практика, V семестр III курсу, тривалість – 8 тижні, без відриву від навчального процесу /150 години/.

II етап – навчальна практика, VI семестр III курсу, тривалість – 4 тижні /180 годин/.

III етап – педагогічна виробнича практика, VII семестр IV курсу, тривалість – 4 тижні (орієнтовно листопад), з відривом від навчального процесу для бакалаврів /216 годин/.

IV етап – переддипломна практика, VIII семестр IV курсу /216 годин/.
Дипломна робота із захистом у ДЕК.

I. Навчально-ознайомча педагогічна практика студентів філософського факультету спеціальності «Культурологія» – V семестр, III курс

1. Навчально-ознайомча педагогічна практика студентів філософського факультету спеціальності «Культурологія» передбачає:

- 1) ознайомлення з нормативними документами з питань функціонування вищих (коледж), середніх навчальних закладів та шкіл;
- 2) ознайомлення з навчальними планами та програмами вищого та середнього закладу, основними видами роботи кафедри, роботою навчально-методичного кабінету, документацією;
- 3) аналіз наявного на кафедрах навчально-методичного забезпечення навчального процесу – методичної літератури, навчальних програм, планів семінарських занять та лекцій, посібників тощо;
- 3) ознайомлення з організацією навчальної, наукової та виховної роботи вузів різного профілю – технічних та гуманітарних, державних та комерційних, денної, заочної та дистанційної системи навчання; ознайомлення з організацією навчальної роботи з культурологічних та філософських дисциплін в школі / ліцеї, училищі;
- 4) ознайомлення з організацією позааудиторної роботи під час навчального процесу, різними формами взаємодії навчальної та наукової роботи – лабораторія гендерних досліджень, музей НТУ «ХП» «Слобожанські скарби»;
- 5) реферування наявної навчально-методичної літератури з методики викладання культурології та філософії;
- 6) відвідування лекцій, семінарів викладачів кафедри, шкільних занять з гуманітарних предметів; розробка плану семінарського заняття з однієї з тем навчальної програми з культурології та філософії (2 плани).

2. Підсумком навчально-ознайомчої педагогічної практики студентів є залік та підсумкова конференція.

II. Навчальна практика студентів філософського факультету спеціальності «Культурологія» VI семестр III курсу

1. Навчальна педагогічна практика студентів філософського факультету передбачає:

- 1) закріплення та поглиблення знань, отриманих під час вивчення нормативних курсів (починаючи з курсів «Архаїчна культура», «Культура Стародавнього Сходу», «Антична культура» тощо), вироблення навичок самостійної дослідницької роботи в межах обраної спеціальності;
- 2) надання можливості студенту перевірити та розвинути свій творчий потенціал у ситуаціях дослідницької роботи, отримання інтерв'ю, опису культурних текстів та артефактів, написання аналітичної роботи за матеріалами практики, використання навичок міждисциплінарного аналізу (методи гуманітарних, соціальних дисциплін для аналізу артефактів);
- 3) реферування наявної навчально-методичної літератури, джерел (не менше 3-х) та бібліографії з теми дослідження, основних методик проведення культурологічного (крос-культурного) дослідження, вивчення історії проведення подібних досліджень в Україні, в ближньому та дальньому зарубіжжі;
- 4) збір, опис та аналіз культурних текстів фольклорного, етнографічного, мас-медійного, художнього, релігійного, літературного, візуального та іншого

походження, взяття інтерв'ю в інформантів, ознайомлення з лабораторією гендерних досліджень;

5) розробка студентами інформативного (щоденник практики) та аналітичного (творчого) звіту.

2. Підсумком навчальної практики є іспит та проведення підсумкової конференції.

III. Педагогічна виробнича практика студентів спеціальності «Культурологія» філософського факультету – VII семестр, IV курс

1. Педагогічна виробнича практика студентів-культурологів включає:

- 1) проведення 2 лекцій та 2 семінарських занять (або 1 лекції та 3 семінарів, тобто загалом 4 заняття) з культурології, історії культури чи подібних дисциплін, теми визначаються керівником практики та навчальними планами;
- 2) складання та подання керівнику практики текстів лекцій та розгорнутих планів семінарських занять з культурології;
- 3) відвідування лекцій та семінарських занять викладачів кафедри, викладачів на місцях практики, студентів-практикантів;
- 4) обговорення лекцій та семінарів, що проводяться студентами-практикантами, кожен студент має письмово проаналізувати 1 заняття іншого практиканта;
- 5) консультації для студентів факультету, які знаходяться на практиці, методична та наукова допомога;
- 6) участь в організації виховної роботи в навчальних групах, застосування позааудиторних методів навчання; організація наукової роботи культуролога;
- 7) виробнича практика проводиться на базі вузів 1–2 рівня, а також училищ, шкіл, ліцеїв, гімназій.

2. Підсумком практики є диференційований залік та підсумкова конференція.

Педагогічна практика студентів-магістрів філософського факультету спеціальності «Культурологія» проходить два етапи («Магістр»):

I етап – педагогічна виробнича практика, XI семестр VI курсу, тривалість – 6 тижнів (орієнтовно листопад – грудень), з відривом від навчального процесу.

II етап – переддипломна практика, XI семестр VI курсу.

Дипломна робота із захистом у АК.

I. Педагогічна практика студентів-магістрів спеціальності «Культурологія» філософського факультету – IX семестр V курс

1. Педагогічна виробнича практика студентів-культурологів включає:

- 1) проведення 2 - х лекцій та 2 семінарських занять (або 1 лекції та 3 семінарів, тобто загалом 4 заняття) з культурології, історії культури чи подібних дисциплін, теми визначаються керівником практики та навчальними планами;
- 2) складання та подання керівнику практики тексту лекції та розгорнутого плану семінарського заняття з культурології;

- 3) відвідування лекцій та семінарських занять викладачів кафедри, студентів-практикантів;
- 4) обговорення лекцій та семінарів, що проводяться студентами-практикантами, кожен студент повинен письмово проаналізувати 1 заняття іншого практиканта (рецензія);
- 5) консультації для студентів факультету, які знаходяться на практиці, методична та наукова допомога;
- 6) участь в організації виховної роботи в навчальних групах, застосування позааудиторних методів навчання; організація наукової роботи культуролога;
- 7) виробнича практика проводиться на базі вузів III–IV рівня акредитації.

2. Підсумком практики є диференційований залік та підсумкова конференція.

II. Переддипломна практика студентів-магістрів спеціальності «Культурологія» філософського факультету – XI семестр VI курс.

1. Переддипломна практика студентів-культурологів включає:

- 1) збір та опрацювання матеріалів до дипломної роботи;
- 2) консультації для студентів факультету, які знаходяться на практиці, методична та наукова допомога;
- 3) написання дипломної роботи та оформлення її відповідно до діючих вимог до наукових робіт;
- 4) попередній захист дипломної роботи на засіданні кафедри.

2. Підсумком практики є дипломна робота із захистом у АК.

Індивідуально-дослідницькі завдання

Програмою практики передбачено виконання студентами індивідуальних, індивідуально-дослідницьких завдань, що активізує їх діяльність, розширює світогляд, підвищує ініціативу і відповідальність, сприяє розвитку творчих здібностей, робить проходження практики більш конкретним і цілеспрямованим. Матеріали індивідуальних завдань також можуть бути використані під час виконання курсових і дипломних робіт. Індивідуальні завдання включаються в програму практики з метою більш ефективного оволодіння професійними вміннями та навичками самостійного вирішення наукових, навчальних, організаційних професійно орієнтованих завдань. Конкретний перелік індивідуальних завдань наводиться в робочих програмах практик.

Форми і методи контролю

У процесі проходження практики здійснюється контроль за ходом практики, який має на меті виявлення та усунення недоліків, надання студентам необхідної допомоги у виконанні завдань практики.

Контроль практики здійснюється з боку закладу вищої освіти:

- керівником практики;
- завідувачем кафедри;

- деканом (представником деканату);
- представником навчальної частини зво.

Контроль практики передбачає перевірку стану відвідування студентами бази практики, дотримання ними режиму роботи установи, в якій вони проходять практику, ведення ними документації. Може перевірятись конкретно виконана або виконувана на даний момент практична робота, її відповідність програмі практики. Керівник практики від вузу обов'язково відвідує студентів на базі практики протягом усього терміну практики і недоліки і заходи щодо їх усунення негайно повідомляються адміністрації вузу.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

У звітах має бути коротко і конкретно описана робота, яка виконувалася студентом під час практики, подані пропозиції на основі аналізу та узагальнення власного практичного досвіду роботи. Звіт перевіряється та затверджується керівниками практики від закладу вищої освіти і бази практики.

Перелік документації, необхідної для проведення навчально-ознайомчої практики студентів:

1. Індивідуальний план практики.
2. Інформативний звіт та щоденник практики.
3. Аналітичний звіт (творчий звіт).

Перелік документації, необхідної для проведення навчальної практики студентів:

1. Щоденник практики.
2. Звіт про проходження практики.
3. Розгорнутий план.

Перелік документації, необхідної для проведення педагогічної виробничої практики студентів:

1. Щоденник практики.
2. Звіт про проходження практики.
3. Розроблені тексти лекцій та плани семінарів (4 заняття), аналіз однієї лекції / семінару / виховного заходу / уроку іншого практиканта.

Перелік документації, необхідної для проведення педагогічної виробничої практики студентів («Магістр»):

1. Індивідуальний план.
2. Щоденник практики.
3. Звіт про проходження практики.
4. Розроблені тексти лекцій та плани семінарів, аналіз однієї лекції / семінару / наукового чи виховного заходу іншого практиканта.
5. Форма відвідування 6-ти занять викладачів вузів із підписами викладачів (методичний лист).

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	Для екзамену, курсової роботи, практики(чотирирівнева система оцінювання)	Для заліку (дворівнева система оцінювання)
90–100	Відмінно	Зараховано
80–89	Добре	
70–79		
60–69	Задовільно	
50–59		
1-49	Незадовільно	Не зараховано

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентості	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен	Залік
90–100	Відмінно	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно отримувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	Відмінно	Зараховано
80–89	Дуже добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно вирішує завдання у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною	Достатній (конструктивно-варіативний)	Добре	
70–79	Добре	Студент уміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно			

		застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
60–69	Задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	Задовільно	
50–59	Достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35–49	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивний-продуктивний)	Незадовільно	Не зараховано
1–34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

РОЗДІЛ 1. Навчально-ознайомча практика

1.1. Мета і завдання практики

Мета – ознайомлення та залучення студентів до навчального процесу у закладах вищої освіти; ознайомлення з навчальним процесом в коледжах; вироблення навичок викладання культурологічних дисциплін, підготовки навчальної документації (план-конспект, щоденник тощо); опанування та використання різноманітних методів викладання культурологічних дисциплін.

Завдання:

– вивчення на практиці сутності, особливостей і закономірностей навчального процесу та його складових: навчання, виховання, навчально-дослідної роботи, моральної та психологічної підготовки, розвитку, самовиховання та самоосвіти відповідно до вимог Болонського процесу, розвиток фахових навичок під час навчального процесу;

- пошук шляхів встановлення найкращого контакту зі студентською аудиторією, прийомів, способів і засобів активізації пізнавальної діяльності студентів;
- впровадження у систему вищої освіти нових технологій освіти, навчання, виховання тощо;
- перебудова навчально-виховного процесу відповідно до вимог Болонського процесу.

У результаті проходження практики студент повинен

знати: особливості навчального процесу у зво;

методику та методичні прийоми викладання культурологічних дисциплін;

вміти: скласти розгорнутий план лекційного заняття, семінарського заняття;

проводити наукову та виховну роботу у закладах різного типу.

1.2. Програма практики

План проведення навчально-ознайомчої педагогічної практики студентів III курсу філософського факультету зі спеціальності «Культурологія» для бакалаврів

№	Зміст практики	Дата, час	Місце проведення	Відповідальні
1	Установча конференція із питань організації та проведення навчально-ознайомчої практики	2.04. 15.15	філос. ф-т	°
2	Ознайомлення з нормативними документами із питань функціонування та роботи вищих навчальних закладів	2.04. 16.00		Заступник декана доц. С.°О. Голіков, О. В. Титар
3	Організація самостійної роботи студентів у бібліотеці. Практика роботи в Інтернет, реферування та анотація філософських публікацій	3.04. 15.15	ЦНБ	Консультант ЦНБ
4	Використання ТЗН при викладанні культурологічних дисциплін	4.04	Відділ ТЗН	Консультант ТЗН
5	Організація роботи навчально-методичного кабінету	5.04	Навчально-методичний кабінет	

6	Організація роботи кафедр культурологічних та філософських дисциплін: <ul style="list-style-type: none"> • Базового медичного коледжа №1; • Харківського училища культури; • Торговельно-економічного коледжа 	8.04 9.04 10.04	Кафедри та відповідні навчальні заклади	Викладачі
7	Розробка плану та розгорнутого конспекта семінарського заняття з однієї тем навчальної програми	Подання плану на 18.04		Студенти, викладачі-консультанти
8	Реферування навчально-методичної літератури, особливості оформленн наукових робіт	5.04		
9	Участь у підготовці та проведення Міжнародної студентської філософської конференції	За планом конференції		Студенти
10	Використання позааудиторних форм у викладанні культурології: <ul style="list-style-type: none"> • Харківський Художній музей 	9.04	Музеї	
11	Відвідування лекцій, семінарів викладачів кафедри та училищ. Проведення пробного заняття	Протягом практики	ХНУ, °бази практик	
12	Підсумкова конференція за результатами практики	25.04	філос. ф-т	О. В. Титар

1.3. Структура практики

1. Установча конференція із питань організації та проведення навчально-ознайомчої практики.
2. Ознайомлення з нормативними документами із питань функціонування та роботи вищих навчальних закладів.
3. Організація самостійної роботи студентів у бібліотеці. Практика роботи в Інтернет, реферування та анотація філософських публікацій.
4. Використання ТЗН при викладанні культурологічних дисциплін.
5. Організація роботи навчально-методичного кабінету.
6. Організація роботи кафедр культурологічних та філософських дисциплін:
 - Базового медичного коледжа №1;

- Харківського училища культури;
- Торговельно-економічний коледжа.

7. Розробка плану та розгорнутого конспекту семінарського заняття з однієї теми навчальної програми.

Педагогічна практика проводиться на базі вузів 1–2 рівня акредитації, а також училищ.

Практика передбачає:

- вивчення особливостей конкретного навчально-виховного закладу, структури навчального плану та його реалізації у цьому закладі, аналіз методик – викладання цих курсів у конкретному навчальному закладі;
- ознайомлення з навчальними програмами та навчальними планами з курсу «Культурологія», «Історія світової культури», «Історія мистецтв» базових установ;
- вибір теми курсу та розробка плану та конспектів 1 заняття;
- проведення пробного заняття (45 хвилин) в університеті;
- систематичну присутність на заняттях викладачів базових установ;
- участь у методичній конференції за результатами проведених занять на базі практики;
- підготовку звіту про виконання плану та програми педагогічної практики.

1.4. Теми лекційних та практичних занять, передбачених під час практики

Теми лекційних та практичних занять визначаються відповідно до навчальних та календарних планів базових установ.

1.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Розробка плану та розгорнутого конспекту лекційного чи семінарського заняття з однієї теми навчальної програми	18
		18

1.6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Підготувати необхідні методичні матеріали до педагогічної практики (лекція або семінарське заняття, план роботи, щоденник тощо).

Звітні матеріали з практики

1. Щоденник практики (Форма № Н-7.03).
2. Плани-конспекти лекції та практичного заняття (семінару).

План-конспект заняття повинен мати зазначену тему, визначення мети, вказувати застосовані наочність (наприклад, ілюстрації, схеми) та технічні

засоби навчання. У документі слід вказати рекомендовану літературу з теми, а також викласти зміст питань.

Оформлення плану конспекту

1. Тема заняття.
2. Час проведення, місце проведення.
3. Мета.
4. Наочність.
5. Технічне забезпечення заняття.
6. Головні питання теми (план).
7. Рекомендована література.

1.7. Методи навчання

За характером пізнавальної діяльності – пояснювально-ілюстративний метод, методи проблемного викладення (проблемне практичне заняття) та евристичний; за джерелом знань словесні, наочні, практичні; за способом педагогічного керівництва пояснення педагога та самостійна робота. Додатково використовуються методи концентрації, хронологічний та пошуково-показовий методи. Практичні заняття запитань і відповідей, практичні заняття-дискусії, практичні заняття-конференції, пошукові практичні заняття.

1.8. Методи контролю

Залік за результатами педпрактики.

Підсумковою формою контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу є диференційований залік. Оцінюванню підлягає як рівень індивідуального вирішення завдань, визначених програмою практики, так і рівень організаційної культури та виконавської дисципліни практикантів. Студенти, які не з'явилися на практику без поважних причин або не виконали програму практики у повному обсязі, не маючи на це підстав, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

1.9. Розподіл балів, які отримують студенти, та критерії оцінювання

Залік

Поточні перевірки та самостійна робота				Сума
Модуль 1				
Участь у заходах практики	Проведення пробного заняття	ІНДЗ (виконання програми практики) матеріали	Звіт з практики, підсумки практики	100
20	20	20	40	

Критерії оцінювання

– «Відмінно» – студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, вільно використовує набуті теоретичні знання при проведенні занять, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, виявляє особливі творчі та фахові здібності, легко знаходить контакт з аудиторією.

– «Добре» – студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має певні практичні та фахові навички, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного; важко йде на контакт з аудиторією, переконує її, але із зусиллями, виступає більше як педагог, а не як педагог-науковець, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною.

– «Задовільно» – студент в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо проводить заняття, плутає поняття, демонструє відсутність стабільних знань; не вміє оцінювати факти та явища, переконувати аудиторію, втрачає логіку викладу; повної взаємодії з аудиторією не досягає; припускається помилок у науковій та виховній роботі; недбало оформлює документацію; за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

– «Незадовільно» – студент не опанував фахові знання, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані, студент не може провести або дуже слабо проводить навчальне заняття, ігнорує аудиторію, втрачає зв'язок із науковою діяльністю та виховною роботою, його фахові навички дуже фрагментарні, не виявляє педагогічних здібностей.

1.10. Методичне забезпечення

1. Програми педпрактики.
2. Закон України «Про вищу освіту» №1556-VII від 1 липня 2014 р. // Голос України. – 2014. – 6 серп. – № 148 (5898).
3. Тагліна Ю. С. Культурологія: Методичні рекомендації до підготовки, виконання, оформлення та захисту дипломної роботи спеціаліста та магістра / Ю. С. Тагліна, О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 38 с.
3. Титар О. В. Комплекс навчально-методичних матеріалів з курсу «Культурологія» / О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2004. – 40 с.
4. Бандурка О. М. Основи педагогічної техніки : навч. посібник / О. М. Бандурка, В. О. Тюріна, О. І. Федоренко. – Х. : Титул, 2006. – 176 с.

1.11. Рекомендована література

Методична

1. Алексюк А. А. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія / А.°А.°Алексюк. – К. : Знання, 1998.
2. Варій М. Й. Основи психології і педагогіки : навч. посібник / М. Й. Варій, В.°Л. Ортинський. – К. : Центр навчальної літератури, 2007.
3. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / А.°І.°Кузьмінський. – К. : Знання, 2005.
4. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі : навч. посібник / В.°М.°Нагаєв. – К. : Центр навчальної літератури, 2005.
5. Педагогічні технології : навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів / О.°С. Падалка та ін. ; за заг. ред. О. С. Падалки. – К., 1996.
6. Пальчевський С. С. Педагогіка : навч. посібник / С. С. Пальчевський. – К. : Каравела, 2007.
7. Титар О. В. Культурологія : комплекс навчально-методичних матеріалів : навчальне видання / О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009. – 128 с.

Базова

1. Ващенко Г. Г. Загальні методи навчання : навч. посібник / Г. Г. Ващенко. – Дрогобич : Коло, 2003.
2. Закон України «Про освіту». – К. : Генеза, 2002. – 36 с.
3. Ніколаєнко С. М. Стратегія розвитку освіти України: початок ХХІ століття / С. М. Ніколаєнко. – К. : Знання, 2006.
4. Сисоєва С. С. Психологія та педагогіка : підруч. [для традиційної та дистанційної форм навчання] / С. С. Сисоєва, Т. Б. Поясок. – К. : Міленіум, 2005.
5. Слепкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі : навч. посібник / З. І. Слепкань. – К. : Вища школа, 2005.
6. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / М. М. Фіцула. – К. : Академвидав, 2006.
7. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. посібник / В. В. Ягупов. – К. : Либідь, 2002.

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра теорії культури і філософії науки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан
філософського факультету

Іван КАРПЕНКО

“ _____ ” _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

НАВЧАЛЬНО-ОЗНАЙОМЧА ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКА ПРАКТИКА

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва)

спеціальність 034 Культурологія
(шифр і назва)

освітньо-професійна програма Візуальне мистецтво і менеджмент культурних проєктів
(шифр і назва)

вид дисципліни Практика. Обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

факультет філософський

Харків-2024/2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою філософського факультету
Протокол № 11 від 21 червня 2024 р.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: канд. філософ. наук, доцент кафедри теорії культури і філософії науки Тагліна Ю. С.

Програму схвалено на засіданні кафедри теорії культури і філософії науки філософського факультету
Протокол № 11 від 17 червня 2024 р.

Завідувач кафедри теорії культури і філософії науки

Дмитрій ПЕТРЕНКО

Програму погоджено з керівником проектної групи освітньо-професійної програми
«Візуальне мистецтво і менеджмент культурних проєктів»

Керівник проектної групи

Дмитрій ПЕТРЕНКО

Програму погоджено методичною комісією філософського факультету

Протокол № 10 від 19 червня 2024 р.

Голова методичної комісії філософського факультету

_____ Сергій ГОЛКОВ

ВСТУП

Робоча програма практики «**Навчально-ознайомча організаційно-управлінська практика**» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки

Бакалавра

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузь знань _____ **03 – Гуманітарні науки** _____

для спеціальності **_034 - Культурологія** _____

освітньо-професійна програма: **Візуальне мистецтво і менеджмент культурних проектів**

факультету _____ **Філософського**

• **Опис навчальної дисципліни (практики)**

Практика є обов'язковим компонентом програми підготовки фахівців із вищою освітою. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення у разі одержання необхідного обсягу практичних знань і умінь відповідно до стандартів освіти.

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Ознайомлення та залучення студентів до процесу у культурно-освітніх та науково-дослідних закладах, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної і духовної культури (художні галереї, музеї), ознайомлення з функціонуванням та організацією галерей та музеїв, вироблення навичок менеджменту виставкової діяльності, підготовки навчальної документації (конспект, щоденник тощо), опанування та використання надбаних навичок у культурно-освітніх установах.

• **Основні завдання вивчення дисципліни**

Вивчення на практиці сутності і особливостей функціонування культурно-освітніх та науково-дослідних закладів, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної і духовної культури, розвиток фахових навичок під час навчального процесу, використання прийомів, способів і засобів менеджменту культурних проєктів, активізація пізнавальної діяльності студентів.

Програмні компетентності:

ФК 7. Здатність розуміти процеси культурно-історичної динаміки.

ФК 11. Навички в галузі культурологічних дисциплін для дослідження та прогнозування розвитку суспільних явищ і процесів.

1.3. Кількість кредитів – 5.

1.4. Загальна кількість годин – 150.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни.

Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна	
Денна форма навчання (без відриву від виробництва)	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	3-й
Семестр	
5-й	5-й
Лекції	
год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
60 год.	60 год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
90 год.	90 год.
Індивідуальні завдання	
0 год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

- знання та розуміння особливостей функціонування культурно-освітніх та науково-дослідних закладів, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної і духовної культури;
- знання термінології менеджменту культурних проєктів;

- здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для вирішення практичних завдань у організаційному процесі;
- володіння методикою та практичними навичками створення культурних проектів на базі художніх галерей та музеїв;
- студент демонструє здатність формулювати місію організації і ціль проекту;
- вміння складати план, формулювати мету, цілі і задачі проекту, складати звіт після реалізації проекту;
- студент демонструє здатність аналізувати результати і робити висновки щодо реалізації проекту.

1.7. Зміст та організація проведення практики

1.7.1. Тематичний план навчальної дисципліни (практики)

Програма проведення навчально-ознайомчої організаційно-управлінської практики

студентів III курсу філософського факультету спеціальності «Культурологія»

освітньо-професійної програми «Візуальне мистецтво і менеджмент культурних проектів» для бакалаврів

з 07.10.2024 р. по 01.12.2024р.

№	Зміст практики	Дата, час	Місце проведення	Відповідальні
1.	Установча конференція і з питань організації та проведення навчально-ознайомчої практики	07.10 15.20-16.40	Платформа ZOOM	доц. Тагліна Ю.С.
2.	Проведення вступного інструктажу з техніки безпеки	07.10 15.20-16.40	Платформа ZOOM	доц. Тагліна Ю.С.
3.	Ознайомлення з нормативними документами із питань функціонування та роботи у культурно-освітніх та науково-дослідних закладах, призначених для вивчення, збереження та використання надбань матеріальної і	07.10 15.20-16.40	Платформа ZOOM	доц. Тагліна Ю.С.

	духовної культури (художні галереї, музеї)			
4.	<p>Ознайомлення з організацією роботи у культурно-освітніх та науково-дослідних закладах, призначених для вивчення, збереження та використання надбань матеріальної і духовної культури (художні галереї, музеї) на наступних базах:</p> <p>4. культурно-просвітницький центр сучасного мистецтва «ЄрміловЦентр» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.</p>	<p>10.10: 15.20-16.40, 17.00-18.20, 12.10: 15.20-16.40, 17.00-18.20, 17.10:15.20-16.40, 17.00-18.20, 19.10: 15.20-16.40, 17.00-18.20, 24.10: 15.20-16.40, 17.00-18.20, 26.10: 15.20-16.40, 17.00-18.20, 31.10: 15.20-16.40, 17.00-18.20, 02.11: 15.20-16.40, 17.00-18.20, 07.11: 15.20-16.40, 17.00-18.20, 09.11: 15.20-16.40, 17.00-18.20, 14.11.15.20-16.40, 17.00-18.20,</p>	Бази практики	Куратори баз практик, доц. Тагліна Ю.С

		16.11: 15.20-16.40, 17.00-18.20, 28.11: 15.20-16.40, 17.00-18.20 30.11: 15.20-16.40, 17.00-18.20		
5.	Педагогічна-ознайомлення з документами	11.10: 15.20-16.40	Платформа ZOOM	доц. Тагліна Ю.С.
6.	Педагогічна -бази	12.10: 15.20-16.40	Бази практики	Куратори баз практик, доц. Тагліна Ю.С
7.	Розробка розгорнутого конспекту щодо особливостей функціонування культурно-освітніх та науково-дослідних закладів на прикладі ознайомлення з базами практики.	Надання конспекту акаф. н	Платформа ZOOM	Студенти, викладачі-консультанти
8.	Підсумкова конференція зрезультатами практики, звіт.	30.11: 15.20-16.40, 17.00-18.20	Платформа ZOOM	проф. Д.В. Петренко, доц. Ю.С. Тагліна

План проведення практики підготований доцентом кафедри теорії культури та філософії науки Тагліною Ю.С.

Структура практики. Вимоги до баз.

Бази практик мають наявність структур, що відповідають спеціалізації, за якою здійснюється фахова підготовка; забезпечені кваліфікованими керівниками практики студентів; мають досвід співпраці з випусковою кафедрою, є випускники кафедри, які працюють в базових установах.

Відповідність баз критеріям проведення практики засвідчується протоколом перевірки, що проводиться керівником практики від кафедри (груповим керівником практики) та узгоджується із керівником практики від факультету і завідувачем відповідної кафедри.

2.1. Структура практики:

4. Установча конференція із питань організації та проведення навчально-ознайомчої практики
5. Проведення вступного інструктажу з техніки безпеки
6. Ознайомлення з нормативними документами із питань функціонування та роботи у культурно-освітніх та науково-дослідних закладах, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної і духовної культури (художні галереї, музеї)
7. Ознайомлення з організацією роботи у культурно-освітніх та науково-дослідних закладах, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної і духовної культури (художні галереї, музеї) на наступних базах:
8. культурно-просвітницький центр сучасного мистецтва «ЄрміловЦентр» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. (Варіанти: художня галерея ім. Генріха Семирадського Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Харківська муніципальна галерея).
9. Розробка розгорнутого конспекту щодо особливостей функціонування культурно-освітніх та науково-дослідних закладів на прикладі ознайомлення з базами практики.
10. Підсумкова конференція за результатами практики, звіт.

Педагогічна практика проводиться на базі культурно-освітніх та науково-дослідних закладів, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної і духовної культури (художні галереї, музеї).

Практика передбачає:

- 8) вивчення особливостей конкретного закладу, особливостей функціонування та реалізації проектів у цьому закладі;

- 9) ознайомлення з організацією роботи у культурно-освітніх та науково-дослідних закладах, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної духовної культури на прикладі конкретних установ;
- 10) Систематична присутність на заняттях кураторів базових установ;
- 11) Участь у конференції за результатами практики;
- 12) Підготовка розгорнутого конспекту та звіту про виконання плану та програми практики.

Завдання для самостійної роботи

№ з / п	Назва теми	Кількість годин
	Розробка розгорнутого конспекту щодо особливостей функціонування культурно-освітніх та науково-дослідних закладів на прикладі ознайомлення з базами практики.	90
		90

• Індивідуальне завдання – не передбачено

Вимоги до звіту

Звітні матеріали з практики

12) Щоденник практики (Форма № Н-7.03)

13) Розробка розгорнутого конспекту щодо особливостей функціонування культурно-освітніх та науково-дослідних закладів на прикладі ознайомлення з базами практики.

Конспект повинен містити аналіз особливостей функціонування культурно-освітніх та науково-дослідних закладів, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної і духовної культури (на прикладі конкретної установи). Конспект має показати вміння студента використовувати професійну термінологію, володіння методикою створення та менеджменту культурних проєктів на базі художніх галерей та музеїв, демонструвати здатність студента формулювати ідею організації і ціль проєкту.

Методи контролю

Залік за результатами практики.

Підсумковою формою контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу є залік. Оцінці підлягає як рівень індивідуального вирішення завдань, визначених у програмі практики, а також рівень організаційної культури та виконавської дисципліни практикантів. Студенти, які не з'явилися на практику без поважних причин або не виконали програму практики у повному обсязі не маючи на це підстав, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

У підсумковій оцінці можуть бути враховані характеристики професійних якостей практикантів з боку викладачів баз, де студенти проходять практику.

6.1. *Форми контролю*

У процесі проходження практики здійснюється контроль за ходом практики, який має на меті надання студентам необхідної допомоги у виконанні завдань практики.

Контроль практики здійснюється з боку закладу вищої освіти:

керівником практики;

завідувачем кафедри;

деканом (представником деканату);

представником навчальної частини закладу вищої освіти.

Контроль практики передбачає перевірку стану відвідування студентами бази практики, дотримання ними режиму роботи установи, в якій вони проходять практику, ведення ними документації. Може перевірятись конкретно виконана або виконувана на даний момент практична робота, її відповідність програмі практики. Керівник практики від закладу вищої освіти обов'язково відвідує студентів на базі практики протягом усього терміну практики і здійснює поточний контроль за ходом практики. Про виявлені недоліки і заходи щодо їх усунення негайно повідомляється адміністрації зво.

6.2 *Випускаюча профілююча кафедра:*

- затверджує програми навчальної, навчально-ознайомчої та виробничої (педагогічної та переддипломної) практики студентів;
- призначає кафедрального та групового керівника практики;
- забезпечує читання відповідних курсів,
- здійснює навчально-методичне керівництво практикою, контроль за її організацією та проведенням;
- забезпечує студентів робочими програмами, методичними посібниками, навчально-методичною документацією згідно з «Положення про практику»;
- проводить навчально-методичне інструктування керівників практики та студентів-практикантів;
- проводить конференції за підсумками практики;
- надає у встановлені деканатом строки кафедральний звіт про результати практики з пропозиціями, спрямованими на її покращення;
- Навчально-методичний кабінет кафедри організовує та поновлює виставки навчально-методичної літератури із питань педагогічної практики, готує комплект наявних на кафедрі навчально-методичних розробок (навчальні плани, програми, плани семінарів і под.), каталог навчально-методичної літератури з питань викладання культурологічних і філософських дисциплін у вузі;
- завідувач навчально-методичним кабінетом фіксує та зберігає документацію згідно встановленому переліку.

Права та обов'язки студентів-практикантів

- 5) Студенти-практиканти з усіма питаннями, які у них виникають мають право:
- 6) звертатись до керівників практики в університеті, адміністрації та викладачів закладів вищої освіти,
- 7) вносити пропозиції з приводу вдосконалення практики та її організації,
- 8) брати участь у конференціях та нарадах, засіданнях та наукових семінарах кафедри,
- 9) користуватись бібліотекою, кабінетами та науково-методичною літературою.

При проходженні практики студент зобов'язаний наступне:

повністю виконувати завдання, передбачені програмою практики;
підкорятись діючим у вузі правилам внутрішнього розпорядку, вимогам статуту вузу;

вивчати правила, пройти відповідний інструктаж із правил технічної безпеки, сувородотримуватись правил технічної безпеки та виробничої санітарії;
мати з собою визначену кафедрою організаційно-методичну документацію, вести її згідно з встановленим порядком, а по завершенні практики здати її на кафедру;

надавати керівнику практики письмовий звіт про виконання усіх завдань (щоденник практики, аналітичний звіт) та здати залік/іспит з практики.

У разі **невиконання вимог**, що передбачаються для практикантів, студент може бути **відсторонений від проходження практики**.

Студентам, які відсторонені від практики або робота їх та звіт визнані незадовільними, за рішенням Вченої ради факультету призначається повторне проходження практики. В окремих випадках декан і ректор може розглядати питання про подальше перебування студента в університеті.

Кожний студент повинний скласти щоденник практики, де фіксуються результати спостережень та аналіз навчальної та виховної роботи, плани-конспекти усіх проведених заходів.

8. Схема нарахування балів. Критерії оцінювання

Поточні перевірки, самостійна робота

Участь у заходах практики	Виконання програ мипрактики	Звіт з практики, підсумки практики	100
30	30	4 0	

Критерії оцінювання:

"відмінно" – студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, вільно використовує набуті теоретичні знання, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, виявляє особливі творчі та фахові здібності;

"добре" – студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами фахової діяльності, має практичні та фахові навички, але припускається певних неточностей і похибок у теоретичному змісті або при аналізі практичного, проте самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;

"задовільно" – студент в основному опанував теоретичні знання, але плутає поняття, демонструє відсутність стабільних знань; не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок у роботі; недбало оформлює документацію; з допомогою викладача може аналізувати та виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;

"незадовільно" – студент не опанував фахові знання, не розуміє визначень, не може користуватися термінологією, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані, втрачає зв'язок з науковою діяльністю, фахові навички дуже фрагментарні, не розуміє власних помилок, не здатен проаналізувати та виправити їх навіть при допомозі куратора.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом практики	Оцінка за національною шкалою
	Дворівнева шкала оцінювання
90-100	Зараховано
70-89	
50-69	
1-49	Не зараховано

Рекомендована література

- 1.Гіп Гагоорт. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / переклад з англ. БогданШумилович. – Львів: Літопис, 2008. 360 с.
- 2.Гохстрат Е., Гейн А.В. Теорія навчання Девіда Колба в музеї: Мрійник, Мислитель, Прагматик, Діяч / пер. з голландської Н. Карпенко К.: Видавець Чередниченко А. М., 2015. – 96 с.
- 3.Грейсон Перрі «Не бійтесь галерей» - Київ. АРТ Хасс, 2017, 112с.
- 4.Культ чи культура. Учасницькі практики в музеях/ уп.: Грубріна Ю., Морозова Л., Пилипчук Т. та ін. – Київ: Видавець Чередниченко А.М.,2016. – 160 с.
- 5.Культура. Завтра (Culture for Tomorrow): збірник есеїв і публіцистики /О. Островська-Люта, З. Баблюян та ін. – К.: CSM; Адеф-Україна, 2015. - 272 с.
- 6.Майкл Кайзер, Брет Іган.Цикл планування для досягнення успіху в мистецтві/переклад з англійської Ігоря Пошивайла – Вашингтон, Інститут артменеджменту іменіДевос у Кеннеді Центрі, 2011 – 23 с.
- 7.Франсуаза Барб -Галль «Як розмовляти з дітьми про мистецтво» - Видавництво СтарогоЛева, Львів, 2014, 180 с
- 8.Як писати про культуру?: збірник есеїв і лекцій / Д. Бадьйор, М. Савка, А. Бондар та ін.– К.: CSM; Адеф-Україна, 2015. – 236 с.

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «**Навчально-ознайомча практика**»

складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки

Бакалавра

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузь знань 03-Гуманітарні науки
спеціальності 034 - Культурологія
освітньої програми Культурологія

Практика є обов'язковим компонентом програми підготовки фахівців із вищою освітою. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення у разі одержання необхідного обсягу практичних знань і умінь відповідно до стандартів освіти.

1. Опис навчальної дисципліни (практики)

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни (практики)

Ознайомлення студентів із візуальним і науковим (архівним) матеріалами у бібліотечних фондах, музеях, галереях, центрах культури і сучасного мистецтва, ознайомлення з методами та інструментами роботи з літературними джерелами і творами мистецтва, ознайомлення з дослідницькою роботою у бібліотеках, вироблення навичок складання літератури та окреслення плану дослідницької роботи, а також підготовки навчальної документації (план-конспект, щоденник тощо), опанування та використання різноманітних методів пошуку та співставлення історико-культурних досліджень, написання текстів інформаційного і аналітичного характеру.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Освоєння на практиці сутності, особливостей роботи бібліотек, архівів, центрів розвитку культури і мистецтва; освоєння на практиці інструментів роботи з картковим і електронним каталогами в бібліотеці, методів пошуку необхідної літератури; розвиток фахових навичок під час наукової роботи; моральна, психологічна підготовка, самовиховання та самоосвіта у розвитку здібностей до самостійної наукової діяльності відповідно до вимог Болонського процесу, активізація пізнавальної діяльності студентів; впровадження у систему вищої освіти нових технологій освіти, навчання, виховання; ознайомлення з основними видами роботи кафедри, роботою навчально-методичного кабінету, аналіз наявного на кафедрах навчально-методичного забезпечення навчального процесу – методичної літератури, монографій, навчальних програм, планів семінарських занять та лекцій, посібників тощо; ознайомлення з організацією позааудиторної роботи під час навчального процесу, різними формами взаємодії навчальної та наукової роботи; реферування наявної навчально-методичної

літератури з культурології та філософії, написання рецензій, інформаційно-аналітичних оглядів.

1.3. Кількість кредитів 5

1.4. Загальна кількість годин 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни (практики)	
Нормативна	
Денна форма навчання (без відриву від виробництва)	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	-й
Семестр	
5-й	-й
Лекції	
60 год.	год.
Практичні заняття	
год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
90 год.	год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання**:

- засвоїти інструменти пошуку літератури з вузької та широкої тематики у різних бібліотечних каталогах (електронному, картковому; у різних базах наукової і періодичної літератури);
- розвинути уміння з педагогічних, гуманітарних та інформаційних технологій;
- засвоїти знання інструментів і методів складання літератури для наукової роботи;
- засвоїти вимоги складання літератури за актуальними стандартами ДСТУ;
- спроможність до складання плану майбутньої наукової роботи (статті, тезисів інше);
- систематизація знань з методик написання наукових текстів у різних стилях і жанрах (рецензії, інформаційно-аналітичного огляду тощо);
- вміння проводити наукову роботу у різних закладах та центрах, що володіють цінними культурологічними матеріалами і літературними джерелами;

- розуміння основних видів роботи кафедри, роботи навчально-методичного кабінету, документації;
- аналіз наукових напрямків роботи кафедри, наукової, науково-методичної літератури, що є надбанням кафедри.

2. Зміст та організація проведення

**Тематичний план навчальної дисципліни (практики)
студентів III курсу філософського факультету
зі спеціальності «Культурологія»
освітньо-професійної програми «Культурологія» для бакалаврів
з 07.10. 2024р. по 20. 11. 2024 р.**

№	Зміст практики	Дата, час	Місце проведення	Відповідач
1.	Установча конференція із питань організації та проведення навчально-ознайомчої практики	9.10 15.20 – 16.40	філос. ф-т,	проф. Петренко Д.В., доц. Титар О.В., доц. Фісун К. Г.
2.	Проведення вступного інструктажу з техніки безпеки	10.10 10.10 – 11.30	філос. ф-т	доц. Фісун К. Г.
3.	Ознайомлення з нормативними документами із питань функціонування баз практики, роботи у культурно-освітніх та науково-дослідних закладах, (бібліотеках, архівах тощо)	19.10 10.10 – 11.30	філос. ф-т	доц. Фісун К. Г., .
4.	Відвідання баз практики, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної і духовної культури (художні галереї, музеї)	6.10 12.00. – 13.20, 13.40 – 15.00	Центр сучасного мистецтва «Єрмілов Центр», Харківська муніципальна галерея, Художня галерея імені Генріха Семирадського	доц. Фісун К. Г.

			Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна	
5.	Відвідання закладів спеціалізованої освіти	13.10 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20	Харківський вищий коледж мистецтв, Харківський торговельно-економічний коледж	доц. Фісун К. Г.
6.	Роль дослідницької роботи в професійній діяльності науковця та викладача	20.10 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20	філос. ф-т	доц. Фісун К. Г., .
7.	Наукові стилі	20.10 13.40 – 15.00, 15.20 – 16.40	філос. ф-т	доц. Фісун К. Г.,
8.	Ознайомлення з нормативними документами із питань функціонування Центральної наукової бібліотеки. Правила відвідування ЦНБ. Організація роботи ЦНБ, відділи ЦНБ	27.10 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20	ЦНБ	Консультант ЦНБ, доц. Фісун К. Г.
9.	Список літератури до дослідницької роботи: структура і види. Вимоги оформлення літератури за ДСТУ	3.11 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20	ЦНБ	Консультант ЦНБ, доц. Фісун К. Г.
10.	Робота з електронним і картковим каталогами ЦНБ. Складання списку літератури	3.11 13.40 – 15.00, 15.20 – 16.40	ЦНБ	Консультант ЦНБ, доц. Фісун К. Г.
11.	Робота з каталогом періодичних англomовних видань ЦНБ, електронними базами даних у центрі «Вікно в Америку» ЦНБ.	10.11 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20, 15.20 – 16.40	ЦНБ, Центр «Вікно в Америку»	Консультант ЦНБ, доц. Фісун К. Г.

	Складання списку літератури студентами			
12.	Робота з цінними виданнями у відділі книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів	17.11 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20	ЦНБ, відділ книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів	Консульта нт ЦНБ, доц. Фісун К. Г.
13.	Написання рецензії на наукове джерело студентами	17.11 13.40 – 15.00, 15.20 – 16.40	ЦНБ, відділ книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів	Консульта нт ЦНБ, доц. Фісун К. Г.
14.	Робота з науковими працями викладачів на кафедрі теорії культури і філософії науки. Написання інформаційно-аналітичного огляду студентами	24.11 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20, 15.20 – 16.40	філос. ф-т	доц. Фісун К. Г.
15.	Підсумкова конференція за результатами практики, звіт	1.12 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20, 13.40 – 15.00, 15.20 – 16.40	філос. ф-т	проф. Титар О.В., доц. Фісун КГ

Програма практики у випадку дистанційного проходження

№	Зміст практики	Дата, час	Місце проведення	Відповідальні
1.	Установча зустріч із питань організації та проведення навчально-ознайомчої практики	11.10 15.20 – 16.40,	Відео-платформа Zoom.	проф. Петренко Д.В., доц. Титар О.В., доц. Фісун К. Г.,
2.	Проведення вступного інструктажу з техніки безпеки. Ознайомлення з нормативними документами із питань функціонування	16.10 10.10 – 11.30	Відео-платформа Zoom	доц. Фісун К. Г.

	баз практики, роботи у культурно-освітніх та науково-дослідних закладах (бібліотеках, архівах тощо)			
3.	Відвідання музеїв і галерей онлайн	16.10 12.00 – 13.20, 13.40 – 15.00	Відео-платформа Zoom. Онлайн-платформи музеїв і галерей	доц. Фісун К. Г.
4.	Ознайомлення з діяльністю закладів спеціалізованої освіти	13.10 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20	Відео-платформа Zoom. Ознайомлення з нормативними документами діяльності вищого коледжу мистецтв, Харківського торговельно-економічного коледжу	доц. Фісун К. Г.
5.	Роль дослідницької роботи в професійній діяльності науковця та викладача.	20.10 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20	Відео-платформа Zoom	доц. Фісун К. Г.
6.	Наукові стилі	20.10 13.40 – 15.00, 15.20 – 16.40	Відео-платформа Zoom	доц. Фісун К. Г.
7.	Ознайомлення з нормативними документами із питань функціонування Центральної наукової бібліотеки. Правила відвідування ЦНБ. Організація роботи ЦНБ, відділи ЦНБ	27.10 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20	Відео-платформа Zoom	доц. Фісун К. Г.
8.	Список літератури до дослідницької роботи: структура і види. Вимоги оформлення літератури за ДСТУ	3.11 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20	Відео-платформа Zoom	доц. Фісун К. Г.

9.	Робота з електронним і картковим каталогами ЦНБ.	3.11 13.40 – 15.00, 15.20 – 16.40	Відео-платформа Zoom, Онлайн- ресурси ЦНБ	доц. Фісун К. Г.
10.	Робота з каталогом періодичних англomовних видань ЦНБ. Складання списку літератури студентами	10.11 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20, 15.20 – 16.40	Відео-платформа Zoom, Онлайн- ресурси ЦНБ	доц. Фісун К. Г.
11.	Робота з науковими джерелами різних часів	17.11 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20	Відео-платформа Zoom, онлайн- ресурси ЦНБ	доц. Фісун К. Г.
12.	Написання рецензії на наукове джерело	17.11 13.40 – 15.00, 15.20 – 16.40	Онлайн-ресурси ЦНБ	доц. Фісун К. Г.
13.	Робота з науковими працями викладачів кафедри теорії культури і філософії науки. Написання інформаційно-аналітичного огляду	24.11 10.10. – 11.30, 12.00 – 13.20, 15.20 – 16.40	Відео-платформа Zoom, онлайн- ресурси ЦНБ	доц. Фісун К. Г.
14.	Підсумкова конференція за результатами практики, звіт	1.12 10.10. – 11.30, 12.00 – 13.20, 13.40 – 15.00, 15.20 – 16.40	Відео-платформа Zoom	проф.Тита р О.В., доц. Фісун К. Г.

План проведення практики підготований доцентом кафедри теорії культури і філософії науки Фісун К. Г.

3. Структура практики. Вимоги до баз практики

Базою практики є Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, що має досвід співробітництва з філософським факультетом і кафедрою теорії культури і філософії науки, досвід читання лекцій викладачами кафедри у ЦНБ, досвід тривалого

методичного співробітництва та спільної роботи з випусковою кафедрою. Сьогодні Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна має широкий спектр можливостей із збору, систематизації і опрацювання наукових джерел, що за своїм датуванням відносяться до початку XIX століття і до наших днів, має відкриті електронні бази із оцифрованими періодичними та науковими виданнями, базу англomовних періодичних видань, що посилює цінність цієї установи і важливість як бази практики.

Відповідність баз практики необхідним вимогам оформлена окремим документом.

Практика передбачає:

1. Користування бібліотекою, що необхідно для виконання робочої програми практики. Робота в бібліотеці дозволяє детальну роботу з різними джерелами та матеріалами, в т.ч. з Інтернет-ресурсами, електронним і картковим каталогами, електронними базами даних мовами ЄС, передбачає рецензування обраних праць.

2. Установчу конференцію із питань організації та проведення навчально-ознайомчої практики, проведення інструктажів з питань безпеки студентів.

3. Ознайомлення з нормативними документами із питань функціонування та роботи ЦНБ.

4. Організацію самостійної роботи студентів в бібліотеці, з картковим і електронним каталогом з попереднім консультуванням щодо можливостей роботи.

5. Підготовку списку літератури для наукової праці з дотриманням структури та актуальних вимог до складання літературних джерел, що відповідають ДСТУ.

6. Ознайомлення з науковою роботою викладачів кафедри теорії культури і філософії науки, науковим і методичним надбанням кафедри. Підготовка інформаційно-аналітичного огляду.

Практика передбачає:

- вивчення особливостей історії становлення і діяльності ЦНБ, знайомство з її відділами;
- отримання навичок роботи із електронним і картковим каталогом літератури, різними базами наукових видань, в тому числі іноземними мовами;
- аналіз методик пошуку і структурування наукової літератури різних років;
- ознайомлення із сучасними вимогами до складання наукових джерел за останніми державними стандартами;
- знайомство з сучасними стилями оформлення літератури;
- складання списку літератури до майбутньої наукової праці;
- систематична присутність на заняттях фахівців базових установ;
- отримання навичок написання різних наукових і журналістських текстів, присвячених науковим працям (рецензія, інформаційно-аналітичний огляд);

- ознайомлення із науковою роботою викладачів кафедри теорії культури і філософії науки;
- підготовка звіту про виконання плану та програми навчально-ознайомчої практики;
- ведення студентами щоденника практики;
- участь у методичній конференції за результатами проведених занять на базі практики.

Теми лекційних та практичних занять визначені згідно до навчальних планів та календарних планів роботи баз практики з урахуванням мети і завдань практики.

4. Завдання для самостійної робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ознайомлення з інструктажами, необхідними для успішного проходження практики	6
2	Ознайомлення із нормативними документами із питань функціонування баз практики, роботи у культурно-освітніх та науково-дослідних закладах (бібліотеках, архівах). Відвідання музеїв і галерей онлайн	6
3	Особливості педагогічної і науково-дослідної діяльності викладачів закладів спеціалізованої освіти (технікумів, коледжів)	6
4	Вимоги до наукових текстів: актуальність, новизна, мета, завдання. Що робить текст науковим?	6
5	Роль дослідницької роботи в професійній діяльності науковця та викладача	6
6	Наукові стилі	6
7	Нормативні документи із питань функціонування Центральної наукової бібліотеки. Правила відвідування ЦНБ. Організація роботи ЦНБ та її відділів	6
8	Ознайомлення із базами періодичних видань (Електронний архів університету; eScriptorium – Архів рідкісних видань і рукописів ; LIBRARIA - Архів української періодики онлайн Karazin.Back2News - Архів оцифрованих періодичних видань із фондів ЦНБ)	6
9	Список літератури до дослідницької роботи: структура і види.	6
10		6

	Оформлення літератури за актуальними вимогами ДСТУ. ДСТУ різних років та західні стилі оформлення літератури	
11	Робота з електронним і картковим каталогами ЦНБ	6
12	Складання списку літератури. Вироблення практичних навичок	6
13	Робота з цінними виданнями у відділі книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів. Збереження культурної спадщини	6
14	Написання рецензії на наукове джерело. Правила та вимоги	6
15	Інформаційно-аналітичний огляд і ознайомлення з правилами його написання	6
	Всього годин	90

5. Індивідуальні завдання

1. Складання списку наукових джерел за вимогами ДСТУ 8302:2015. Загальним обсягом 50 джерел. Список основної літератури повинен мати вихідні дані, за якими джерело ідентифікується у ЦНБ.
2. Написання рецензії на наукове джерело.
3. Написання інформаційно-аналітичного огляду, присвяченому науковій роботі викладачів кафедри теорії культури і філософії науки.

Список літератури повинен бути складений за таким планом:

- Основна література. Не менше 25 джерел;
- Додаткова література;
- Зарубіжна література;
- Інтернет-ресурси.

5.1. Складання списку літератури

Списки літератури повинні бути складені з дотриманням правил оформлення літератури: ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання», який установлює види бібліографічних посилань, правила та особливості їхнього складання і розміщування у документах.

На початку роботи потрібно ознайомитися із правилами і прикладами оформлення бібліографії за ДСТУ 8302:2015 (посилання можна знайти в списку основної літератури до програми практики).

Зі стислим оглядом основних положень ДСТУ 8302:2015 можна ознайомитись у [презентації](#) Сніжани Гузенко (провідний бібліограф, Київський університет імені Бориса Грінченка) (посилання можна знайти в списку основної літератури до програми практики).

Приклади тем, за якими може оформлюватися список джерел:

- Природа і культура у теоретичному і філософському осмисленні.
- Індоевропейська проблема в розвитку світової культури.
- Роль міфології у розвитку культури.
- Міфологія, релігія і обряди в культурі Стародавнього Єгипту.
- Китайська традиційна культура.
- Японська традиційна культура.
- Культурний розвиток Стародавньої Індії.
- Філософська думка античності.
- Особливості філософії Близького Сходу.
- Стилi середньовічної архітектури.
- Філософсько-естетичні принципи в культурі епохи Відродження.
- Культурні особливості епохи Реформації.
- Художні стилі і напрямки в культурі Нового часу.
- Світоглядні принципи епохи Просвітництва.
- Стилi і напрямки в художній культурі Європи ХІХ ст.
- Образотворче мистецтво ХІХ ст.
- Напрямки і течії модернізму в мистецтві ХХ ст.
- Кінематограф ХХ ст.
- Українська культура ХХ ст.

Загальна тема, за якою може складатися список літератури, повинен бути попередньо обраний студентом разом із керівниками практики.

Вимоги до написання списку літератури: 50 джерел з оформленою бібліографією, шрифт – Times New Roman, кегль – 14, інтервал – 1,5, поля – по 2 см.

5.2. Складання рецензії на наукове джерело

За результатами роботи у відділі цінних видань ЦНБ студент повинен скласти рецензію на обране ним наукове джерело.

Вимоги до оформлення рецензії

Рецензія – це критична оцінка наукової праці. Рецензія може бути складена на наукову працю, яка цікавить студента з обраної ним теми, повинна мати певну оцінку твору (наукової праці), критичний розгляд, чітку структуру та викладену проблематику рецензованого твору. Практикант повинен дати об'єктивну оцінку обраної праці.

Основними вимогами до рецензії є лаконічність, об'єктивність, обґрунтованість, переконливість. Рецензія має не тільки повно і лаконічно відобразити зміст, а й дати об'єктивну оцінку наукового джерела. Об'єктивність оцінки залежить від компетентності, обізнаності її автора у певних наукових питаннях, що розглядаються у рецензованому джерелі. Рецензент повинен добре ознайомитися із текстом наукового джерела, виділити недоліки, позитивні риси.

План написання рецензії:

- Визначається актуальність теми, яка є предметом рецензованого твору, вказується у вступі рецензії.
- Визначається зміст роботи, з'ясовують ступінь її новизни й оригінальності у розв'язанні певних питань чи проблем.
- Визначається коло проблем, які цікавлять з точки зору різних наук і наукових систем.
- Зазначають достоїнства рецензованої роботи.
- Характеризують виявлені недоліки та прорахунки в рецензованій роботі з обов'язковою аргументацією зауважень.
- Дають загальну оцінку роботи, вказуючи на те, що робота, наприклад, заслуговує високої оцінки або потребує доопрацювання, продовження наукових пошуків.
- Окреслити перспективи подальших досліджень теми та його векторів.
- Після тексту рецензії потрібно скласти список використаних джерел.
- Перевірка написаного тексту на наявність помилок (стилістичних, граматичних, пунктуаційних тощо).

Обсяг рецензії на наукове джерело – від 3 до 5 сторінок друкованого тексту. Рецензія складається академічною науковою мовою, обережно підбираються мовні засоби, слова позитивної або негативної оцінки. Висловлювати своє ставлення до розглядуваного джерела слід у коректній формі. Перевага надається усталеним виразам характерним для наукових академічних текстів.

Рецензія повинна давати оцінку науковому джерелу, висловлювати впевненість, непогодження, спростування, припущення або інше ставлення до рецензованого джерела.

Вимоги до написання рецензії: обсяг – 3–5 сторінки, шрифт – Times New Roman, кегль – 14, інтервал – 1,5, поля – по 2 см.

Поради щодо написання рецензії: перше, що ви повинні перевірити, пишучи рецензію, це те, чи не «скачана» дана робота з інтернету, тобто наскільки вона є оригінальною; друге – чи відповідає структура роботи заявленому жанру, третє – чи дотримані в рефераті всі вимоги до оформлення (відповідність стандартам ДСТУ 7.1:2006 (Бібліографічний опис) та ДСТУ 3582–97 (Скорочення), правильне оформлення титульної сторінки), четверте – наскільки робота написана грамотно. У кінці потрібно зазначити, потребує реферат доопрацювання чи заслуговує на високу оцінку. Це має бути внутрішня рецензія. Оцінка за рецензію залежатиме від об'єктивності здійсненого рецензування та від дотримання всіх вимог.

5.3. Інформаційно-аналітичний огляд

Інформаційно-аналітичний огляд повинен бути присвячений актуальним напрямкам роботи кафедри, монографіям, науковим журналам, які є науковим набутком кафедри; історії розширення наукових горизонтів кафедри теорії культури і філософії науки, перспективам розвитку досліджень.

Інформаційні жанри націлені на передачу об'єктивної інформації про події, людей, явища. Огляд може мати журналістську оцінку, більш вільний стиль написання. Але автор повинен врахувати два аспекти: 1) подати інформацію про наукову діяльність викладачів кафедри, цікаво і зрозуміло співставити різні джерела, уважно ознайомитися з монографіями, статтями та іншими текстами науковців, і на цьому будувати свою оцінку; 2) написати текст, що має аналітику та обґрунтовані висновки.

Перед написанням інформаційно-аналітичного огляду потрібно пройти такі етапи підготовки:

- I. Ознайомлення з науковими матеріалами кафедри.
- II. Систематизація наукових джерел за часом, тематикою, науковими напрямками тощо.
- III. Виділення ключових питань та ідей, які планується розкрити в огляді
- IV. Уточнення фактів
- V. Написання інформаційно-аналітичного огляду.
- VI. Перевірка написаного тексту на наявність помилок (стилістичних, граматичних, пунктуаційних тощо).

Вимоги до написання рецензії: обсяг до 3 сторінок, шрифт – Times New Roman, кегль – 14, інтервал – 1,5, поля – по 2 см.

6. Вимоги до звіту. Звітні матеріали

Звітні матеріали з практики:

1. Щоденник практики (Форма № Н-7.03);
2. Список літератури із складеним бібліографічним описом;
3. 1 рецензія на наукове джерело;
4. Інформаційно-аналітичний огляд

7. Методи контролю

Підсумковою формою контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу є залік. Оцінці підлягає як рівень індивідуального вирішення завдань, визначених у програмі практики, а також рівень організаційної культури та виконавської дисципліни практикантів. Студенти, які не з'явилися на практику без поважних причин, не з'являлися на дистанційних заняттях в умовах карантину або не виконали програму практики у повному обсязі не маючи на це підстав, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

У підсумковій оцінці можуть бути враховані професійні характеристики практикантів з боку спеціалістів на базах навчально-ознайомчої практики.

Форми контролю

У процесі проходження практики здійснюється контроль за ходом практики, який має на меті надання студентам необхідної допомоги у виконанні завдань практики.

Контроль практики здійснюється з боку закладу вищої освіти:

- керівником практики;
- завідувачем кафедри;
- деканом (представником деканату);
- представником навчальної частини закладу вищої освіти.

Контроль практики передбачає перевірку стану відвідування студентами бази практики або занять, які проводять у дистанційному режимі на відео-платформі Zoom, дотримання ними плану роботи під час практики, ведення ними документації. Може перевірятись конкретно виконана або виконувана на даний момент практична робота, її відповідність програмі практики. Керівник практики від закладу вищої освіти обов'язково відвідує студентів на базі практики протягом усього терміну практики і здійснює поточний контроль за ходом практики. Якщо студенти проходять практику дистанційно в Zoom в умовах складеною епідеміологічної ситуації в Україні, керівник має право перевірити роботу студента і виконані ним завдання на певному етапі практики.

Про виявлені недоліки і заходи щодо їх усунення негайно повідомляється адміністрації закладу вищої освіти.

Випускаюча профілююча кафедра:

- 8) призначає кафедрального та групового керівника практики;
- 9) здійснює навчально-методичне керівництво практикою, контроль за її організацією та проведенням;
- 10) забезпечує студентів робочими програмами, методичними посібниками, навчально-методичною документацією згідно з «Положення про практику»;
- 11) проводить навчально-методичне інструктування керівників практики та студентів-практикантів;
- 12) проводить конференції за підсумками практики;
- 13) надає у встановлені деканатом строки кафедральний звіт про результати практики з пропозиціями, спрямованими на її покращення;
- 14) навчально-методичний кабінет кафедри організовує та поновлює виставки навчально-методичної літератури із питань навчально-ознайомчої, педагогічної практики, готує комплект наявних на кафедрі навчально-методичних розробок (навчальні плани, програми, плани семінарів та ін.), каталог навчально-методичної літератури з питань викладання культурологічних і філософських дисциплін у вузі;
- 15) завідувач навчально-методичним кабінетом фіксує та зберігає документацію згідно встановленому переліку.

Права та обов'язки студентів-практикантів:

1. Студенти-практиканти з усіма питаннями, які у них виникають мають право звертатись до керівників практики в університеті, адміністрації та викладачів закладів вищої освіти, вносити пропозиції з приводу вдосконалення практики та її організації, брати участь у конференціях та нарадах, засіданнях та наукових семінарах кафедри, користуватись бібліотекою, кабінетами та науково-методичною літературою.
2. При проходженні практики студент зобов'язаний наступне:
 - 1) повністю виконувати завдання, передбачені програмою практики;
 - 2) підкорятись діючим у закладі вищої освіти правилам внутрішнього розпорядку, вимогам статуту закладу вищої освіти;
 - 3) вивчати правила, пройти відповідний інструктаж із правил технічної безпеки, суворо дотримуватись правил технічної безпеки та виробничої санітарії;
 - 4) мати з собою визначеною кафедрою організаційно-методичну документацію, вести її згідно з встановленим порядком, а по завершенні практики здати її на кафедру;
 - 5) надавати керівнику практики письмовий звіт про виконання усіх завдань (щоденник практики, список літератури, рецензія на наукове джерело, інформаційно-аналітичний звіт) та здати залік з практики;

- б) у разі невиконання вимог, що передбачаються для практикантів, студент може бути відсторонений від проходження практики. Студентам, які відсторонені від практики або робота їх та звіт визнані незадовільними, за рішенням Вченої ради факультету призначається повторне проходження практики. В окремих випадках декан і ректор може розглядати питання про подальше перебування студента в університеті;
- 7) кожний студент повинний скласти щоденник практики, де фіксуються результати спостережень та аналіз навчальної та виховної роботи, плани-конспекти усіх проведених лекцій та семінарів, виховних та наукових заходів.

8. Схема нарахування балів. Критерії оцінювання

Залік

Поточні перевірки, самостійна робота					Сума
Розділ 1					
Сума балів за всі види діяльності протягом практики	Складання списку літератур и	Написання рецензії на наукове джерело	Інформаційно-аналітичний огляд	Звіт з практики, підсумки практики	100
Участь у заходах практики					
10	30	10	10	40	

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом практики	Оцінка за національною шкалою
	Дворівнева шкала оцінювання
90-100	Зараховано
70-89	
50-69	
1-49	Не зараховано

Критерії оцінювання:

– "зараховано" (90–100 балів) – студент відвідував від 70 % заходів, передбачених практикою, в тому числі у дистанційному режимі на відео-

платформі Zoom; студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, опанував програму практики, продемонстрував знання теоретичного матеріалу на практиці: у складанні списку літератури, рецензії, інформаційно-аналітичного огляду. Перелічені завдання виконані на якісному рівні, щоденник практики оформлений належним чином з дотриманням вимог до написання і складання цих видів робіт.

– "зараховано" (70–89 балів) – студент відвідував до 50 % заходів, передбачених практикою, в тому числі у дистанційному режимі на відеоплатформі Zoom; добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з тематичного діапазону практики; виконав завдання (склав список літератури, рецензію, інформаційно-аналітичний огляд), щоденник практики оформлений належним чином; студент має певні практичні та фахові навички, але припускається певних неточностей і похибок у виконаних роботах, допускає помилки у текстах, але їх кількість незначна;

– "зараховано" (50–69 балів) – студент відвідував до 30 % заходів, передбачених практикою, в тому числі у дистанційному режимі на відеоплатформі Zoom; студент в основному опанував теоретичні знання, орієнтується у вимогах і нормативних документах, але демонструє відсутність стабільних знань; не всі завдання виконані практикантом із необхідних; недбало оформлює документацію; щоденник практики оформлювався, але бракує необхідних позначок; з допомогою викладача може аналізувати і виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;

– "не зараховано" (1-49 балів) – студент не опанував фахові знання, не відвідував заходи практики, або тільки до 10%, не відвідував бази практики, не виконав завдання (список літератури, рецензія, інформаційно-аналітичний огляд), або виконав деякі із них з дотриманням грубих помилок або фрагментарно, що показує відсутність засвоєних теоретичних знань і відсутність практичних навичок, відсутність знань із нормативних документів, вимог і правил.

9. Рекомендована література

Основна література

1. Програма навчально-ознайомчої практики
2. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання ДСТУ 8302:2015. Видання офіційне. – Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 16 с. – Режим доступу: http://library.nlu.edu.ua/Biblioteka/sait/DSTU_8302-2015.pdf
3. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Презентація. – Режим доступу:

- https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf
4. Бузько І. Р., Бондаренко Г. П., Кутенко Л. О. Правила рецензування наукового джерела Як складати рецензію (пам'ятка) // Українська мова в професійному мовленні економіста: навчальний посібник. – Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля. – Луганськ, 2011. – Режим доступу: <https://studfile.net/preview/2496154/>
 5. Електронний каталог Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – Режим доступу: <http://library.univer.kharkov.ua/OpacUnicode/index.php?lang=ua>
 6. Електронний архів оцифрованих періодичних видань Центральної Наукової Бібліотеки ХНУ імені В. Н. Каразіна. – Режим доступу: <http://karazin.back2news.org/>
 7. Музеї онлайн: шедеври світового мистецтва на вашому екрані. – Режим доступу: <http://kievvlast.com.ua/style/muzei-onlajn-shedevri-svitovogo-mistetstva-na-vashomu-ekrani?noredirect=true>
 8. Положення про «Репозитарій Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» – Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/569>
 9. Приклади оформлення списку літератури згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40). – Режим доступу: http://lib.znau.edu.ua/jirbis2/images/phocagallery/2017/Pryklady_DSTU_8302_2015.pdf
 10. Оформлення бібліографічного опису для списку використаних джерел у наукових роботах (з урахуванням нормативних положень ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання). Методичні рекомендації. – Полтава, 2019. – Режим доступу: https://zp.edu.ua/sites/default/files/konf/dstu_8302.pdf
 11. Рецензування наукового джерела. – Національний університет «Киево-Могилянська академія». – Режим доступу: <https://studfile.net/preview/5561246/>
 12. Ресурси Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – Режим доступу: <http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr/>
 13. Титар О. В. Комплекс навчально-методичних матеріалів з курсу «Культурологія» (навчальне видання для студентів природничих факультетів). – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2004. – 40 с.
 14. 14. Традиційні каталоги. Загальна характеристика // Картковий каталог Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна – Режим доступу:

http://www-library.univer.kharkov.ua/pages/bibliography/card_catalog/tradic_katalog.pdf

15. Центр «Вікно в Америку» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – Режим доступу: <http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr/wam1.htm>
16. LIBRARIA. Архів української періодики онлайн. – Режим доступу: <https://libraria.ua/about/>

Методична література

- Бандурка О. М., Тюріна В. О., Федоренко О. І. Основи педагогічної техніки: Навч. посібник. – Харків: Титул, 2006. – 176 с.
- Алексюк А. А. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. – Київ, 1998.
- Варій М. Й., Ортинський В. Л. Основи психології і педагогіки: Навч. посібник. – Київ: Центр учбової літератури, 2007.
- Ващенко Г. Г. Загальні методи навчання: Навч. посібник. – Дрогобич: Коло, 2003.
- Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко – Д., 2014. – 416 с.
- Зайченко І. В. Педагогіка: підручник / І.В. Зайченко. – Київ: Ліра-К, 2016. – 608 с.
- Зайченко І. В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі: підручник. – 3-є вид., перероб. і доп. / І. В. Зайченко. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. – 512 с.
- Закон України «Про освіту». – Київ: Генеза, 2002.
- Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник. – Київ:Знання, 2005.
- Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посібник. – Київ: Центр учбової літератури, 2005.
- Ніколаєнко С. М. Стратегія розвитку освіти України: початок ХХІ століття. – Київ: Знання, 2006.
- Ортинський В. Педагогіка вищої школи: підручник / [Володимир Львович Ортинський](#). – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. – 500 с.
- Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / [Раїса Іллівна Хмелюк](#), [Алла Василівна Семенова](#), [Ірина Олександрівна Бартенєва](#), [І. М. Богданова](#); За ред. [Зінаїда Наумівна Курлянд](#). – 3-тє вид., перероб. і доп. – Київ : Знання, 2007. – 495 с.
- Сисоєва С. С., Поясок Т. Б. Психологія та педагогіка: Підручник для традиційної та дистанційної форм навчання. – Київ: Міленіум, 2005.
- Слепкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: Навч. посібник. – Київ: Вища школа, 2005.

Титар О. В. Культурологія: комплекс навчально-методичних матеріалів (навчальне видання для студентів природничих і філософського факультету). - Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009. – 128 с.

Фіцула М. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / Михайло Миколайович Фіцула . – 2-ге вид., доп . – Київ: Академвидав, 2010. – 454 с.

Ягупов В. В. Педагогіка: Навч. посібник. – Київ: Либідь, 2002.

Додаткова література

1. Грицак Я. Нариси історії України. Формування модерної нації XIX – XX ст. [Навч. посібник] / Я. Грицак. – Київ: Генеза, 1996. – 360 с.
2. Грицак Я. Страсті за націоналізмом: стара історія на новий лад: есеї [Монографія] / Я. Грицак. – Київ: Критика, 2011. – 350 с.
3. Мусієнко О. Українське кіно: тексти і контекст [Монографія] / Оксана Станіславівна Мусієнко; відп. ред. Т. Г. Трубнікова. – Вінниця: Глобус-Прес, 2009. – 415 с.
4. Сучасна культурологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч закл. [Навч. посібник] / Коллект. авт. К. В. Кислюк, В. А. Суковата, З. І. Алфьорова, О. В. Титар, Г. П. Ковальова; за заг. ред. К. В. Кислюка. – Київ: Кондор-Видавництво, 2016. – 342 с.
5. Титар О. Культура Слобожанщини: проблеми національно-культурної ідентичності [Монографія] / Олена Володимирівна Титар . – Харків : ВД "Райдер", 2006 . – 240 с. : іл. - Бібліогр.: с.214-231 (288 назв.). – На укр. яз. - ISBN 966-8246-60-8 .
6. Титар О. Українські національні і культурні ідентичності в глобалізованому світі (на прикладі культури Слобожанщини) [Монографія] / Олена Володимирівна Титар . – Харків : Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015 . – 346 с. - Бібліогр.: с.323-346 (829 назв) . – На укр. яз. - ISBN 978-966-285-219-6 .
7. Яковенко Н. Дзеркала ідентичності. Дослідження з історії уявлень та ідей в Україні XVI – початку XVIII століття [Монографія] / Н. Яковенко. – Київ: Laurus, 2012. – 472 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

- Академічна чесність як основа сталого розвитку університету [Електронний ресурс] / Міжнарод. благод. Фонд "Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики"; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. – Київ; Таксон, 2016. – 234 с. – Режим доступу:

https://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2016-09-07/chesnist_osnova_rozvitk_Univers.pdf

- Зайцев М. О. Що таке культурологія? [Електронний ресурс] / М. О. Зайцев. – Острозька академія. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=K_XN4SkkJb0
- Куренной В. Cultural studies. – ПостНаука [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=Xe28ao1xRgc>
- Ніколаєв Є. Як написати тези до доповіді чи дипломної роботи? – Короткі поради. – Ініціатива Academic IQ. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=uOjZhFlvg7w>
- Сторіччя бібліотеки імені Вернадського. Історія [Електронний ресурс]. – UA: Перший. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=2eFk7TlMtYY>
- Чуканова С. Оформлення списків джерел. Цитування та посилання – Короткі поради [Електронний ресурс] / С. Чуканова. – Ініціатива Academic IQ. – 232 с. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=u4zVfStfpPs>
- Дроздов В. Як написати анотацію? [Електронний ресурс] / В. Дроздов. – Ініціатива Academic IQ. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=W__uhvylbVc

РОЗДІЛ 2. Навчальна (організаційно-управлінська та дослідницька) практика

1.1. Мета і завдання практики

Мета – ознайомлення та залучення студентів до дослідного процесу у вищих навчальних закладах; отримання навичок дослідницької роботи з культурології та практичної культурології, підготовки навчальної документації (аналітичний звіт, щоденник тощо); опанування та використання різноманітних методів наукового спостереження та дослідження.

Завдання:

- вивчення на практиці сутності, особливостей і закономірностей наукового дослідження культуролога;
- розвиток фахових навичок під час навчального процесу;
- впровадження у систему вищої освіти нових технологій дослідження, виховання та інше;
- ознайомлення з музейними установами культурологічного, етнологічного та краєзнавчого профілів:
- з особливостями культурного розвитку краю;
- з особливостями польового дослідження культуролога, особливостями дослідження масової культури;
- з особливостями ведення наукової документації.

У результаті проходження практики студент повинен

знати:

- методологічні основи дослідницької роботи культуролога; особливості наукового процесу в практичній та теоретичній культурології;
- поняття про зміст дослідницької роботи культуролога;
- основні методики проведення культурологічного (крос-культурного) дослідження, історію проведення подібних досліджень в Україні, в ближньому та дальньому зарубіжжі;
- технології організації дослідницької роботи культуролога;
- вимоги до дослідника-культуролога;

вміти:

- визначати основні форми та методи дослідження артефактів, їх специфіку;
- проводити збір, опис та аналіз культурних текстів фольклорного, етнографічного, мас-медійного, художнього, релігійного, літературного, візуального та іншого походження;
- проводити інтерв'ю в інформантів;
- складати план дослідження, розрізняти різні жанри дослідження (реферат, тези, анотацію, есе тощо);
- складати аналітичний звіт, проводити наукову роботу.

2.2. Програма практики
План
проведення навчальної педагогічної практики
студентів II курсу філософського факультету
зі спеціальності «Культурологія» для бакалаврів

№	Зміст практики	Дата, час	Місце проведення	Відповідальні
1	Установча конференція з питань організації та проведення учбової практики	9.10	ХНУ	Тагліна Ю.С.
2	Теоретичний семінар «Аналітика візуальної культури». Перегляд і обговорення фільму «Кіногід Славоя Жижека»	9.10	ХНУ	Тагліна Ю.С., Фісун К. Г.
3	Відвідування онлайн Харківської муніципальної галереї імені С.°Васильківського	10/10/ 23	Харківська муніципальна галерея	Тагліна Ю.С., Фісун К. Г.
4	Семінар «Жанри академічного письма». Вдосконалення навичок студентів зі створення та розрізнення різних жанрів академічного письма: анотація, план-конспект, абстракт (тези)	10.10. 12.00	ХНУ	Тагліна Ю.С., Фісун К. Г.
5	Організація самостійної роботи студентів з пошуку і створення бібліографії із запропонованої теми	11.10. 12.00	ХНУ	Тагліна Ю.С., Фісун К. Г.
6	Відвідування Харківського літературного музею онлайн	10/10/ 23	Харківський літературний музей	Тагліна Ю.С., Фісун К. Г.
7	Організація самостійної роботи студентів в бібліотеці Практика роботи в інтернет, реферування та анотація філософських публікацій	9.10. 12.00	ЦНБ	Тагліна Ю.С., Фісун К. Г.
8	Самостійна робота студентів з підготовки рефератів статей або порівняльної характеристики	01- 27.10	ХНУ	Тагліна Ю.С., Фісун К. Г.

9	Кіносемінар. Перегляд і обговорення фільму С.°Ейзенштейна «Страйк»	16.10. 12.00	ХНУ	Тагліна Ю.С., Фісун К. Г.
10	Відвідування Харківського художнього музею	11/11/ 23	Харківський художній музей	Тагліна Ю.С., Фісун К. Г.
11	Семінар, присвячений вдосконаленню навичок студентів із написання рецензій, анотацій та оглядових статей, розрахованих на читача масових видань (газет, журналів, інтернет-видань)	1.11. 12.00	ХНУ	Тагліна Ю.С., Фісун К. Г.
12	Відвідування етнографічного музею «Слобожанські скарби» ім. Г. Хоткевича при НТУ «ХП»	12.10. 12.00		Тагліна Ю.С., Фісун К. Г.
13	Підсумкова конференція за результатами практики, звіт студентів, подання студентами необхідних документів, залік	15.11 –залік	ХНУ, філос. ф-т	Тагліна Ю.С., Фісун К. Г.

2.3. Структура практики

1. Установча конференція з питань організації та проведення навчальної практики.
2. Теоретичний семінар «Аналітика візуальної культури».
3. Відвідування Харківської муніципальної галереї імені С. Васильківського (оглядова екскурсія).
4. Семінар «Жанри академічного письма». Вдосконалення навичок студентів зі створення та розрізнення різних жанрів академічного письма: анотація, план-конспект, абстракт (тези).
5. Організація самостійної роботи студентів з пошуку і створення бібліографії із запропонованої теми.
6. Відвідування Харківського літературного музею (ознайомлення з експозицією «Апокриф: Україна і література ХХ ст.»).
7. Організація самостійної роботи студентів у бібліотеці.
Практика роботи в Інтернет, реферування та анотація філософських публікацій.
8. Самостійна робота студентів з підготовки рефератів статей або порівняльної характеристики.
9. Кіносемінар. Перегляд і обговорення фільму (С.°Ейзенштейна «Страйк», «Кіногід Славоя Жижека»).
10. Відвідування Харківського художнього музею.
11. Семінар, присвячений вдосконаленню навичок студентів з написання рецензій, анотацій та оглядових статей, розрахованих на читача масових видань (газет, журналів, інтернет-видань).

12. Відвідування етнографічного музею «Слобожанські скарби» імені Г. Хоткевича при НТУ «ХП».

13. Підсумкова конференція за результатами практики, звіт студентів, подання студентами необхідних документів, залік.

2.4. Теми дослідницьких завдань, передбачених під час практики

Теми дослідницької роботи визначаються керівником практики.

2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Розробка плану та розгорнутого конспекту лекційного чи семінарського заняття з однієї теми навчальної програми або розробка культурологічного екскурсійного маршруту	18
		18

2.6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Підготувати необхідні методичні матеріали до педагогічної практики (план роботи, щоденник, аналітичний звіт тощо).

Звітні матеріали з практики

1. Щоденник практики (Форма № Н-7.03).
2. Аналітичний звіт (творчий звіт).

2.7. Методи навчання

За характером пізнавальної діяльності – пояснювально-ілюстративний метод, методи проблемного викладення (проблемне практичне заняття) та евристичний; за джерелом знань – словесні, наочні, практичні; за способом педагогічного керівництва – пояснення педагога та самостійна робота. Додатково використовуються методи концентрації, ступеневості, хронологічний та пошуково-показовий методи.

2.8. Методи контролю

Залік за результатами практики.

Підсумковою формою контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу є диференційований залік. Оцінюванню підлягає як рівень індивідуального вирішення завдань, визначених програмою практики, так і рівень організаційної культури та виконавської дисципліни практикантів. Студенти, які не з'явилися на практику без поважних причин або не виконали

програму практики у повному обсязі, не маючи на це підстав, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

У підсумковій оцінці можуть бути враховані характеристики професійних якостей практикантів з боку викладачів навчальних закладів, де студенти проходять практику.

Форми контролю

У процесі проходження практики здійснюється контроль за ходом практики, який має за мету надання студентам необхідної допомоги у виконанні завдань практики.

Контроль практики здійснюється з боку вищого навчального закладу:

- керівником практики;
- завідувачем кафедри;
- деканом (представником деканату);
- представником навчальної частини вузу.

Контроль практики передбачає перевірку стану відвідування студентами бази практики, дотримання ними режиму роботи установи, в якій вони проходять практику, ведення ними документації. Може перевірятися конкретно виконана або виконувана на даний момент практична робота, її відповідність програмі практики. Керівник практики від вузу обов'язково відвідує студентів на базі практики протягом усього терміну практики і здійснює поточний контроль за ходом практики.

2.9. Розподіл балів, які отримують студенти, та критерії оцінювання

Чотирівнева система оцінювання

Поточні перевірки та самостійна робота				Сума
Модуль 1				
Участь у заходах практики	Письмові роботи	ІНДЗ (виконання програми практики) Аналітичний звіт	Звіт з практики, підсумки практики	100
20	20	20	40	

2.10. Методичне забезпечення

1. Програми практики.
2. Тагліна Ю. С. Культурологія: Методичні рекомендації до підготовки, виконання, оформлення та захисту дипломної роботи спеціаліста та магістра / Ю. С. Тагліна, О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 38 с.
3. Титар О. В. Комплекс навчально-методичних матеріалів з курсу «Культурологія» / О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2004. – 40 с.

4. Бандурка О. М. Основи педагогічної техніки : навч. посібник / О. М. Бандурка, В. О. Тюріна, О. І. Федоренко. – Х. : Титул, 2006. – 176 с.

2.11. Рекомендована література

1. Алексюк А. А. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія / А. А. Алексюк. – К. : Знання, 1998.
2. Варій М. Й. Основи психології і педагогіки : навч. посібник / М. Й. Варій, В. Л. Ортинський. – К. : Центр навчальної літератури, 2007.
3. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / А. І. Кузьмінський. – К. : Знання, 2005.
4. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі : навч. посібник / В. М. Нагаєв. – К. : Центр навчальної літератури, 2005.
5. Педагогічні технології : навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів / О. С. Падалка та ін. ; за заг. ред. О. С. Падалки. – К., 1996.
6. Пальчевський С. С. Педагогіка : навч. посібник / С. С. Пальчевський. – К. : Каравела, 2007.
7. Титар О. В. Культурологія. Комплекс навчально-методичних матеріалів / О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009. – 128 с.

РОБОЧИ ПРГРАМИ ПРАКТИКИ

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра теорії культури і філософії науки

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

організаційно-управлінська ПРАКТИКА

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 03 Гуманітарні науки

(шифр і назва)

спеціальність 034 Культурологія

(шифр і назва)

освітньо-професійна програма Візуальне мистецтво і менеджмент культурних проектів

(шифр і назва)

вид дисципліни Практика. Обов'язкова

(обов'язкова / за вибором)

факультет філософський

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою філософського факультету
Протокол № 11 від 21 червня 2024 р.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: канд. філософ. наук, доцент кафедри теорії культури і філософії науки Тагліна Ю. С.

Програму схвалено на засіданні кафедри теорії культури і філософії науки філософського факультету
Протокол № 11 від 17 червня 2024 р.

Завідувач кафедри теорії культури і філософії науки

Дмитрій ПЕТРЕНКО

Програму погоджено з керівником проектної групи освітньо-професійної програми
«Візуальне мистецтво і менеджмент культурних проєктів»

Керівник проектної групи

Дмитрій ПЕТРЕНКО

Програму погоджено методичною комісією філософського факультету

Протокол № 10 від 19 червня 2024 р.

Голова методичної комісії філософського факультету

_____ Сергій ГОЛШКОВ

ВСТУП

Робоча програма практики «**Організаційно-управлінська практика**» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки

Бакалавра

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузь знань _____ **03** – Гуманітарні науки _____

для спеціальності **_034 - Культурологія** _____

освітньо-професійна програма: **Візуальне мистецтво і менеджмент культурних проектів**

факультету _____ **Філософського**

14) Опис навчальної дисципліни (практики)

Практика є обов'язковим компонентом програми підготовки фахівців із вищою освітою. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення у разі одержання необхідного обсягу практичних знань і умінь відповідно до стандартів освіти.

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Ознайомлення та залучення студентів до процесу у культурно-освітніх та науково-дослідних закладах, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної і духовної культури (художні галереї, музеї), ознайомлення з функціонуванням та організацією галерей та музеїв,

вироблення навичок менеджменту виставкової діяльності, підготовки навальної документації (конспект, щоденник тощо), опанування та використання надбаних навичок у культурно-освітніх установах.

15) Основні завдання вивчення дисципліни

Вивчення на практиці сутності і особливостей функціонування культурно-освітніх та науково-дослідних закладів, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної і духовної культури, розвиток фахових навичок під час навчального процесу, використання прийомів, способів і засобів менеджменту культурних проєктів, активізація пізнавальної діяльності студентів.

Програмні компетентності:

ФК 7. Здатність розуміти процеси культурно-історичної динаміки.

ФК 11. Навички в галузі культурологічних дисциплін для дослідження та прогнозування розвитку суспільних явищ і процесів.

16) Кількість кредитів – 6.

17) Загальна кількість годин – 180.

На роботу на базі практики відводиться максимум 6 годин на 1 день, 30 годинний робочий тиждень, решта часу відводиться на самостійну роботу

18) Характеристика навчальної дисципліни.

Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна	
Денна форма навчання (без відриву від виробництва)	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	-й
Семестр	
6-й	-й
Лекції	
год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
180 год.	год.
Індивідуальні завдання	
0 год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

- 13) знання та розуміння особливостей функціонування культурно-освітніх та науково-дослідних закладів, призначених для вивчення, збереження та використання надбань матеріальної і духовної культури;
- 14) знання термінології менеджменту культурних проєктів;
- 15) здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для вирішення практичних завдань у організаційному процесі;
- 16) володіння методикою та практичними навичками створення культурних проєктів на базі художніх галерей та музеїв;
- 17) студент демонструє здатність формулювати місію організації і ціль проєкту;
- 18) вміння складати план, формулювати мету, цілі і задачі проєкту, складати звіт після реалізації проєкту;
- 19) студент демонструє здатність аналізувати результати і робити висновки щодо реалізації проєкту.

1.7. Зміст та організація проведення практики

1.7.1. Тематичний план навчальної дисципліни (практики)

Програма проведення організаційно-управлінської практики студентів III курсу філософського факультету спеціальності «Культурологія»

освітньо-професійної програми «Візуальне мистецтво і менеджмент культурних проєктів» для бакалаврів з 12.02.2025 р. по 08.03.2025 р.

№	Зміст практики	Дата, час	Місце проведення	Відповідальні
1.	Установча конференція і зпитань організації та Проведення організаційно-управлінської практики	12.02 15.20-16.40	Платформа ZOOM	доц. Тагліна Ю.С.
2.	Проведення вступного інструктажу з техніки безпеки	12.02 15.20-16.40	Платформа ZOOM	доц. Тагліна Ю.С.

3.	Ознайомлення з нормативними документами із питань функціонування та роботи у культурно-освітніх та науково-дослідних закладах, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної і духовної культури (художні галереї, музеї)	12.02 15.20-16.40	Платформа ZOOM	доц. Тагліна Ю.С.
4.	Ознайомлення з організацією роботи у культурно-освітніх та науково-дослідних закладах, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної і духовної культури (художні галереї, музеї) на наступних базах: 5. культурно-просвітницький центр сучасного мистецтва «Єрмілов Центр» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.	12.02 -26.02. максимум 6 годин на 1 день, 30 годинний робочий тиждень	Бази практики	Куратори баз практик, доц. Тагліна Ю.С
5.	Участь у створенні проєкту, участь у функціонуванні культурно-освітніх та науково-дослідних закладів (баз практики).	12.02 -26.02. максимум 6 годин на 1 день, 30 годинний робочий тиждень	Бази практики	доц. Тагліна Ю.С.
6.	Презентація та захист проєкту на кафедрі.	07.03-08.03	Бази практики, Платформа ZOOM	Куратори баз практик, студенти, доц. Тагліна Ю.С
7.	Підсумкова конференція за результатами практики, звіт.	07.03-08.03	Платформа ZOOM	проф. Д.В. Петренко, доц. Ю.С. Тагліна

План проведення практики підготований доцентом кафедри теорії культури та філософії науки Тагліною Ю.С.

Структура практики. Вимоги до баз.

Бази практик мають наявність структур, що відповідають спеціалізації, за якою здійснюється фахова підготовка; забезпечені кваліфікованими керівниками практики студентів; мають досвід співпраці з випусковою кафедрою, є випускники кафедри, які працюють в базових установах.

Відповідність баз критеріям проведення практики засвідчується протоколом перевірки, що проводиться керівником практики від кафедри (груповим керівником практики) та узгоджується із керівником практики від факультету і завідувачем відповідної кафедри.

2.1. Структура практики:

- Установча конференція із питань організації та проведення навчально-ознайомчої практики
- Проведення вступного інструктажу з техніки безпеки
- Ознайомлення з нормативними документами із питань функціонування та роботи у культурно-освітніх та науково-дослідних закладах, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної і духовної культури (художні галереї, музеї)
- Ознайомлення з організацією роботи у культурно-освітніх та науково-дослідних закладах, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної і духовної культури (художні галереї, музеї) на наступних базах:
- культурно-просвітницький центр сучасного мистецтва «ЄрміловЦентр» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. (Варіанти: художня галерея ім. Генріха Семирадського Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Харківська муніципальна галерея).
- Розробка розгорнутого конспекту щодо особливостей функціонування культурно-освітніх та науково-дослідних закладів на прикладі ознайомлення з базами практики.
- Підсумкова конференція за результатами практики, звіт.

Педагогічна практика проводиться на базі культурно-освітніх та науково-дослідних закладів, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної і духовної культури (художні галереї, музеї).

Практика передбачає:

- вивчення особливостей конкретного закладу, особливостей функціонування та реалізації проєктів у цьому закладі;
- ознайомлення з організацією роботи у культурно-освітніх та науково-дослідних закладах, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної духовної культури на прикладі конкретних установ;
- Систематична присутність на заняттях кураторів базових установ;
- Участь у конференції за результатами практики;
- Підготовка розгорнутого конспекту та звіту про виконання плану та програми практики.

Завдання для самостійної роботи

№ з / п	Назва теми	Кількість годин
	Розробка культурного проєкту який може бути реалізований у культурно-освітніх та науково-дослідних закладах (музеях, галереях тощо)	180
		180

19) Індивідуальне завдання – не передбачено

Вимоги до звіту

5.1 Звітні матеріали з практики

11.Щоденник практики (Форма № Н-7.03)

12.Розробка культурного проєкту, який може бути реалізований у культурно-освітніх та науково-дослідних закладах (музеях, галереях тощо).

5.2 Розробка культурного проєкту має містити:

- 16) Методики створення культурних проєктів на базі художніх галерей та музеїв;
- 17) Сформульовані місію організації і мету проєкту;
- 18) План, мету, цілі і задачі проєкту, опис проєкту, всі необхідні кроки втілення та реалізації проєкту.
- 19) Аналіз результатів і висновки щодо реалізації проєкту.

Методи контролю

Іспит за результатами практики.

Підсумковою формою контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу є Іспит. Оцінці підлягає як рівень індивідуального вирішення завдань, визначених у програмі практики, а також рівень організаційної культури та виконавської дисципліни практикантів. Студенти, які не з'явилися на практику без поважних причин або не виконали програму практики у повному обсязі не маючи на це підстав, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

У підсумковій оцінці можуть бути враховані характеристики професійних якостей практикантів з боку викладачів баз, де студенти проходять практику.

6.1 Форми контролю

У процесі проходження практики здійснюється контроль за ходом практики, який має на меті надання студентам необхідної допомоги у виконанні завдань практики.

Контроль практики здійснюється з боку закладу вищої освіти:

керівником практики;

завідувачем кафедри;

деканом (представником деканату);

представником навчальної частини закладу вищої освіти.

Контроль практики передбачає перевірку стану відвідування студентами бази практики, дотримання ними режиму роботи установи, в якій вони проходять практику, ведення ними документації. Може перевірятись конкретно виконана або виконувана на даний момент практична робота, її відповідність програмі практики. Керівник практики від закладу вищої освіти обов'язково відвідує студентів на базі практики протягом усього терміну практики і здійснює поточний контроль за ходом практики. Про виявлені недоліки і заходи щодо їх усунення негайно повідомляється адміністрації вузу.

6.2 Випускаюча профілююча кафедра:

- затверджує програми навчальної, навчально-ознайомчої та виробничої (педагогічної та переддипломної) практики студентів;
- призначає кафедрального та групового керівника практики;
- забезпечує читання відповідних курсів,
- здійснює навчально-методичне керівництво практикою, контроль за її організацією та проведенням;
- забезпечує студентів робочими програмами, методичними посібниками, навчально-методичною документацією згідно з «Положення про практику»;

- проводить навчально-методичне інструктування керівників практики та студентів-практикантів;
- проводить конференції за підсумками практики;
- надає у встановлені деканатом строки кафедральний звіт про результати практики зпропозиціями, спрямованими на її покращення;
- Навчально-методичний кабінет кафедри організовує та поновлює виставки навчально-методичної літератури із питань педагогічної практики, готує комплект наявних на кафедрі навчально-методичних розробок (навчальні плани, програми, плани семінарів і под.), каталог навчально-методичної літератури з питань викладання культурологічних і філософських дисциплін у вузі;
- завідувач навчально-методичним кабінетом фіксує та зберігає документацію згідно встановленому переліку.

Права та обов'язки студентів-практикантів

Студенти-практиканти з усіма питаннями, які у них виникають мають право: звертатись до керівників практики в університеті, адміністрації та викладачів закладів вищої освіти, вносити пропозиції з приводу вдосконалення практики та її організації, брати участь у конференціях та нарадах, засіданнях та наукових семінарах кафедри, користуватись бібліотекою, кабінетами та науково-методичною літературою.

При проходженні практики студент зобов'язаний наступне:

повністю виконувати завдання, передбачені програмою практики; підкорятись діючим у вузі правилам внутрішнього розпорядку, вимогам статуту вузу; вивчати правила, пройти відповідний інструктаж із правил технічної безпеки, сувородотримуватись правил технічної безпеки та виробничої санітарії; мати з собою визначену кафедрою організаційно-методичну документацію, вести її згідно з встановленим порядком, а по завершенні практики здати її на кафедру; надавати керівнику практики письмовий звіт про виконання усіх завдань (щоденник практики, аналітичний звіт) та здати залік/іспит з практики.

У разі **невиконання вимог**, що передбачаються для практикантів, студент може бути **відсторонений від проходження практики**.

Студентам, які відсторонені від практики або робота їх та звіт визнані незадовільними, за рішенням Вченої ради факультету призначається повторне проходження практики. В окремих випадках декан і ректор може розглядати питання про подальше перебування студента в університеті.

Кожний студент повинний скласти щоденник практики, де фіксуються результати спостережень та аналіз навчальної та виховної роботи, плани-конспекти усіх проведених заходів.

8. Схема нарахування балів. Критерії оцінювання

Поточні перевірки, самостійна робота			
Участь у заходах практики	Виконання програ мипрактики	Звіт з практики, підсумки практики	
30	30	40	100

Критерії оцінювання:

– "відмінно" – студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, вільно використовує набуті теоретичні знання, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, виявляє особливі творчі та фахові здібності;

- "добре" – студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами фахової діяльності, має практичні та фахові навички, але допускається певних неточностей і похибок у теоретичному змісті або при аналізі практичного, проте самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;

- "задовільно" – студент в основному опанував теоретичні знання, але плутає поняття, демонструє відсутність стабільних знань; не вміє оцінювати факти та явища, допускається помилок у роботі; недбало оформлює документацію; з допомогою викладача може аналізувати та виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;

- "незадовільно" – студент не опанував фахові знання, не розуміє визначень, не може користуватися термінологією, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані, втрачає зв'язок з науковою діяльністю, фахові навички дуже фрагментарні, не розуміє власних помилок, не здатен проаналізувати та виправити їх навіть при допомозі куратора.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом практики	Оцінка за національною шкалою
	Чотирирівнева шкала оцінювання
90-100	Відмінно
70-89	Добре
50-69	Задовільно
1-49	Незадовільно

• Рекомендована література

- Гіп Гагоорт. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / переклад з англ. Богдан Шумилович. – Львів: Літопис, 2008. 360 с.
- Гохстрат Е., Гейн А.В. Теорія навчання Девіда Колба в музеї: Мрійник, Мислитель, Прагматик, Діяч / пер. з голландської Н. Карпенко К.: Видавець Чередниченко А. М., 2015. – 96 с.
- Грейсон Перрі Не бійтесь галерей - Київ. АРТ Хасс, 2017, 112с.
- Культ чи культура. Учасницькі практики в музеях/ уп.: Грубріна Ю., Морозова Л., Пилипчук Т. та ін. – Київ: Видавець Чередниченко А.М.,2016. – 160 с.
- Культура. Завтра (Culture for Tomorrow): збірник есеїв і публіцистики /О. Островська-Люта, З. Баблюян та ін. – К.: CSM; Адеф-Україна, 2015. -272 с.
- Майкл Кайзер, Брет Іган.«Цикл планування для досягнення успіху в мистецтві» /переклад з англійської Ігоря Пошивайла – Вашингтон, Інститут артменеджменту імені Девос у Кеннеді Центрі, 2011 – 23 с.
- Франсуаза Барб -Галль Як розмовляти з дітьми про мистецтво - Видавництво Старого Лева, Львів, 2014, 180 с
- Як писати про культуру?: збірник есеїв і лекцій / Д. Бадьйор, М. Савка, А. Бондар та ін. – К.: CSM; Адеф-Україна, 2015. – 236 с.

Вступ
Програма «Науково-дослідницької практики» складена
відповідно до освітньо-професійної програми підготовки

Бакалавра
(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузь знань __ **03-Гуманітарні науки** __
спеціальності _____ **034 - Культурологія** _____
освітньої програми _____ **Культурологія**

Практика є обов'язковим компонентом програми підготовки фахівців із вищою освітою. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення у разі одержання необхідного обсягу практичних знань і умінь відповідно до стандартів освіти.

1. Опис навчальної дисципліни (практики)

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни (практики)

Ознайомлення студентів із поняттям *конференції*, а також з їхніми типами. Ознайомлення і жанром тез до наукової конференції. Використовуючи знання, отримані в попередніх практиках (особливо навчально-ознайомчої), практиканти повинні навчитися писати тези для участі в конференції, а також володіти основними знаннями щодо порядку участі в конференції (подання заявки, написання тез, переліку літератури, участі у конференції, регламенту її проведення тощо).

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Освоєння на практиці написання тез до наукової конференції, вміння їх виголошувати; знання правил та регламенту проведення конференції; знання щодо основних підходів та вимог до написання тез конференції, створення бібліографічного переліку. Передбачається також освоєння та застосування методики проведення конференції як аудиторно, так і дистанційно, за допомогою платформ Zoom, Google Meet, Skype.

1.3. Кількість кредитів 6

1.4. Загальна кількість годин 180

На роботу на базі практики відводиться максимум 6 годин на 1 день, 30 годинний робочий тиждень, решта часу відводиться на самостійну роботу

1.5. Характеристика навчальної дисципліни (практики)	
Нормативна	
Денна форма навчання (без відриву від виробництва)	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	-й
Семестр	
6-й	-й
Лекції	
60 год.	год.
Практичні заняття	
год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
80 год.	год.
Індивідуальні завдання	
40	год.

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання**:

- засвоїти знання щодо основних правил проведення наукової конференції;
- навчитися складати тези до наукової конференції;
- засвоїти знання щодо основних порядків проведення наукової конференції, її регламенту;
- отримати навички виголошення тез наукової конференції;
- отримати навички ведення наукової дискусії під час наукової конференції.

2. Зміст та організація проведення

**Орієнтовний тематичний план навчальної дисципліни (практики)
студентів III курсу філософського факультету
зі спеціальності «Культурологія»
освітньо-професійної програми «Культурологія» для бакалаврів
з 04.03. 2025 р. по 26. 04. 2025 р.**

Програма практики у випадку дистанційного проходження

№	Зміст практики	Дата, час	Місце проведення	Відповідальні
1.	Установча конференція із питань організації та проведення науково-дослідницької практики	23.02 12.00 – 13.20	Відео-платформи Zoom, Google Meet, Skype	проф. Петренко Д.В., доц. Титар О.В., доц. Фісун К. Г., доц. Савчук О. О.
2.	Проведення вступного інструктажу з техніки безпеки	02.03 10.10 – 11.30	Відео-платформи Zoom, Google Meet, Skype	доц. Фісун К. Г., доц. Савчук О. О.
3.	Ознайомлення з нормативними документами із питань функціонування баз практики, роботи у культурно-освітніх та науково-дослідних закладах, (бібліотеках, архівах тощо)	02.03 12.00 – 13.40	Відео-платформи Zoom, Google Meet, Skype	доц. Фісун К. Г., проф. Титар О.В
4.	Пропедевтика проведення наукових конференцій	04.03 13.40 – 15.00	Відео-платформи Zoom, Google Meet, Skype	доц. Фісун К. Г.
5.	Мета проведення конференцій, їх типи	09.03 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20, 15.20 – 16.40	Відео-платформи Zoom, Google Meet, Skype	доц. Фісун К. Г., проф. Титар О.В
6.	Регламент проведення конференцій та вимоги до написання тез	16.03 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20, 15.20 – 16.40	Відео-платформи Zoom, Google Meet, Skype	доц. Фісун К. Г., доц. Савчук О. О.
7.	Тези до наукових конференцій, правила їх складання	23.03 10.10 – 11.30, 13.40 – 15.00, 15.20 – 16.40	Відео-платформи Zoom, Google Meet, Skype	доц. Фісун К. Г.,

8.	Правила виголошення тез та ведення дискусії в межах наукової конференції	30.03 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20, 15.20 – 16.40	Відео-платформи Zoom, Google Meet, Skype	Консультант ЦНБ, доц. Фісун К. Г.
9.	Правила оформлення переліку літератури	06.04 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20, 15.20 – 16.40	Відео-платформи Zoom, Google Meet, Skype	Консультант ЦНБ, доц. Фісун К. Г.
10.	Отримання навичок щодо проведення наукової конференції дистанційно	13.04 10.10 – 11.30, 13.40 – 15.00, 15.20 – 16.40	Відео-платформи Zoom, Google Meet, Skype	Консультант ЦНБ, доц. Фісун К. Г.
11.	Попередня перевірка створених тез студентами, консультування та надання зауважень	20.04 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20, 15.20 – 16.40	Відео-платформи Zoom, Google Meet, Skype	Консультант ЦНБ, доц. Фісун К. Г.
12.	Проведення наукової конференції	27.04 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20, 15.20 – 16.40	Відео-платформи Zoom, Google Meet, Skype	проф. Петренко Д.В., проф. Титар О.В., доц. Фісун К. Г.
13.	Підсумкова конференція за результатами практики, звіт	04.05 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20	Відео-платформи Zoom, Google Meet, Skype	проф. Петренко Д.В., проф. Титар О.В., доц. Фісун К. Г.

План проведення практики підготований доцентом кафедри теорії культури і філософії науки Фісун К. Г.

3. Структура практики. Вимоги до баз практики

Базою практики є філософський факультет Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Практика передбачає:

1. Установчу конференцію із питань організації та проведення науково-дослідницької практики, проведення інструктажів з питань безпеки студентів.
2. Пропедевтику проведення наукових конференцій
3. Ознайомлення з метою проведення конференцій, їхніх типів.
4. Вивчення регламенту проведення конференцій та вимоги до написання тез.
5. Ознайомлення з правилами написання тез до наукових конференцій, правилами виголошення тез та ведення дискусії в межах наукової конференції
6. Отримання навичок щодо проведення наукової конференції дистанційно.
7. Проведення наукової конференції
8. Підсумкова конференція за результатами практики, звіт.

Теми лекційних та практичних занять визначені згідно до навчальних планів та календарних планів роботи баз практики з урахуванням мети і завдань практики.

Графік
проведення науково-дослідницької практики
студентів III курсу філософського факультету
зі спеціальності «Культурологія»
освітньо-професійної програми «Культурологія» для бакалаврів
з 13.02.2023 р. по 10.03.2023 р.
Куратори практики – проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.

Графік практики в умовах дистанційного навчання, денна форма навчання
(60 годин)

№	Зміст практики	Дата, день тижня, час	Місце проведення	Відповідальні
1.	Проведення вступного інструктажу з охорони праці на робочому місці в умовах воєнного стану	14.02, вівторок, 13.40 – 15.00	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	проф. Петренко Д. В., доц. Подольська Т. В., проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.

2.	Установча конференція з питань організації та проведення науково-дослідницької практики	14.02, вівторок, 13.40 – 15.00	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	проф. Петренко Д. В., доц. Подольська Т. В., проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
3.	Зустріч з груповими керівниками практики, укладання індивідуальних графіків проходження практики	14.02, вівторок, 13.40 – 15.00	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
4.	Ознайомлення з нормативними документами з питань функціонування та роботи баз практики, роботи у культурно-освітніх та науково-дослідних закладах (бібліотеках, архівах тощо)	14.02, вівторок, 13.40 – 15.00	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
5.	Роль конференції в науковій та викладацькій діяльності культуролога	14.02, вівторок, 15.20 – 16.40	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.

6.	Мета та завдання проведення конференцій, їх типи	15.02, середа, 8.30. – 9.50	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
7.	Ознайомлення з програмою практики. ЦНБ: історія та сучасність	15.02, середа, 11.00. – 12.20	https://us02web.zoom.us/j/82784647660?pwd=U1ZBSkR4UzQ4TjVFU0lqTDAvOTU3UT09 Ідентифікатор конференції : 827 8464 7660 Код доступу: KhJbve1M	Фахівець ЦНБ Яковенко О. А., проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
8.	Участь у секціях, воркшопах, семінарах, всеукраїнських міжнародних наукових конференціях	15.02, середа, 15.00 – 16.20	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
9.	Правила до складання тез. Постановка проблеми у науковому, культурологічному дослідженні	16.02, четвер, 9.50 – 11.00	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.

10.	Фахові періодичні видання з філософії, культурології, історії Європи. Відкриті електронні ресурси бібліотек України	16.02, четвер, 11.00 – 12.20	https://us02web.zoom.us/j/82784647660?pwd=U1ZBSkR4UzQ4TjVFU0lqTDAvOTU3UT09 Ідентифікатор конференції : 827 8464 7660 Код доступу: KhJbve1M	Фахівець ЦНБ Яковенко О. А., проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
11.	Важливість методологічних підходів у наукових дослідженнях	16.02, четвер, 15.00 – 16.20	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
12.	Методологія до аналізу візуального мистецтва	17.02, п'ятниця, 8.30 – 9.50	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
13.	Електронні архіви ЦНБ: Electronic Kharkiv National University Institutional Repository eScriptorium - архів рідкісних видань і рукописів для науки та освіти. Самостійна робота	17.02, п'ятниця, 11.00 – 12.20	https://us02web.zoom.us/j/82784647660?pwd=U1ZBSkR4UzQ4TjVFU0lqTDAvOTU3UT09 Ідентифікатор конференції : 827 8464 7660	Фахівець ЦНБ Терещенко Ю., проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
14.	Ознайомлення наукометричною базою даних "WEB OF SCIENCE".	20.02, понеділок, 11.00 – 12.20	https://us02web.zoom.us/j/82784647660?pwd	Тихонкова І., експерт інформаційно-

	Можливості бібліографічного менеджера "End Note"		=U1ZBSkR4UzQ4TjVFU0lqTD AvOTU3UT09 Ідентифікатор конференції : 827 8464 7660 Код доступу: KhJbve1M	аналітичних ресурсів та навчання компанії Clarivate Analytics, проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
15.	Актуальні видання візуального мистецтва	з 21.02, вівторок, 8.30 – 9.50	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
16.	Ознайомлення наукометричною базою даних "SCOPUS". Ознайомлення міжнародними повнотекстовими базами даних ("Springer", "Research4Life")	з 21.02, вівторок, 11.00 – 12.20	https://us02web.zoom.us/j/82784647660?pwd=U1ZBSkR4UzQ4TjVFU0lqTD Ідентифікатор конференції : 827 8464 7660 Код доступу: KhJbve1M	Фахівець ЦНБ Терещенко Ю., проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
17.	Підготовка доповіді на наукову конференцію та ведення дискусії у її межах	на 22.02, середа, 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20, 15.20 – 16.40	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
18.	"Karazin.Back2News" - архів оцифрованих періодичних видань із фондів ЦНБ.	27.02, понеділок, 11.00 – 12.20	https://us02web.zoom.us/j/82784647660?pwd=U1ZB	Фахівець Бабічева О.,

	"LIBRARIA" – архів української періодики онлайн		SkR4UzQ4TjVfU0lqTDVOTU3UT09 Ідентифікатор конференції : 827 8464 7660 Код доступу: KhJbve1M	Вислобоков К., керівник компанії "Архівні інформаційні системи", проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
19.	Фахові видання у повнотекстових базах даних та інформаційних ресурсів в електронній бібліотеці eLibraryUSA Самостійна робота	28.02, вівторок, 11.00 – 12.20	https://us02web.zoom.us/j/82784647660?pwd=U1ZBSkR4UzQ4TjVfU0lqTDVOTU3UT09 Ідентифікатор конференції : 827 8464 7660 Код доступу: KhJbve1M	Фахівець ЦНБ Лискова К. А., проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
20.	Як правильно цитувати та оформлювати цитати. Самостійна робота	1.03, середа, 11.00 – 12.20	https://us02web.zoom.us/j/82784647660?pwd=U1ZBSkR4UzQ4TjVfU0lqTDVOTU3UT09 Ідентифікатор конференції : 827 8464 7660 Код доступу: KhJbve1M	Фахівець ЦНБ Яковенко О. А., проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
21.	Державні та міжнародні бібліографічні стилі. Оформлення списку літератури за державним стандартом. Самостійна робота	2.03, четвер, 11.00 – 12.20	https://us02web.zoom.us/j/82784647660?pwd=U1ZBSkR4UzQ4TjVfU0lqTDVOTU3UT09 Ідентифікатор конференції : 827 8464 7660 Код доступу: KhJbve1M	Фахівець ЦНБ Яковенко О. А., проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.

22.	Концепція академічної доброчесності в академічних бібліотеках України та світу. Самостійна робота	3.03, п'ятниця, 11.00 – 12.20	https://us02web.zoom.us/j/82784647660?pwd=U1ZBSkR4UzQ4TjVFU0lqTDAvOTU3UT09 Ідентифікатор конференції : 827 8464 7660 Код доступу: KhJbve1M	Фахівець ЦНБ Лискова К. А., проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
23.	Nihil desperari: або про цікавинки бібліотеки та книжкові колекції	6.03, понеділок, 11.00 – 12.20	https://us02web.zoom.us/j/82784647660?pwd=U1ZBSkR4UzQ4TjVFU0lqTDAvOTU3UT09 Ідентифікатор конференції : 827 8464 7660 Код доступу: KhJbve1M	Директорка ЦНБ І. К. Журавльова
24.	Актуальні дослідження українського мистецтва	6.03, понеділок, 13.40. – 15.00	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
25.	Польські стародруковані видання XVI–XVIII століть у фондах Центральної наукової бібліотеки Каразінського університету: історія, особливості, дослідження.	07.03, вівторок, 11.00 – 12.20	https://us02web.zoom.us/j/82784647660?pwd=U1ZBSkR4UzQ4TjVFU0lqTDAvOTU3UT09 Ідентифікатор конференції : 827 8464 7660 Код доступу: KhJbve1M	Директорка ЦНБ І. К. Журавльова

26.	Особливості журналістських текстів у сфері культури	08.03, середа, 10.10 – 11.30	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
27.	Попередня перевірка створених тез студентами, консультування та надання зауважень	08.03, середа, 12.00 – 13.20	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
28.	Участь у конференції в дистанційному форматі	08.03, середа, 15.20 – 16.40	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
29.	Проведення наукової конференції (тренування)	09.03, четвер, 10.10. – 11.30	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.

30.	Підсумкова конференція за результатами проходження практики, підведення підсумків, виставлення оцінок	10.03, п'ятниця, 15.20 – 16.40, 17.00 – 18.20	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	проф. Петренко Д. В., доц. Подольська Т. В., проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
-----	---	---	---	--

Графік практики в умовах дистанційного навчання, заочна форма навчання (16 годин). Студенти заочної форми навчання можуть відвідувати заняття за графіком студентів денної форми навчання.

Керівник практики – доц. Фісун К. Г.

№	Зміст практики	Дата, день тижня, час	Місце проведення	Відповідальні
1.	Проведення вступного інструктажу з охорони праці на робочому місці в умовах воєнного стану	14.02, вівторок, 15.20 – 16.40	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	проф. Петренко Д. В., доц. Подольська Т. В., проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
2.	Установча конференція з питань організації та проведення науково-дослідницької практики	14.02, вівторок, 17.00 – 18.20	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	проф. Петренко Д. В., доц. Подольська Т. В., проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.
3.	Зустріч з груповими керівниками практики укладання індивідуальних	14.02, вівторок, 17.00 – 18.20	Відео-платформа Zoom	доц. Фісун К. Г.

	графіків практики	проходження		https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	
4.	Ознайомлення з нормативними документами з питань функціонування та роботи баз практики, роботи у культурно-освітніх та науково-дослідних закладах (бібліотеках, архівах тощо)	з 14.02, з вівторок, 17.00 – 18.20		Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	доц. Фісун К. Г.
5.	Роль конференції в науковій та викладацькій діяльності культуролога	17.02, п'ятниця, 15.20 – 16.40		Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	доц. Фісун К. Г.
6.	Мета та завдання проведення конференцій, їх типи	17.02, п'ятниця, 15.20 – 16.40		Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	доц. Фісун К. Г.

7.	Участь у секціях, воркшопах, семінарах, всеукраїнських міжнародних наукових конференціях	17.02, п'ятниця, 15.20 – 16.40	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	доц. Фісун К. Г.
8.	Правила до складання тез. Постановка проблеми у науковому, культурологічному дослідженні	17.02, п'ятниця, 17.00 – 18.40	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	доц. Фісун К. Г.
9.	Важливість методологічних підходів у наукових дослідженнях	24.02 п'ятниця, 15.20 – 16.40	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	доц. Фісун К. Г.
10.	Методологія до аналізу європейського та українського мистецтва	24.02 п'ятниця, 15.20 – 16.40	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	доц. Фісун К. Г.

11.	Пошук і дослідження літератури різного часу	24.02, середа, 17.00 – 18.40	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	доц. Фісун К. Г.
12.	Фахові періодичні видання з філософії та культурології. Відкриті електронні ресурси бібліотек України та електронні архіви ЦНБ.	02.03, четвер, 15.20 – 16.40	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	доц. Фісун К. Г.
13.	Державні та міжнародні бібліографічні стилі оформлення списку літератури за державним стандартом. Правила цитування.	03.03, п'ятниця, 15.20 – 16.40	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	доц. Фісун К. Г.
14.	Підготовка доповіді на наукову конференцію та ведення дискусії у її межах	03.03, п'ятниця, 17.00 – 18.20	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	доц. Фісун К. Г.

15.	Участь у конференції в дистанційному форматі. Тренування.	09.03, п'ятниця, 15.20 – 16.40	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	доц. Фісун К. Г.
16.	Підсумкова конференція за результатами проходження практики, підведення підсумків, виставлення оцінок	10.03, п'ятниця, 15.20 – 16.40,	Відео-платформа Zoom https://us04web.zoom.us/j/8318285848 Ідентифікація конференції: 831 828 5848 Код доступу: M0unS8	проф. Петренко Д. В., доц. Подольська Т. В., проф. Титар О. В., доц. Фісун К. Г.

Самостійна робота студентів на практиці (80 годин)

№	Зміст практики	Дата, день тижня, час	Місце проведення
1.	Ознайомлення з інструктажами, необхідними для успішного проходження практики в умовах воєнного стану, графіком практики. Заповнення щоденника практики	16.02, четвер 12.00 – 13.20, 13.40 – 15.00, 17.00 – 18.40	ЦНБ, філософський ф-т, або за допомогою інтернет-ресурсів та доступних ресурсів бібліотеки
2.	Проведення наукових конференцій: пошук літератури з теми дослідження. Окреслення мети та завдань проведення конференції. Заповнення щоденника практики	17.02, четвер 12.00 – 13.20, 13.40 – 15.00, 15.20 – 16.40	ЦНБ, філософський ф-т, або за допомогою інтернет-ресурсів та доступних ресурсів бібліотеки
3.	Секція, круглий стіл, семінар, воркшоп, конференція, організаційні та методичні	20.02, понеділок 8.30 – 9.50, 13.40 – 15.00,	ЦНБ, філософський ф-т, або дистанційно за допомогою

	особливості. Заповнення щоденника практики	15.20 – 16.40, 17.00 – 18.40	інтернет-ресурсів та доступних ресурсів бібліотеки
4.	Ознайомлення із вимогами і правилами складання тез на наукову конференцію. Окреслення проблематики наукового дослідження та практичних завдань. Заповнення щоденника практики	23.02, четвер 12.00 – 13.20, 13.40 – 15.00, 15.20 – 16.40	ЦНБ, філософський ф-т, або дистанційно за допомогою інтернет-ресурсів та доступних ресурсів бібліотеки
5.	Вибір методів дослідження до наукової роботи. Обґрунтування вибору. Заповнення щоденника практики	24.02, п'ятниця 8.30 – 09.50, 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20 13.40 – 15.00, 15.20 – 16.40	ЦНБ, філософський ф-т, або дистанційно за допомогою інтернет-ресурсів та доступних ресурсів бібліотеки
6.	Ознайомлення з міжнародними стилями та електронними архівами ЦНБ. Заповнення щоденника практики	21.02, понеділок 8.30 – 9.50, 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20, 13.40 – 15.00, 15.20 – 16.40	ЦНБ, філософський ф-т, або дистанційно за допомогою інтернет-ресурсів та доступних ресурсів бібліотеки
7.	Опрацювання літератури з обраної теми доповіді на наукову конференцію. Заповнення щоденника практики	02.03, четвер 8.30 – 9.50, 12.20 – 13.20, 13.40 – 15.00, 15.20 – 16.40	ЦНБ, філософський ф-т, або дистанційно за допомогою інтернет-ресурсів та доступних ресурсів бібліотеки
8.	Написання тез до наукової конференції. Оформлення тексту і списку літератури за вимогами. Заповнення щоденника практики	03.03, п'ятниця 8.30 – 9.50, 12.20 – 13.20, 13.40 – 15.00, 15.20 – 16.40	ЦНБ, філософський ф-т, або дистанційно за допомогою інтернет-ресурсів та доступних ресурсів бібліотеки
9.	Виправлення помилок у тезах і науковій доповіді на конференцію. Заповнення щоденника практики	06.03, понеділок 8.30 – 9.50, 10.10 – 11.30, 12.00 – 13.20, 15.20 – 16.40	ЦНБ, філософський ф-т, або дистанційно за допомогою інтернет-ресурсів та доступних ресурсів бібліотеки

10.	Розвиток навичок проведення наукової конференції в очній та дистанційній формах, тренування. Заповнення щоденника практики	07.03, вівторок 8.30 – 9.50, 13.40 – 15.00	ЦНБ, філософський ф-т, або дистанційно за допомогою інтернет-ресурсів та доступних ресурсів бібліотеки
11.	Дотримання регламенту у науковій конференції, тренування. Заповнення щоденника практики	09.03, четвер 8.30 – 9.50, 10.10 – 11.30, 13.40 – 15.00	ЦНБ, філософський ф-т, або дистанційно за допомогою інтернет-ресурсів та доступних ресурсів бібліотеки

Підготовка індивідуальних робіт (40 годин)

1.	Написання тез конференції та доповіді на студентську конференцію	20 годин
2.	Підготовка звіту практики. Заповнення форми звіту	20 годин

Графік проведення практики підготований професором кафедри теорії культури і філософії науки Титар О. В., доцентом кафедри теорії культури і філософії науки Фісун К. Г. і адміністрацією ЦНБ.

Затверджено на засіданні кафедри теорії культури і філософії науки
18 січня 2023 р., протокол №

Зав. кафедри теорії культури
і філософії науки, проф.

Дмитрій ПЕТРЕНКО

Секретар

Тетяна КОЛЄШКОВА

4. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1	Ознайомлення з інструктажами, необхідними для успішного проходження практики	4
2	Пропедевтика проведення наукових конференцій	6
3	Мета проведення конференцій, їх типи	10
4	Регламент проведення конференцій та вимоги до написання тез	6
5	Тези до наукових конференцій, правила їх складання	10
6	Правила виголошення тез та ведення дискусії в межах наукової конференції, тренування	10
7	Правила оформлення переліку літератури	10
8	Отримання навичок щодо проведення наукової конференції дистанційно, тренування	10
9	Оформлення літератури за актуальними вимогами ДСТУ. ДСТУ різних років та західні стилі оформлення літератури	6
10	Заповнення щоденника практики	8
	Всього годин	80

5. Індивідуальне завдання (40 год)

Написання тез до вибраної теми наукової конференції відбувається на основі лекцій, що читають керівники практики і що зазначені у Програмі проведення практики.

Вимоги до написання тез: обсяг – 2 сторінки, шрифт – Times New Roman, кегль – 14, інтервал – 1,5, поля – по 2 см.

6. Вимоги до звіту. Звітні матеріали

Звітні матеріали з практики:

1. Щоденник практики (Форма № Н-7.03);
2. Тези до наукової конференції

7. Методи контролю

Підсумковою формою контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу є залік по чотирирівневій системі оцінювання. Оцінці підлягає як рівень індивідуального вирішення завдань, визначених у програмі

практики, а також рівень організаційної культури та виконавської дисципліни практикантів. Студенти, які не з'явилися на практику без поважних причин, не з'являлися на дистанційних заняттях в умовах карантину або не виконали програму практики у повному обсязі не маючи на це підстав, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

У підсумковій оцінці можуть бути враховані професійні характеристики практикантів з боку спеціалістів на базах навчально-ознайомчої практики.

Форми контролю

У процесі проходження практики здійснюється контроль за ходом практики, який має на меті надання студентам необхідної допомоги у виконанні завдань практики.

Контроль практики здійснюється з боку закладу вищої освіти:

- керівником практики;
- завідувачем кафедри;
- деканом (представником деканату);
- представником навчальної частини закладу вищої освіти.

Контроль практики передбачає перевірку стану відвідування студентами бази практики або занять, які проводять у дистанційному режимі на відео-платформі Zoom, дотримання ними плану роботи під час практики, ведення ними документації. Може перевірятись конкретно виконана або виконувана на даний момент практична робота, її відповідність програмі практики. Керівник практики від закладу вищої освіти обов'язково відвідує студентів на базі практики протягом усього терміну практики і здійснює поточний контроль за ходом практики. Якщо студенти проходять практику дистанційно в Zoom в умовах певної епідеміологічної ситуації в Україні, керівник має право перевірити роботу студента і виконані ним завдання на будь-якому етапі практики. Про виявлені недоліки і заходи щодо їх усунення негайно повідомляється адміністрації закладу вищої освіти.

Випускаюча профілююча кафедра:

- 1) призначає кафедрального та групового керівника практики;
- 2) здійснює навчально-методичне керівництво практикою, контроль за її організацією та проведенням;
- 3) забезпечує студентів робочими програмами, методичними посібниками, навчально-методичною документацією згідно з «Положення про практику»;
- 4) проводить навчально-методичне інструктування керівників практики та студентів-практикантів;
- 5) проводить конференції за підсумками практики;

- 6) надає у встановлені деканатом строки кафедральний звіт про результати практики з пропозиціями, спрямованими на її покращення;
- 7) навчально-методичний кабінет кафедри організовує та поновлює виставки навчально-методичної літератури із питань навчально-ознайомчої, педагогічної практики, готує комплект наявних на кафедрі навчально-методичних розробок (навчальні плани, програми, плани семінарів та ін.), каталог навчально-методичної літератури з питань викладання культурологічних і філософських дисциплін у вузі;
- 8) завідувач навчально-методичним кабінетом фіксує та зберігає документацію згідно встановленому переліку.

Права та обов'язки студентів-практикантів:

1. Студенти-практиканти з усіма питаннями, які у них виникають мають право звертатись до керівників практики в університеті, адміністрації та викладачів закладів вищої освіти, вносити пропозиції з приводу вдосконалення практики та її організації, брати участь у конференціях та нарадах, засіданнях та наукових семінарах кафедри, користуватись бібліотекою, кабінетами та науково-методичною літературою.
2. При проходженні практики студент зобов'язаний наступне:
 - 1) повністю виконувати завдання, передбачені програмою практики;
 - 2) підкорятись діючим у закладі вищої освіти правилам внутрішнього розпорядку, вимогам статуту закладу вищої освіти;
 - 3) вивчати правила, пройти відповідний інструктаж із правил технічної безпеки, суворо дотримуватись правил технічної безпеки та виробничої санітарії;
 - 4) мати з собою визначеною кафедрою організаційно-методичну документацію, вести її згідно з встановленим порядком, а по завершенні практики здати її на кафедру;
 - 5) надавати керівнику практики письмовий звіт про виконання усіх завдань (щоденник практики, тези) та здати іспит з практики;
 - 6) у разі невиконання вимог, що передбачаються для практикантів, студент може бути відсторонений від проходження практики. Студентам, які відсторонені від практики або робота їх та звіт визнані незадовільними, за рішенням Вченої ради факультету призначається повторне проходження практики. В окремих випадках декан і ректор може розглядати питання про подальше перебування студента в університеті;
 - 7) кожний студент повинний скласти щоденник практики, де фіксуються результати спостережень та аналіз навчальної та виховної роботи, плани-

конспекти усіх проведених лекцій та семінарів, виховних та наукових заходів.

8. Схема нарахування балів. Критерії оцінювання

Схема нарахування балів, методи контролю, критерії оцінювання науково-дослідницької практики

Підсумковою формою контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу є іспит (чотирирівнева система оцінювання). Оцінці підлягає як рівень індивідуального вирішення завдань, визначених у програмі практики, а також рівень організаційної культури та виконавської дисципліни практикантів

Вимоги до звіту (Звітні матеріали з практики)

1. Щоденник практики (Форма № Н-7.03)
2. Тези з теми наукового дослідження

Чотирирівнева система оцінювання

Поточні перевірки, самостійна робота

Чотирирівнева система оцінювання Поточні перевірки, самостійна робота			
Участь у заходах практики	Виконання програми практики, написання тез	Звіт з практики, підсумки практики	100
30	30	40	

Шкала оцінювання

для чотирирівневої шкали оцінювання	
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

Критерії оцінювання:

– «відмінно» (90–100 балів) – студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно засвоїв документи, стандарти і правила з веденням наукових досліджень і написання тез доповіді для наукової конференції; написав тези доповіді на якісному науковому рівні; має правильно та якісно оформлений щоденник практики у відповідності до графіку практики; вміє використовувати набуті знання і вміння на практиці: у виступах і веденні наукових досліджень, для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях; переконливо аргументує, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, вільно використовує набуті теоретичні знання, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, виявляє особливі творчі та фахові здібності;

– «добре» (70–89 балів) – студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними правилами і знаннями документів з веденням наукових досліджень і написання тез доповіді для наукової конференції; написав тези доповіді на достатньому науковому рівні; має оформлений щоденник практики у відповідності до графіку практики; вміє використовувати набуті знання і вміння на практиці: у виступах і веденні наукових досліджень, для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях; має практичні та фахові навички, але допускається певних неточностей і похибок у теоретичному змісті або при аналізі практичного, проте самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;

– «задовільно» (50–69 балів) – студент в основному опанував теоретичні знання, але плутає поняття, демонструє відсутність стабільних знань; не вміє оцінювати факти та явища, допускається помилок у роботі; написав тези доповіді, але зі значними помилками; має заповнений щоденник, але із пропусками; має уявлення про виступи і ведення наукових досліджень, але допускається помилок на практиці; допускається певних неточностей і похибок у теоретичному змісті або при аналізі практичного; недбало оформлює документацію; з допомогою викладача може аналізувати та виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;

– «незадовільно» (1-49 балів) – студент не опанував теоретичні знання, не розуміє визначень, не засвоїв правила і документацію щодо ведення наукових досліджень і написання тез; не написав тези доповіді; не оформлював щоденник практики; практичні навички не сформовані, втрачає зв'язок з науковою діяльністю, фахові навички дуже фрагментарні, не розуміє власних помилок, не здатен проаналізувати та виправити їх навіть при допомозі куратора.

9. Рекомендована література

Основна література

1. Програма науково-дослідницької практики
2. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання ДСТУ 8302:2015. Видання офіційне. – Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 16 с. – Режим доступу: http://library.nlu.edu.ua/Biblioteka/sait/DSTU_8302-2015.pdf
3. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Презентація. – Режим доступу: https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf
4. Бузько І. Р., Бондаренко Г. П., Кутенко Л. О. Правила рецензування наукового джерела Як складати рецензію (пам'ятка) // Українська мова в професійному мовленні економіста: навчальний посібник. – Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля. – Луганськ, 2011. – Режим доступу: <https://studfile.net/preview/2496154/>
5. Електронний каталог Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – Режим доступу: <http://library.univer.kharkov.ua/OpacUnicode/index.php?lang=ua>
6. Електронний архів оцифрованих періодичних видань Центральної Наукової Бібліотеки ХНУ імені В. Н. Каразіна. – Режим доступу: <http://karazin.back2news.org/>
7. Музеї онлайн: шедеври світового мистецтва на вашому екрані. – Режим доступу: <http://kievvlav.com.ua/style/muzei-onlajn-shedevri-svitovogo-mistetstva-na-vashomu-ekrani?noredirect=true>
8. Положення про «Репозитарій Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» – Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/569>
9. Приклади оформлення списку літератури згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40). – Режим доступу: http://lib.znau.edu.ua/jirbis2/images/phocagallery/2017/Pryklady_DSTU_8302_2015.pdf
10. Оформлення бібліографічного опису для списку використаних джерел у наукових роботах (з урахуванням нормативних положень ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання). Методичні

- рекомендації. – Полтава, 2019. – Режим доступу: https://zp.edu.ua/sites/default/files/konf/dstu_8302.pdf
11. Рецензування наукового джерела. – Национальний університет «Киево-Могилянська академія». – Режим доступу: <https://studfile.net/preview/5561246/>
 12. Ресурси Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – Режим доступу: <http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr/>
 13. Титар О. В. Комплекс навчально-методичних матеріалів з курсу «Культурологія» (навчальне видання для студентів природничих факультетів). – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2004. – 40 с.
 14. Традиційні каталоги. Загальна характеристика // Картковий каталог Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна – Режим доступу: http://www-library.univer.kharkov.ua/pages/bibliography/card_catalog/tradic_katalog.pdf
 15. Центр «Вікно в Америку» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – Режим доступу: <http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr/wam1.htm>
 16. LIBRARIA. Архів української періодики онлайн. – Режим доступу: <https://libraria.ua/about/>

Методична література

1. Алексюк А. А. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. – Київ, 1998.
2. Варій М. Й., Ортинський В. Л. Основи психології і педагогіки: Навч. посібник. – Київ: Центр учбової літератури, 2007.
3. Ващенко Г. Г. Загальні методи навчання: Навч. посібник. – Дрогобич: Коло, 2003.
4. Зайченко І. В. Педагогіка: підручник / І.В. Зайченко. – Київ: Ліра-К, 2016. – 608 с.
5. Зайченко І. В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі: підручник. – 3-е вид., перероб. і доп. / І. В. Зайченко. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. – 512 с.
6. Закон України «Про освіту». – Київ: Генеза, 2002.
7. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник. – Київ: Знання, 2005.
8. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посібник. – Київ: Центр учбової літератури, 2005.
9. Ніколаєнко С. М. Стратегія розвитку освіти України: початок ХХІ століття. – Київ: Знання, 2006.

10. Ортинський В. Педагогіка вищої школи: підручник / Володимир Львович Ортинський. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. – 500 с.
11. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / Раїса Іллівна Хмелюк, Алла Василівна Семенова, Ірина Олександрівна Бартенєва, І. М. Богданова; За ред. Зінаїда Наумівна Курлянд. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Київ : Знання, 2007. – 495 с.
12. Слєпкань З. І. Наукові засади падагогічного процесу у вищій школі: Навч. посібник. – Київ: Вища школа, 2005.
13. Титар О. В. Культурологія: комплекс навчально-методичних матеріалів (навчальне видання для студентів природничих і філософського факультету). - Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009. – 128 с.
14. Фіцула М. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / Михайло Миколайович Фіцула . – 2-ге вид., доп . – Київ: Академвидав, 2010. – 454 с.
15. Ягупов В. В. Педагогіка: Навч. посібник. – Київ: Либідь, 2002.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету [Електронний ресурс] / Міжнарод. благод. Фонд "Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики"; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. – Київ; Таксон, 2016. – 234 с. – Режим доступу: https://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2016-09-07/chesnist_osnova_rozvitk_Univers.pdf
2. Ніколаєв Є. Як написати тези до доповіді чи дипломної роботи? – Короткі поради. – Ініціатива Academic IQ. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=uOjZhF1vg7w>
3. Сторіччя бібліотеки імені Вернадського. Історія [Електронний ресурс]. – UA: Перший. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=2eFk7TlMtYY>
4. Чуканова С. Оформлення списків джерел. Цитування та посилання – Короткі поради [Електронний ресурс] / С. Чуканова. – Ініціатива Academic IQ. – 232 с. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=u4zVfStfpPs>

РОЗДІЛ 3. Педагогічна практика

3.1. Мета і завдання практики

Мета – ознайомлення та залучення студентів до навчального процесу у вищих навчальних закладах 1–2 рівня акредитації, коледжах; вироблення та закріплення навичок викладання культурологічних дисциплін; опанування та використання різноманітних методів та методичних прийомів (технік) викладання культурологічних дисциплін.

Завдання:

- вивчення на практиці сутності, особливостей і закономірностей навчального процесу та його складових: навчання, виховання, навчально-дослідної роботи, моральної та психологічної підготовки, розвитку, самовиховання та самоосвіти відповідно до вимог Болонського процесу;
- розвиток фахових навичок під час навчального процесу;
- навчання шляхам удосконалення й розвитку організаційних форм навчально-виховної роботи, підвищення ефективності різних способів контролю, оцінки навчально-виховного процесу – студент повинен пройти під час практики весь навчальний процес – проведення лекції, практичних занять, наукової та виховної роботи, позааудиторна робота, контроль – тести, контрольні роботи, участь у прийнятті іспиту, заліку тощо;
- пошук шляхів встановлення найкращого контакту зі студентською аудиторією, прийомів, способів і засобів активізації пізнавальної діяльності студентів;
- впровадження у систему вищої освіти нових технологій освіти, навчання, виховання тощо;
- перебудова навчально-виховного процесу відповідно до вимог Болонського процесу.

У результаті проходження практики студент повинен

знати: методику та методичні прийоми викладання культурологічних дисциплін;

вміти: скласти розгорнутий план та конспект лекційного заняття, семінарського заняття; провести всі види навчальних занять; контролювати знання та успішність студентів, учнів; проводити наукову та виховну роботу в навчальних закладах різного типу, володіти педагогічними навичками, психологією спілкування.

3.2. Програма практики

**ПРОГРАМА ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
СТУДЕНТАМИ ІV КУРСУ
ФІЛОСОФСЬКОГО ФАКУЛЬТЕТУ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
«КУЛЬТУРОЛОГІЯ»**

з 4 листопада по 30 листопада 20__ р.

	ЗАХОДИ	ВІДПОВІДАЛЬНИЙ	Термін виконання
--	--------	----------------	------------------

1	Установча конференція із питань організації та проведення навчальної практики. Складання індивідуального плану роботи	Заступник декана С.°О. Голіков. Керівник практики О.°В. Титар	30.10
2	Організаційні збори з питань практики	Групові керівники практики (О.°В.°Титар, Ю.С.°Тагліна, К.Г. Фісун)	14.11
3	Визначення тем лекцій та семінарських занять, що мають бути проведені під час практики	Студенти, керівники практики	Жовтень
4	Ознайомлення з навчальними програмами та навчальними планами з курсу «Культурологія», «Історія світової культури», «Історія мистецтв» базових установ (вересень-жовтень). Робота з базами закладами в рамках курсу «Практикум з методик викладання культурологічних дисциплін»	Студенти, керівники практики	Вересень-жовтень
5	Написання 2 лекцій та розгорнутого плану 2 практичних занять за темами, запропонованими базовою установою, обговорення їх із керівниками практики	Студенти, керівники практики	23–30.11 – допуск
6	Проведення лекцій та практичних занять з культурології студентами IV курсу відповідно до навчальних планів за узгодженням з викладачами базових установ (2 лекції, 2 семінари)	Студенти, керівники практики	Протягом практики
7	Обговорення проведених практикантами занять на методичних комісіях базових установ, взаємне рецензування практикантами своїх занять	Студенти, керівники практики, наукові керівники	Протягом практики
8	Підсумкова конференція з питань виробничої практики (конференція на базовій установі та конференція в університеті за підсумками практики)	Студенти, керівники практики	На базовій установі – останній тиждень, В

			університеті – грудень
9	Обговорення результатів практики на засіданні кафедри	Студенти, керівники практики	Грудень

Затверджено на засіданні кафедри теорії культури і філософії науки жовтня 20____року, протокол № ____.

3.3. Структура практики

Педагогічна практика проводиться на базі вузів 1–2 рівня акредитації, а також училищ, шкіл, ліцеїв, гімназій.

Практика передбачає:

- вивчення особливостей конкретного навчально-виховного закладу, структури навчального плану та його реалізації у цьому закладі (починається на стадії навчально-ознайомчої практики, продовжується під час педагогічної практики), аналіз методик викладання цих курсів у конкретному навчальному закладі;
- ознайомлення з навчальними програмами та навчальними планами з курсу «Культурологія», «Історія світової культури», «Історія мистецтв» базових установ (вересень-жовтень); роботу з базовими закладами в рамках курсу «Практикум з викладання культурологічних дисциплін»;
- вибір тем курсу та розробку плану та конспектів 4 занять (2 лекцій та 2°практичних занять), визначення засобів активізації уваги та уваги студентів, засобів технічного забезпечення;
- систематичну присутність на заняттях викладачів базових установ та на відкритих заняттях своїх колег, аналіз змістовного та методичного аспектів відвідуваних занять;
- самостійне проведення не менше 4 - х занять – лекцій та семінарів з курсів «Культурологія», «Історія світової культури», «Історія мистецтв» і подібних;
- самостійне проведення не менше ніж одного наукового (наукової конференції, наукового семінару) та одного виховного заходу (бесіди, екскурсії, постановки тощо);
- участь у методичному семінарі (конференції) за результатами проведених занять на базі практики;
- підготовку звіту про виконання плану та програми педагогічної практики.

3.4. Теми лекційних та практичних занять, передбачених під час практики

Теми лекційних та практичних занять визначаються відповідно до навчальних та календарних планів базових установ. Наведемо деякі приклади:

Теми занять педагогічної практики культурологів-бакалаврів у Базовому медичному коледжі № 1 2014–2015 н. р. (ауд. 33). Груповий керівник – доц. О.°В.°Титар

Аветісян Маргарита Георгіївна

30.10, о 10.00. Культура Нового часу. Просвітництво і бароко (лекція).

01.11, о 11.30. Культура Нового часу. Просвітництво і бароко (семінар).

06.11, о 13.10. Загальна характеристика культури ХХ ст. Модернізм. Утопії й антиутопії (лекція).

08.11, о 10.00. Культура Нового часу. Просвітництво і бароко (спільний семінар з Олександром Салюк).

Нікітчук Валерія Сергіївна

29.10, о 12.10. Культура Середньовіччя (лекція).

05.11, о 14.40. Культура Середньовіччя (семінар).

04.11, о 10.00. Культура Нового часу. Просвітництво і бароко (лекція).

11.11, о 10.00. Культура Нового часу. Просвітництво і бароко (семінар).

Салюк Олександра Анатоліївна

30.10, о 11.30. Культура Нового часу. Просвітництво і бароко (лекція).

01.11, о 13.10. Основні напрямки розвитку культури ХІХ століття. Романтизм. Реалізм. Модернізм (лекція).

6.11, о 11.30. Основні напрямки розвитку культури ХІХ століття. Романтизм. Реалізм. Модернізм (семінар).

08.11, о 10.00. Культура Нового часу. Просвітництво і бароко (спільний семінар з Маргаритою Аветісян).

Сергієнко Антон Валерійович

03.11, о 8.30. Антична культура (лекція).

10.11, о 8.30. Антична культура (семінар).

05.11, о 13.10. Постмодернізм і сучасна культура (лекція).

12.11, о 13.10. Постмодернізм і сучасна культура (семінар).

14.11. Загальноміська студентська конференція студентів медичних коледжів Харківської області і ХНУ імені В. Н. Каразіна.

Теми занять педагогічної практики культурологів-бакалаврів в Харківському училищі культури 2014–2015 н. р. (ауд. 15). Груповий керівник – доц.°Ю.°С.°Тагліна

Копін Андрій В'ячеславович

31.10, о 8.30. Культура модернізму. Експресіонізм (лекція).

31.10, о 10.10. Культура модернізму. Експресіонізм (семінар).

7.11, о 10.10. Культура модернізму: загальна характеристика (лекція).

Федчишина Олена Олександрівна

3.11, о 8.30. Бароко: феномен, основні риси, вияви у мистецтві (лекція).

3.11, о 10.15. Імпресіонізм: художній напрям, основні представники (лекція).

10.11, о 8.30. Бароко: феномен, основні риси, вияви у мистецтві (семінар).

10.11, о 10.15. Імпресіонізм: художній напрям, основні представники (семінар).

Теми занять педагогічної практики культурологів-бакалаврів в Торговельно-економічному коледжі 2014–2015 н. р., каб. гум. дисциплін (ауд. 208). Груповий керівник – доц. В. П. Потоцький

Норкіна Наталія Валеріївна

7.11, о 8.30. Культура Нового часу. Просвітництво і бароко (лекція).

7.11, о 10.15. Культура XIX століття. Романтизм. Реалізм. Модернізм (лекція).

14.11, о 8.30. Культура Нового часу. Просвітництво і бароко (семінар).

14.11, о 10.15. Культура XIX століття. Романтизм. Реалізм. Модернізм (семінар).

Скорік Яна Геннадіївна

28.10, о 10.00. Особливості української культури II половини XVII – XVIII ст. (лекція).

4.11, о 10.00. Українська культура кінця XVIII – початку XX ст. (лекція).

11.11, о 10.00. Духовне життя в Україні в період Гетьманщини (семінар).

3.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лекція в структурі викладання культурології	2
2	Семінарське і практичне заняття в училищах та коледжах	2
3	Особливості науково-дослідної роботи під час викладання культурології. Студентська наукова конференція	2
4	Виховання під час викладання культурології. Виховні та організаційні заходи	2
5	Оформлення матеріалів практики	10
		18

3.6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Підготувати необхідні методичні матеріали до педагогічної практики (дві лекції, два семінарських заняття, план виховної роботи та виховний захід, індивідуальний план практики тощо).

Звітні матеріали з практики

1. Індивідуальний план (звіт).
2. Щоденник практики (Форма № Н-7.03).
3. Плани-конспекти 2 лекцій та 2 практичних занять (семінарів).
4. Рецензія на заняття практиканта-колеги.
5. Характеристика з бази практики (як правило, подається в щоденнику, за необхідності може бути окремою).

План-конспект проведеного заняття повинен мати зазначену тему, визначення мети (обов'язково інформативної та виховної), задач та типу заняття

(методу проведення – тематичне заняття, проблемне, проблемне-пошукове, дослідницьке, інтерактивне тощо). Заняття мусить мати хронологію плану (тривалість часу на розкриття того чи іншого пункту плану), а також вказувати застосовані наочність (наприклад, ілюстрації, схеми) та технічні засоби навчання. У документі потрібно вказати рекомендовану літературу з теми, домашнє завдання для самостійної роботи, а також викласти повний зміст питань.

Оформлення плану конспекту

1. Тема заняття.
2. Час проведення, місце проведення.
3. Мета: інформаційна, виховна.
4. Тип заняття, методи проведення.
5. Хронологія заняття.
6. Наочність.
7. Технічне забезпечення заняття.
8. Головні питання теми (план).
9. Зміст заняття (повний виклад).
10. Висновки, підсумки заняття.
11. Рекомендована література.
12. Завдання для самостійної роботи.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН (ЗВІТ) ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТКИ ІV

**КУРСУ _____
ФІЛОСОФСЬКОГО ФАКУЛЬТЕТУ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
«КУЛЬТУРОЛОГІЯ»**

з 4 листопада _____ р. по 30 листопада _____ р.

	ЗАХОДИ	ТЕРМІН ВИКОНАННЯ	Оцінка, позначка про виконання
1	Установча конференція із питань організації та проведення педагогічної практики. Складання індивідуального плану роботи	30.10	Виконано
2	Організаційні збори з питань практики	04/11/24	Виконано
3	Визначення тем лекцій та семінарських занять, що мають бути проведені під час практики	Жовтень	Виконано
4	Ознайомлення з навчальними програмами та навчальними планами з курсу «Культурологія», «Історія світової культури», «Історія мистецтв» базових	Вересень-жовтень	Виконано

	установ (вересень-жовтень). Робота з базами закладами в рамках курсу «Практикум з викладання культурологічних дисциплін»		
5	Написання 2 - х лекцій та розгорнутого плану 2 - х практичних занять за темами, запропонованими базовою установою	23, 30.11 – допуск	Допуск
6	Проведення лекцій та практичних занять з культурології студентами IV курсу відповідно до навчальних планів за узгодженням з викладачами базових установ (2 лекції, 2 семінари)	Протягом практики	Проведено 4 заняття
7	Обговорення проведених практикантами занять на методичних комісіях базових установ, взаємне рецензування практикантами своїх занять	Протягом практики	Виконано
8	Підсумкова конференція з питань виробничої практики (конференція на базовій установі та конференція в університеті за підсумками практики)	На базовій установі – останній тиждень, в університеті – грудень	Виконано
9	Обговорення результатів практики на засіданні кафедри	Грудень	

Загальна оцінка з педагогічної практики:

Студент / ка _____

Груповий керівник
педагогічної практики

О. В. Титар (вищий коледж мистецтв),
К. Г. Фісун (торговельно-економіч
коледж), Н.С.Скубіна(автодорожн коледж)

Керівник педагогічної практики О. В. Титар

3.7. Методи навчання

За характером пізнавальної діяльності – пояснювально-ілюстративний метод, методи проблемного викладення (проблемна практичне заняття) та евристичний; за джерелом знань – словесні, наочні, практичні, за способом педагогічного керівництва – пояснення педагога та самостійна робота. Додатково використовуються методи концентрації, ступеневості,

хронологічний та пошуково-показовий методи. Практичні заняття запитань і відповідей, практичні заняття-дискусії, практичні заняття-конференції, пошукові практичні заняття.

3.8. Методи контролю

Допуск до практики за документацією з педпрактики, диференційований залік за результатами педпрактики.

Підсумковою формою контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу є диференційований залік. Оцінюванню підлягає як рівень індивідуального вирішення завдань, визначених програмою практики, так і рівень організаційної культури та виконавської дисципліни практикантів. У підсумковій оцінці можуть бути враховані характеристики професійних якостей практикантів з боку викладачів навчальних закладів, де студенти проходять педагогічну практику.

У процесі проходження практики здійснюється контроль за ходом практики, який має за мету надання студентам необхідної допомоги у виконанні завдань практики. Контроль практики передбачає перевірку стану відвідування студентами бази практики, дотримання ними режиму роботи установи, в якій вони проходять практику, ведення ними документації. Може перевірятися конкретно виконана або виконувана на даний момент практична робота, її відповідність програмі практики. Керівник практики від вузу обов'язково відвідує студентів на базі практики протягом усього терміну практики і здійснює поточний контроль за ходом практики.

3.9. Розподіл балів, які отримують студенти, та критерії оцінювання

Чотирирівнева система оцінювання

Поточні перевірки та самостійна робота									Сума
Модуль 1									
31	32	33	34	Наукова робота	Виховна робота	Навчально-методична робота	ІНДЗ (виконання програми практики) матеріали	Звіт з практики, підсумки практики	100
5	5	5	5	5	5	5	25	40	

31, 32...34 – проведені заняття.

Перед педагогічною практикою студент має скласти усі теми та надати необхідну документацію. Це допуск до практики і попередній залік, підсумковий залік враховує результати проведених занять та загалом виконання програми практики.

Критерії оцінювання

– «Відмінно» – студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, вільно використовує набуті теоретичні знання при проведенні занять, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, виявляє особливі творчі та фахові здібності, легко знаходить контакт з аудиторією.

– «Добре» – студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має певні практичні та фахові навички, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного; важко йде на контакт з аудиторією, переконує її, але із зусиллями, виступає більше як педагог, а не як педагог-науковець, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною.

– «Задовільно» – студент в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо проводить заняття, плутає поняття, демонструє відсутність стабільних знань; не вміє оцінювати факти та явища, переконувати аудиторію, втрачає логіку викладу; повної взаємодії з аудиторією не досягає; припускається помилок у науковій та виховній роботі; недбало оформлює документацію; за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

– «Незадовільно» – студент не опанував фахові знання, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані, студент не може провести або дуже слабо проводить навчальне заняття, ігнорує аудиторію, втрачає зв'язок із науковою діяльністю та виховною роботою, його фахові навички дуже фрагментарні, не виявляє педагогічних здібностей.

3.10. Методичне забезпечення

1. Програми педпрактики.
2. Навчально-методичний комплекс з методики викладання культурологічних дисциплін.
3. Закон України «Про вищу освіту» №1556-VII від 1 липня 2014 р. // Голос України. – 2014. – 6 серп. – № 148 (5898).
4. Активні форми навчання та організації самостійної роботи студентів : методичні рекомендації / І. В. Карпенко, Л. М. Дениско, О. В. Титар, К.°П.°Яковенко К. П. – Х. : ХНУ імені В. Каразіна, 2013. – 20 с.

5. Тагліна Ю. С. Культурологія: Методичні рекомендації до підготовки, виконання, оформлення та захисту дипломної роботи спеціаліста та магістра / Ю. С. Тагліна, О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 38 с.
6. Титар О. В. Комплекс навчально-методичних матеріалів з курсу «Культурологія» / О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2004. – 40 с.
7. Бандурка О. М. Основи педагогічної техніки : навч. посібник / О. М. Бандурка, В. О. Тюріна, О. І. Федоренко. – Х. : Титул, 2006. – 176 с.

3.11. Рекомендована література

Методична

1. Алексюк А. А. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія / А. А. Алексюк. – К. : Знання, 1998.
2. Варій М. Й. Основи психології і педагогіки : навч. посібник / М. Й. Варій, В. Л. Ортинський. – К. : Центр навчальної літератури, 2007.
3. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / А. І. Кузьмінський. – К. : Знання, 2005.
4. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі : навч. посібник / В. М. Нагаєв. – К. : Центр навчальної літератури, 2005.
5. Педагогічні технології : навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів / О. С. Падалка та ін. ; за заг. ред. О. С. Падалки. – К., 1996.
6. Пальчевський С. С. Педагогіка : навч. посібник / С. С. Пальчевський. – К. : Каравела, 2007.
7. Титар О. В. Культурологія : комплекс навчально-методичних матеріалів : навчальне видання / О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009. – 128 с.

Базова

1. Ващенко Г. Г. Загальні методи навчання : навч. посібник / Г. Г. Ващенко. – Дрогобич : Коло, 2003.
2. Закон України «Про освіту». – К. : Генеза, 2002. – 36 с.
3. Ніколаєнко С. М. Стратегія розвитку освіти України: початок ХХІ століття / С. М. Ніколаєнко. – К. : Знання, 2006.
4. Сисоєва С. С. Психологія та педагогіка : підруч. [для традиційної та дистанційної форм навчання] / С. С. Сисоєва, Т. Б. Поясок. – К. : Міленіум, 2005.
5. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі : навч. посібник / З. І. Слєпкань. – К. : Вища школа, 2005.
6. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / М. М. Фіцула. – К. : Академвидав, 2006.
7. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. посібник / В. В. Ягупов. – К. : Либідь, 2002.

РОЗДІЛ 4. Переддипломна практика бакалаврів

4.1. Мета і завдання практики

Мета – залучення студентів до наукового та науково-дослідного процесу у вищих навчальних закладах; вироблення та закріплення навичок наукового та критичного мислення; опанування науковим інструментарієм та використання різноманітних наукових методів дослідження культурологічних проблем.

Завдання: – виявлення і поглиблення теоретичних знань, отриманих за роки навчання;

– закріплення навичок науково-дослідної і практичної роботи в галузі отриманої спеціальності;

– демонстрація рівня оволодіння методикою дослідження при вирішенні розроблювальних у дипломній роботі проблем і питань;

– з'ясування підготовленості студентів до самостійної роботи в умовах сучасного стану науки, техніки, культури.

У результаті проведення практики студент повинен

знати: місце і роль нових інформаційних технологій у науці і сучасній освіті; зміну фундаментальних парадигм в історії наукового знання; роль культури в історії світових цивілізацій; основні теорії та концепції культури в сучасному соціально-гуманітарному знанні;

вміти: використовувати набуті в процесі навчання теоретичні знання, практичні навички для вирішення певної проблеми; аналізувати літературні, наукові джерела; узагальнювати матеріали та застосовувати сучасну методику наукових досліджень при вирішенні визначеної проблеми.

4.2. Програма практики

№ з/п	Назва етапів дипломного проєкту (роботи)	Строк виконання етапів проєкту (роботи)	
1	Затвердження теми та завдань дипломної роботи	Жовтень	
2	Збір та опрацювання матеріалів до дипломної роботи, наукове консультування	Листопад-грудень	
3	Написання диплому, звіт на засіданні кафедри про стан виконання дипломної роботи	Січень-березень	
4	Оформлення дипломної роботи відповідно до діючих вимог	Квітень	
5	Переддипломна практика, рецензування дипломної роботи, попередній захист на засіданні кафедри	Травень	
6	Наукове керівництво, консультування дипломної роботи	Протягом року	
7	Захист дипломної роботи в ДЕК	Червень	

Переддипломна практика студентів спеціальності «Культурологія» філософського факультету включає:

- 1) збір та опрацювання матеріалів до дипломної роботи (вересень-квітень);
 - 2) консультації для студентів факультету, які знаходяться на практиці, методична та наукова допомога (квітень-травень);
 - 3) написання дипломної роботи та її оформлення відповідно до діючих вимог до наукових робіт;
 - 4) попередній захист дипломної роботи на засіданні кафедри.
- Підсумком практики є дипломна робота із захистом у АК

4.3. Структура практики

4.3.1. Затвердження теми та завдань дипломної роботи

Тематика дипломних робіт розробляється кафедрою, яка випускає, розглядається та затверджується на засіданні кафедри.

Визначаючи тему дипломної роботи, необхідно врахувати наявність

- власних творчих ідей;
- виступів на наукових конференціях, круглих столах, студентських наукових гуртках із доповідями;
- наукових публікацій (статей, тез);
- результатів опрацювання літературних джерел.

Назва дипломної роботи, яка несе в собі певну інформацію про позначений нею текст, стисло, але достатньо повно відображає основний зміст роботи та її ідею. Назва дипломної роботи є, образно кажучи, квінтесенцією всього наукового твору, вона в концентрованому вигляді відображає основну суть тексту, і саме назва вперше акцентує увагу читача на основній ідеї авторської концепції. Те, що в назві виражено в гранично стислій формі, в тексті потім розкривається із необхідним рівнем докладності.

Студент може продовжити роботу над темою, яку він обрав під час підготовки курсових робіт. Він може обрати іншу тему, але при цьому має відповідно обґрунтувати це та узгодити свої пропозиції з кафедрою. Після обрання теми студент подає заяву на кафедру не пізніше 20–25 жовтня. Теми дипломних робіт та наукові керівники затверджуються Вченою радою факультету до 20 грудня. Після цього зміна теми дипломної роботи та наукового керівника може здійснюватися лише у винятковому випадку і відповідно оформлюється.

4.3.2. Збір та опрацювання матеріалів до дипломної роботи, наукове консультування

Вивчення теми варто починати зі знайомства із загальною літературою, з монографіями і статтями, що допоможуть дипломникові з'ясувати ступінь її вивченості. Роботу над архівними документами варто розпочинати після докладного вивчення опублікованих джерел. У своїй роботі дипломник повинен

перевіряти вірогідність документів, враховувати, чиї погляди виражали їхні укладачі, з якою метою і чи точно використовував ці документи той чи інший автор. Дипломна робота виконується на основі глибокого вивчення літературних джерел. Підбір та вивчення літератури для виконання дипломної роботи є одним з найважливіших етапів. Для підготовки дипломної роботи необхідно критично ставитися до наукової літератури, зважаючи на те, що існує значна кількість як нових, так і морально застарілих публікацій, які розглядають філософсько-культурологічні проблеми однобічно. Наукове керівництво, консультування роботи проводиться протягом усього навчального року.

4.3.3. Написання дипломної роботи, звіт на засіданні кафедри про стан її виконання

Зібравши та вивчивши літературні джерела, можна розпочинати написання дипломної роботи. Це найскладніший етап роботи над темою, який вимагає зосередженості та наполегливої праці. Викладення матеріалу дипломної роботи рекомендується робити своїми словами, не допускаючи дослівного переписування з літературних джерел. Велике значення має правильне трактування понять, їх точність та логічність. Використані терміни мають бути або загальноприйнятими, або наводитися з посиланням на автора.

В окремих (але не в усіх) випадках не варто починати писати дипломну роботу зі вступу. Вступ краще написати пізніше, коли ви будете точно знати, яка робота у вас вийшла. Результати своїх роздумів на першому етапі краще записувати не повними реченнями, а ключовими словами. Визначте найлогічнішу послідовність викладу думок. Розгляньте декілька варіантів і вже потім вирішуйте, з якого краще починати, яка думка буде розглядатися після цього. Постійно слідкуйте за тим, щоби не відхилятися від заданої теми.

Розпочинайте компонування центральної частини роботи. Відберіть ті положення, які ви збираєтесь помістити в центральну частину, та запишіть ці положення у вигляді короткого абзацу. Чорнову версію основної частини краще підготувати якомога раніше. Після написання чорнового варіанту основної частини напишіть її заключну частину (висновки). У цьому разі ви можете бути впевненими, що ваш висновок дійсно резюмує зміст роботи. Тепер, коли ви точно знаєте, про що написана робота і в чому полягають висновки, напишіть вступ. У цьому разі вступ автоматично вказує на зміст роботи.

Завершується робота над чорною версією редагуванням написаного. Важливо, щоб кожен абзац містив самостійну думку. Краще, якщо вже з першого речення буде видно, про що йдеться. В міру написання вступу, розділів, висновку дипломник представляє їх науковому керівникові і допрацьовує з урахуванням його зауважень.

На кафедральних засіданнях дипломник та його науковий керівник звітують про хід роботи над дипломом.

4.3.4. Оформлення дипломної роботи відповідно до діючих вимог

Дипломна робота оформляється відповідно до діючих вимог, див. :
Тагліна Ю. С. Культурологія : методичні рекомендації до підготовки, виконання, оформлення та захисту дипломної роботи спеціаліста та магістра / Ю. С. Тагліна, О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 38 с.

4.3.5. Переддипломна практика, рецензування диплому, попередній захист на засіданні кафедри

Установлюється наступний порядок попереднього захисту:

- вступне слово дипломника, у якому дається обґрунтування теми, мета і задачі роботи, характеристика використаних джерел і літератури, висновки до роботи;
- відповіді на питання членів кафедри;
- виступ рецензентів та інших осіб;
- оголошення інших відгуків, отриманих на дипломну роботу;
- заключне слово дипломника – відповіді на зауваження, отримані під час захисту роботи;
- обговорення роботи.

4.4. Самостійна робота

Написання дипломної роботи, звіт на засіданні кафедри про стан виконання дипломної роботи.

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання та звіт

Дипломна робота.

Звітні матеріали з практики.

1. Оформлена відповідно до існуючих вимог дипломна робота.
2. Дипломні завдання.
3. Відгук наукового керівника.
4. Рецензія на дипломну роботу від провідного фахівця з даної проблематики (зовнішня).
5. Промова (сутність дипломного дослідження).
6. Індивідуальні графіки, графіки консультацій тощо.

4.6. Методи навчання

Використовуються загально-наукові та специфічно-культурологічні методи, вибір яких обумовлений науковою проблемою дипломної роботи. За характером пізнавальної діяльності – пояснювально-ілюстративний метод, методи постановки проблеми та евристичний, за джерелом знань – словесні, наочні, практичні, за способом педагогічного керівництва – пояснення педагога та самостійна робота.

4.7. Методи контролю

Допуск до практики за документацією до практики (подання дипломної роботи на кафедру), звітування на кафедрі.

Підсумковою формою контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу є попередній захист та захист дипломної роботи.

4.8. Розподіл балів, які отримують студенти, та критерії оцінювання дипломних робіт

Попередній захист

Поточні перевірки та самостійна робота					Сума
Модуль 1					
Дослідницька робота	Дипломна робота, її структура	Відгуки на дипломну роботу	ІНДЗ оформлення дипломної роботи	Звіт з практики, попередній захист, захист (промова)	100
25	20	5	10	40	

Критерії оцінювання переддипломної практики

Основними критеріями для винесення бальної оцінки дипломній роботі є:

- актуальність і новизна теми, складність її розробки;

- повнота використання джерел, вітчизняної та іноземної спеціальної літератури з розглянутих питань;
- повнота й якість зібраних фактичних даних за об'єктом дослідження;
- творчий характер аналізу й узагальнення фактичних даних на основі сучасних методів і наукових досягнень;
- наукове і практичне значення пропозицій, висновків і рекомендацій, ступінь їхньої обґрунтованості та можливість реального впровадження в роботу установ і організацій;
- навички лаконічного, чіткого і грамотного викладу матеріалу, оформлення роботи відповідно до методичних вказівок;
- уміння вести полеміку з теоретичних і практичних питань дипломної роботи, глибина і правильність відповідей на зауваження рецензентів і запитання членів АК.

Установлюється наступний порядок захисту:

- вступне слово дипломника, у якому дається обґрунтування теми, мета і завдання роботи, характеристика використаних джерел і літератури, висновки до роботи;
- відповіді на запитання членів АК;
- виступ рецензентів та інших осіб;
- оголошення інших відгуків, отриманих на дипломну роботу;
- заключне слово дипломника – відповіді на зауваження, отримані в ході захисту роботи;
- обговорення роботи.

Усі присутні на засіданні АК можуть задавати запитання і брати участь у творчій дискусії.

Остаточна (бальна) оцінка виноситься на закритому засіданні ДЕК більшістю голосів членів АК. Науковий керівник і рецензент мають право висловлювати свою думку, але в голосуванні участі не беруть.

АК має право рекомендувати дипломні роботи до публікації, на конкурс, до практичного використання.

Слово для доповіді надає студенту голова Державної екзаменаційної комісії, який оголошує назву дипломної роботи, прізвище, ім'я та по-батькові її автора. Для доповіді основних положень дипломної роботи, обґрунтування висновків та відповіді на запитання дається 15–20 хвилин.

Перша частина доповіді в основних моментах повторює вступ дипломної роботи. Слід озвучити актуальність вибраної теми, опис наукової проблеми та основну мету дослідження. Необхідно також вказати методику, за допомогою якої велося дослідження, а також охарактеризувати склад та загальну структуру дипломної роботи.

Після першої частини йде друга, найбільша за обсягом частина, яка послідовно характеризує кожний розділ дипломної роботи. При цьому особливу увагу звертають на результати. Відзначають також критичні зіставлення та оцінки.

Закінчується доповідь заключною частиною, яка будується за текстом висновків дипломної роботи. Тут варто перерахувати загальні висновки (не повторюючи вже сказані узагальнення).

Результати захисту визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». Оцінки дипломної роботи виносяться членами Державної екзаменаційної комісії на її закритому засіданні. Комісія бере до уваги зміст роботи, обґрунтованість висновків, зміст доповіді, відгуки на дипломну роботу, рівень теоретичної та наукової підготовки студента. Оцінки дипломної роботи оголошуються в той же день після оформлення протоколу засідання комісії. За результатами підсумкової атестації студентів Державна екзаменаційна комісія ухвалює рішення про присвоєння кваліфікації зі спеціальності та видачі диплома бакалавра.

Критерії оцінювання дипломної роботи

Підготовка і текст дипломної роботи – до 60 балів, захист – до 40 балів (науковість, актуальність, основні результати, стиль викладу – 25 балів, відповіді на запитання – до 15–20 балів). Дипломна робота – науковість, новизна, важливі наукові результати – 30 балів, оформлення – 20 балів (формальне оформлення – 10 балів), рецензія зовнішня – 5 балів, відгук наукового керівника – до 10 балів.

Захист дипломних робіт закінчується виставленням оцінок.

«Відмінно» виставляється за таку дипломну роботу:

- робота має дослідницький характер, містить грамотно викладену теоретичну базу, глибокий культурологічний та філософський аналіз досліджуваної теми, критичний розгляд джерел та літератури, характеризується логічним, послідовним викладенням матеріалу з відповідними обґрунтованими висновками;
- має позитивний відгук наукового керівника;
- під час захисту роботи студент демонструє глибоке знання питання теми, вільно оперує даними дослідження, з легкістю відповідає на поставлені запитання.

«Добре» виставляється за таку дипломну роботу:

- робота має дослідницький характер, достатньо докладний аналіз та критичний розгляд досліджуваної теми, характеризується послідовним викладенням матеріалу з відповідними, однак не завжди обґрунтованими висновками;
- має позитивний відгук наукового керівника;
- під час захисту студент демонструє знання питань теми, оперує даними дослідження, без особливих труднощів відповідає на поставлені запитання.

«Задовільно» виставляється за таку дипломну роботу:

- робота має дослідницький характер, містить теоретичний розділ, але характеризується поверховим аналізом та недостатньо критичним розглядом теми, в ній простежується непослідовність викладу матеріалу;

- представлені необґрунтовані висновки;
- у відгуках керівника містяться зауваження щодо змісту роботи та методики аналізу теми;
- під час захисту студент демонструє невпевненість, показує слабе знання питань теми, не дає повної, аргументованої відповіді на поставлені запитання.

«Незадовільно» виставляється за таку дипломну роботу:

- робота не має дослідницького характеру, вона не містить аналізу теми та теоретичного розгляду джерел, не відповідає вимогам, викладеним у методичних вказівках кафедри;
- відгук керівника містить критичні зауваження;
- під час захисту студент із зусиллями відповідає на поставлені питання з теми, не знає теорії питання, у відповіді припускається суттєвих помилок.

4.9. Методичне забезпечення

1. Закон України «Про вищу освіту» №1556-VII від 1 липня 2014 р. // Голос України. – 2014. – 6 серп. – № 148 (5898).
2. Тагліна Ю. С. Культурологія: Методичні рекомендації до підготовки, виконання, оформлення та захисту дипломної роботи спеціаліста та магістра / Ю. С. Тагліна, О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 38 с.
3. Титар О. В. Комплекс навчально-методичних матеріалів з курсу «Культурологія» / О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2004. – 40 с.
4. Титар О. В. Культурологія. Комплекс навчально-методичних матеріалів / О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009. – 128 с.

4.10. Рекомендована література

1. Ващенко Г. Г. Загальні методи навчання : навч. посібник / Г. Г. Ващенко. – Дрогобич : Коло, 2003.
2. Закон України «Про освіту». – К. : Генеза, 2002. – 36 с.
3. Ніколаєнко С. М. Стратегія розвитку освіти України: початок ХХІ століття / С. М. Ніколаєнко. – К. : Знання, 2006.
5. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі : навч. посібник / З. І. Слєпкань. – К. : Вища школа, 2005.
6. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / М. М. Фіцула. – К. : Академвидав, 2006.

РОЗДІЛ 5. Педагогічна практика магістрів (асистентська)

5.1. Мета і завдання практики

Мета – ознайомлення та залучення студентів до навчального процесу у вищих навчальних закладах 3–4 рівня акредитації (академіях, університетах), вироблення та закріплення навичок викладання культурологічних дисциплін, опанування та використання різноманітних методів та методичних прийомів (технік) викладання культурологічних дисциплін.

Завдання:

– вивчення на практиці сутності, особливостей і закономірностей навчального процесу та його складових: навчання, виховання, навчально-дослідної роботи, моральної та психологічної підготовки, розвитку, самовиховання та самоосвіти відповідно до вимог Болонського процесу, розвиток фахових навичок під час навчального процесу;

– навчання шляхам удосконалення й розвитку організаційних форм навчально-виховної роботи, підвищення ефективності різних способів контролю, оцінки навчально-виховного процесу – студент повинен пройти під час практики весь навчальний процес – проведення лекцій, практичних занять, наукової та виховної роботи, позааудиторна робота, контроль – тести, контрольні роботи, участь у прийнятті іспиту, заліку тощо;

– пошук шляхів встановлення найкращого контакту зі студентською аудиторією, прийомів, способів і засобів активізації пізнавальної діяльності студентів;

– впровадження у систему вищої освіти нових технологій освіти, навчання, виховання та інше; перебудова навчально-виховного процесу відповідно до вимог Болонського процесу.

У результаті проходження практики студент повинен

знати: методику та методичні прийоми викладання культурологічних дисциплін; методику ведення наукової та навчальної роботи у вищому навчальному закладі;

вміти: скласти розгорнутий план та конспекти лекційних занять, семінарських занять; провести всі види навчальних занять; контролювати знання та успішність студентів; проводити наукову та виховну роботу в різних видах навчальних закладів; володіти педагогічними навичками, психологією спілкування.

5.2. Програма практики

ПРОГРАМА ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТАМИ V КУРСУ ФІЛОСОФСЬКОГО ФАКУЛЬТЕТУ СПЕЦІАЛЬНІСТЬ «КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

з 4 листопада _____ р. по ____ грудня _____ р.

	ЗАХОДИ	ВІДПОВІДАЛЬНИЙ	ТЕРМІН ВИКОНАН НЯ
1	Установча конференція із питань організації та проведення навчальної практики. Складання індивідуального плану роботи	Заступник декана С. О. Голіков. Керівник практики О.В.°Титар	30.10
2	Організаційні збори з питань практики	Групові керівники практики (О. В. Титар, Д. В. Петренко)	4.11
3	Визначення тем лекцій та семінарських занять, що мають бути проведені під час практики	Студенти, керівники практики	Жовтень
4	Ознайомлення з навчальними програмами та навчальними планами з курсу «Культурологія», «Історія світової культури», «Історія мистецтв» базових установ (вересень-жовтень). Робота з базами закладами в рамках курсу з методики викладання культурологічних дисциплін у вищій школі	Студенти, керівники практики	Вересень- жовтень
5	Написання 2 лекцій та розгорнутого плану 2 практичних занять за темами, запропонованими базовою установою, обговорення їх з керівниками практики	Студенти, керівники практики	1, 4.11 – допуск
6	Проведення лекцій та практичних занять з культурології студентами V курсу відповідно до навчальних планів за узгодженням з викладачами базових установ (2 лекції, 2 семінари)	Студенти, керівники практики	Протягом практики

7	Обговорення проведених практикантами занять на методичних комісіях базових установ, взаємне рецензування практикантами своїх занять	Студенти, практики, керівники	керівники наукові	Протягом практики
8	Підсумкова конференція з питань виробничої практики (конференція на базовій установі та конференція в університеті за підсумками практики)	Студенти, практики	керівники	На базовій установі – останній тиждень, в університеті – грудень
9	Обговорення результатів практики на засіданні кафедри	Студенти, практики	керівники	Грудень

Затверджено на засіданні кафедри теорії культури і філософії науки жовтня 20_____ протокол № _____

5.3. Структура практики

1. Визначення тем лекцій та семінарських занять, що мають бути проведені під час практики, ознайомлення з навчальними програмами та навчальними планами з курсу «Культурологія», «Історія світової культури», «Історія мистецтв» базових установ (вересень-жовтень). Робота з базовими закладами.

2. Написання 2 лекцій та розгорнутого плану 2 практичних занять за темами, запропонованими базовою установою, обговорення їх з керівниками практики в університеті та на базах практики.

3. Проведення лекцій та практичних занять з культурології, історії культури чи подібних дисциплін студентами V курсу відповідно до навчальних планів за узгодженням з викладачами базових установ (2 лекції, 2 семінари).

4. Відвідування лекцій та семінарських занять викладачів кафедри, викладачів на місцях практики, студентів-практикантів.

Обговорення проведених практикантами занять на методичних комісіях базових установ, взаємне рецензування практикантами своїх занять (надання 1 рецензії).

5. Консультації для студентів факультету, які знаходяться на практиці, методична та наукова допомога.

6. Участь в організації виховної роботи в навчальних групах, задіяння позааудиторних методів навчання; організація наукової роботи культуролога.

7. Підсумкова конференція з питань виробничої практики (конференція на базовій установі та конференція в університеті за підсумками практики).

Педагогічна практика проводиться на базі вищих навчальних закладів (університетів, академій).

Практика передбачає:

– вивчення особливостей конкретного навчально-виховного закладу, структури навчального плану та його реалізації у цьому закладі, аналіз методик викладання цих курсів у конкретному вищому навчальному закладі;

- ознайомлення з навчальними програмами та навчальними планами з курсу «Культурологія», «Історія світової культури», «Історія мистецтв» базових установ (вересень-жовтень). Роботи з базовими закладами;
- вибір тем курсу та методичну розробку розгорнутих планів та конспектів 4 занять (2 лекцій та 2 практичних занять), визначення засобів активізації уваги та уваги студентів, засобів технічного забезпечення;
- систематичну присутність на заняттях викладачів базових установ та на відкритих заняттях своїх колег, аналіз змістовного та методичного аспектів відвідуваних занять (фіксується у методисті);
- самостійне проведення не менше 4 занять – лекцій та семінарів з курсів «Культурологія», «Історія світової культури», «Історія мистецтв», «Світова художня культура» і подібних;
- самостійне проведення не менше ніж одного наукового (наукової конференції, наукового семінару) та одного виховного заходу (бесіди, екскурсії, постановки тощо);
- участь у методичному семінарі (конференції) за результатами проведених занять на базі практики;
- підготовку звіту про виконання плану та програми педагогічної практики.

5.4. Теми лекційних та практичних занять, передбачених під час практики

Теми лекційних та практичних занять визначаються відповідно до навчальних та календарних планів базових установ. Наведемо деякі приклади.

Теми занять педагогічної практики культурологів-магістрів у Харківській державній академії культури 2014–2015 н. р. Груповий керівник - доц^о О.°В.°Титар.

*1. Рудченко Вікторія Олександрівна (керівник від ХДАК – Л. Г. Тишевська)
Гол. корп. ХДАК, ауд. 43-а, 12.20, щоп'ятниці.*

31.10, 7.11. Українська культура на початку ХХ століття (лекція, семінар).

14.11, 21.11. Українська культура періоду українізації і національного відродження (лекція, семінар).

2. Пуковецька Софія Андріївна (керівник від ХДАК – проф. Г. Д. Панков).

Гол. корп. ХДАК, ауд. 43-а, 10.15, щосуботи.

15.11, 22.11. Типологія культури (лекція, семінар).

29.11, 6.12. Типологія культури. Масова і елітарна культура (лекція, семінар).

3. Балащенко Дар'я Володимирівна

(керівник від ХДАК – доц. Е. В. Германова де Діас).

3.11, 17.11, о 10.15, ауд. 43-б. Гол. корп. ХДАК. Культура Срібного віку (лекція, семінар).

5.11, 19.11 о 8.30, ауд. 47. Гол. корп. ХДАК. Культура Центральної Європи ХІХ – початку ХХ ст. (лекція, семінар).

Теми занять педагогічної практики культурологів-магістрів у Харківській державній академії дизайну і мистецтв 2014–2015 н. р. Груповий керівник ХДАДіМ – доц. В. П. Потоцький

1. Орлова Ольга Вікторівна (керівник від ХДАДіМ – доц. О. М. Суховій).

Новіт. корп., ауд. 206 (біля кафедри).

31.10, 12.10, о 14.00. Біографія та творчий шлях німецького мистецтвознавця Г. Зедельмайера (лекція, лекція).

7.11, 12.10, о 16.00. Методологія історії та теорії культури Г. Зедельмайера (лекція, семінар).

2. Яковенко Вікторія Сергіївна (керівник від ХДАДіМ – доц. В. В. Тарасов.)

Новіт. корп., ауд. 206 (біля кафедри).

13.11 о 14.00, 16.00. Романтизм, джерела романтизму (лекція, лекція).

20.11 о 14.00. Романтизм, джерела романтизму (семінар).

Теми занять педагогічної практики культурологів-магістрів у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» 2014–2015 н. р.

Груповий керівник НТУ «ХПІ» – доц. Д. В. Петренко, керівник від НТУ «ХПІ» доц. Петутіна О. О.

У 4 (корп. на вул. Весніна), У 1 (14-ти поверхівка), У 2 (ГАК), ек (корп. економфакультету), хк (хімічний факультет біля вул. Фрунзе)

1. Божич Данило Юрійович.

3.11, о 14.30, ауд. 318 ГАК. Предмет і задачі етики (лекція).

12.11, о 16.25, ауд. 1404 У 1. Українська культура Нового часу (семінар).

27.11, о 10.25, ауд. 1402 У 1. Українська культура ХІХ ст. (семінар).

3.12, о 14.30, ауд. 307 У 1. Сучасна українська культура (лекція).

2. Корляков Максим Олегович

13.11, о 12.35, ауд. 702 У 1. Українська культура Нового часу (семінар).

21.11, о 10.25, ауд. 1406 У 1. Українська культура ХІХ ст. (семінар).

1.12, о 14.30, ауд. 318 ГАК. Предмет естетики (лекція).

4.12, о 10.25, ауд. 501 У 1. Сучасна українська культура (лекція).

3. Марухненко Юлія Володимирівна.

6.11, о 10.25, ауд. 303 У 1. Українська культура Нового часу (лекція).

10.11, о 14.30, ауд. 1405 У 1. Українська культура ХІХ ст. (семінар).

27.11, о 8.30, ауд. 401 У 1. Українська культура ХХ ст. (лекція).

3.12, о 10.25, ауд. 1402 У 1. Сучасна українська культура (семінар).

5.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лекція в структурі викладання культурології у зво	2
2	Семінарське і практичне заняття у зво	2
3	Особливості науково-дослідної роботи під час викладання культурології. Студентська наукова конференція	2
4	Виховання під час викладання культурології. Виховні та організаційні заходи у вузі	2
5	Оформлення матеріалів практики	10
		18

5.6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Підготувати необхідні методичні матеріали до педагогічної практики (дві лекції, два семінарських заняття, план виховної роботи та виховний захід, індивідуальний план практики тощо).

Звітні матеріали з практики

1. Індивідуальний план (звіт).
2. Щоденник практики (Форма № Н-7.03).
3. Плани-конспекти 2 лекцій та 2 практичних занять (семінарів).
4. Рецензія на заняття практиканта-колеги.
5. Характеристика з бази практики (як правило, подається в щоденнику, за необхідності може бути окремою).
6. Методичний лист (3 відвідуваних занять на базі практики, 3 – в університеті).

План-конспект проведеного заняття повинен мати зазначену тему, визначення мети (обов'язково інформативної та виховної), завдань та типу заняття (методу проведення – тематичне заняття, проблемне, проблемне-пошукове, дослідницьке, інтерактивне тощо). Заняття мусить мати хронологію плану (тривалість часу на розкриття того чи іншого пункту плану), а також вказувати застосовані наочність (наприклад, ілюстрації, схеми) та технічні засоби навчання. У документі слід вказати рекомендовану літературу з теми, домашнє завдання для самостійної роботи, а також викласти повний зміст питань.

Оформлення плану конспекту

1. Тема заняття.
2. Час проведення, місце проведення.
3. Мета: інформаційна, виховна.
4. Тип заняття, методи проведення.
5. Хронологія заняття.
6. Наочність.
7. Технічне забезпечення заняття.

8. Головні питання теми (план).
9. Зміст заняття (повний виклад).
10. Висновки, підсумки заняття.
11. Рекомендована література.
12. Завдання для самостійної роботи.

Індивідуальний план (звіт)
ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
СТУДЕНТА / КИ V КУРСУ
ФІЛОСОФСЬКОГО ФАКУЛЬТЕТУ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
«КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

	ЗАХОДИ	ТЕРМІН ВИКОНАННЯ	Оцінка, позначка про виконання
1	Установчі збори з питань організації та проведення педагогічної практики магістрів	4.11	
2	Організаційні збори з питань практики	4, 5.11	
3	Визначення тем лекцій та семінарських занять, що мають бути проведені під час практики	Вересень- жовтень	
4	Ознайомлення з програмами, навчальними планами та методичним забезпеченням навчального процесу базових закладів	1–30.10	
5	Написання текстів лекцій та розгорнутих планів семінарських занять, обговорення їх з керівником практики	1, 4.11 – допуск	
6	Проведення лекцій та семінарських занять у базових навчальних закладах: Тема 1 Тема 2 Тема 3 Тема 4	Час проведення Час проведення Час проведення Час проведення	Оцінка Оцінка Оцінка Оцінка
7	Відвідування лекцій та семінарських занять, що проводяться студентами-практикантами, їх обговорення	Протягом практики	
8	Підсумкова конференція з практики, надання звіту (4 заняття, рецензія, щоденник, індивідуальний план, методлист), підбиття підсумків, іспит	12.12	

9	Підсумкова факультетська конференція з питань практики	20ті.01	
10	Обговорення результатів практики на засіданні кафедри	Січень	

Загальна оцінка з педагогічної практики:

Студент / ка _____

Груповий керівник
педагогічної практики

О. В. Титар (ХНУ ім Каразіна,ХДАК)

Керівник педагогічної практики О. В. Титар

5.7. Методи навчання

За характером пізнавальної діяльності – пояснювально-ілюстративний метод, методи проблемного викладення (проблемне практичне заняття) та евристичний; за джерелом знань – словесні, наочні, практичні; за способом педагогічного керівництва – пояснення педагога та самостійна робота. Додатково використовуються методи концентрації, ступеневості, хронологічний та пошуково-показовий методи. Практичні заняття запитань і відповідей, практичні заняття-дискусії, практичне заняття-конференція, пошукові практичні заняття.

5.8. Методи контролю

Допуск до практики за документацією до педпрактики, диференційований залік за результатами педпрактики.

Підсумковою формою контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу є диференційований залік. Оцінці підлягає як рівень індивідуального вирішення завдань, визначених програмою практики, так і рівень організаційної культури та виконавської дисципліни практикантів. Студенти, які не з'явилися на практику без поважних причин або не виконали програму практики у повному обсязі, не маючи на це підстав, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

У підсумковій оцінці можуть бути враховані характеристики професійних якостей практикантів з боку викладачів навчальних закладів, де студенти проходять педагогічну практику.

5.9. Розподіл балів, які отримують студенти та критерії оцінювання

Диференційований. залік

Поточні перевірки та самостійна робота	Сума
--	------

Модуль 1									
31	32	33	34	Наукова робота	Вихов- на робота	Навчально - методична робота	ІНДЗ (виконання програми практики) матеріали	Звіт з практики, підсумки практики	100
5	5	5	5	5	5	5	25	40	

31, 32...34 – проведені заняття.

Перед педпрактикою студент повинен скласти усі теми та подати необхідну документацію. Це допуск до практики і попередній залік, підсумковий залік враховує результати проведених занять та загалом виконання програми практики.

Критерії оцінювання

– «Відмінно» – студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, вільно використовує набуті теоретичні знання при проведенні занять, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, виявляє особливі творчі та фахові здібності, легко знаходить контакт з аудиторією.

– «Добре» – студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має певні практичні та фахові навички, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного; важко йде на контакт з аудиторією, переконує її, але із зусиллями, виступає більше як педагог, а не як педагог-науковець, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною.

– «Задовільно» – студент в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо проводить заняття, плутає поняття, демонструє відсутність стабільних знань; не вміє оцінювати факти та явища, переконувати аудиторію, втрачає логіку викладу; повної взаємодії з аудиторією не досягає; припускається помилок у науковій та виховній роботі; недбало оформлює документацію; за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

– «Незадовільно» – студент не опанував фахові знання, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані, студент не може провести або дуже слабо проводить навчальне заняття, ігнорує аудиторію, втрачає зв'язок із науковою діяльністю та виховною роботою, його фахові навички дуже фрагментарні, не виявляє педагогічних здібностей.

При оцінюванні педпрактики має братися до уваги також критерій **системності**:

– системність загально-професійних знань, умінь і навичок, яка, по-перше, відображає єдність оволодіння змістовно-процесуальною і мотиваційно-ціннісною сторонами професійної діяльності; по-друге, відображає взаємозв'язок знань, умінь, навичок (знання – теоретична основа умінь; уміння – форма функціонування знань; навички – високорозвинені уміння); по-третє, об'єднує у собі різні характеристики якості знань і вмінь (повнота, усвідомленість, дієвість); по-четверте, відображає динамічність знань і вмінь (їх застосування у найрізноманітніших умовах); по-п'яте, показує єдність і взаємозв'язок пізнавальної і практичної діяльності студентів (у процесі яких формуються загально-професійні знання, уміння, навички) та її характер.

5.10. Методичне забезпечення

1. Програми педпрактики.
2. Навчально-методичний комплекс з методики викладання культурологічних дисциплін у вищій школі.
3. Закон України «Про вищу освіту» №1556-VII від 1 липня 2014 р. // Голос України. – 2014. – 6 серп. – № 148 (5898).
4. Активні форми навчання та організації самостійної роботи студентів : методичні рекомендації / І. В. Карпенко, Л. М. Дениско, О. В. Титар, К. П. Яковенко К. П. – Х. : ХНУ імені В. Каразіна, 2013. – 20 с.
5. Тагліна Ю. С. Культурологія: Методичні рекомендації до підготовки, виконання, оформлення та захисту дипломної роботи спеціаліста та магістра / Ю. С. Тагліна, О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 38 с.
6. Титар О. В. Комплекс навчально-методичних матеріалів з курсу «Культурологія» / О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2004. – 40 с.
7. Бандурка О. М. Основи педагогічної техніки : навч. посібник / О. М. Бандурка, В. О. Тюріна, О. І. Федоренко. – Х. : Титул, 2006. – 176 с.

5.11. Рекомендована література Методична

8. Алексюк А. А. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія / А. А. Алексюк. – К. : Знання, 1998.
9. Варій М. Й. Основи психології і педагогіки : навч. посібник / М. Й. Варій, В. Л. Ортинський. – К. : Центр навчальної літератури, 2007.
10. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / А. І. Кузьмінський. – К. : Знання, 2005.
11. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі : навч. посібник / В. М. Нагаєв. – К. : Центр навчальної літератури, 2005.

12. Педагогічні технології : навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів / О. С. Падалка та ін. ; за заг. ред. О. С. Падалки. – К., 1996.
13. Пальчевський С. С. Педагогіка : навч. посібник / С. С. Пальчевський. – К. : Каравела, 2007.
14. Титар О. В. Культурологія. Комплекс навчально-методичних матеріалів / О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009. – 128 с.

Базова

1. Ващенко Г. Г. Загальні методи навчання : навч. посібник / Г. Г. Ващенко. – Дрогобич : Коло, 2003.
2. Закон України «Про освіту». – К. : Генеза, 2002. – 36 с.
3. Закон України «Про вищу освіту» №1556-VII від 1 липня 2014 р. // Голос України. – 2014. – 6 серп. – № 148 (5898).
4. Ніколаєнко С. М. Стратегія розвитку освіти України: початок ХХІ століття / С. М. Ніколаєнко. – К. : Знання, 2006.
5. Сисоєва С. С. Психологія та педагогіка : підруч. [для традиційної та дистанційної форм навчання] / С. С. Сисоєва, Т. Б. Поясок. – К. : Міленіум, 2005.
6. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі : навч. посібник / З. І. Слєпкань. – К. : Вища школа, 2005.
7. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / М. М. Фіцула. – К. : Академвидав, 2006.
8. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. посібник / В. В. Ягупов. – К. : Либідь, 2002.

РОЗДІЛ 6. Переддипломна практика магістрів

6.1. Мета і завдання практики

Мета – залучення студентів до наукового та науково-дослідного процесу у вищих навчальних закладах, вироблення та закріплення навичок наукового та критичного мислення, опанування науковим інструментарієм та використання різноманітних наукових методів для дослідження культурологічних проблем.

Завдання:

- поглиблення дослідницьких навичок, дослідницького наукового пошуку;
- виявлення і поглиблення теоретичних знань, отриманих за роки навчання;
- закріплення навичок науково-дослідної і практичної роботи в галузі отриманої спеціальності;
- демонстрацію рівня оволодіння методикою дослідження при вирішенні розроблювальних у дипломній роботі проблем і питань;
- з'ясування рівня підготовки студентів до самостійної роботи в умовах сучасного стану науки, техніки, культури.

У результаті проведення практики студент повинен **знати**: місце і роль нових інформаційних технологій у науці і сучасній освіті, зміну фундаментальних парадигм в історії наукового знання; роль культури в історії світових цивілізацій; основні теорії і концепції культури в сучасному соціально-гуманітарному знанні,

вміти: формулювати і вирішувати завдання, що виникають під час науково-дослідної та педагогічної діяльності і потребують поглиблених професійних знань; вибирати необхідні методи дослідження, модифікувати існуючі та розробляти нові методи, виходячи із завдань конкретного дослідження; обробляти отримані результати, аналізувати й усвідомлювати їх з урахуванням наявних джерельних літературних даних; вести бібліографічну роботу із залученням сучасних інформаційних технологій; представляти підсумки здійсненої роботи у вигляді звітів, рефератів, статей, оформлених відповідно до наявних вимог, із залученням сучасних засобів редагування та друку.

Магістр повинен **розуміти:** взаємозв'язки творчих і репродуктивних компонентів наукової діяльності, типів наукової раціональності; соціокультурні й індивідуальні начала наукової творчості; етичні аспекти наукової творчості; проблеми людини, її буття й історії в контексті різних напрямків сучасного соціально-гуманітарного знання; можливості штучного інтелекту; роль етики в системі наук про людину й у світлі глобальних проблем сучасної цивілізації; зв'язок волі і відповідальності як властивостей розвиненої особистості; властивості естетично розвиненої свідомості та естетичної діяльності.

Магістр повинен **володіти:** науковим знанням про культуру і його конструктивним використанням у різних галузях життя суспільства; проблематикою сучасного світового знання про культуру; основними традиціями в історії культурології, конкретними методами культурно-історичних досліджень, методами соціокультурного моделювання і прогнозування.

Магістр повинен мати досвід науково-дослідної і науково-педагогічної роботи.

6.2. Програма практики

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Позначка про виконання
1	Затвердження теми та завдань дипломної роботи	Жовтень	
2	Збір та опрацювання матеріалів до дипломної роботи, наукове консультування	Листопад-грудень	
3	Написання дипломної роботи, звіт на засіданні кафедри про стан виконання дипломної роботи	Січень-березень	
4	Оформлення дипломної роботи відповідно до діючих вимог	Квітень	
5	Переддипломна практика, рецензування дипломної роботи, попередній захист на засіданні кафедри	Травень	
6	Наукове керівництво, консультування дипломної роботи	Протягом року	

7	Захист дипломної роботи в ДЕК	Червень	

Переддипломна практика студентів спеціальності «Культурологія» філософського факультету включає:

- 1) збір та опрацювання матеріалів до дипломної роботи (вересень-квітень);
 - 2) консультації для студентів факультету, які знаходяться на практиці, методична та наукова допомога (квітень-травень);
 - 3) написання дипломної роботи та оформлення її відповідно до діючих вимог до наукових робіт;
 - 4) попередній захист дипломної роботи на засіданні кафедри.
- Підсумком практики є дипломна робота із захистом в АК

6.3. Структура практики

6.3.1. Затвердження теми та завдань дипломної роботи

Тематика дипломних робіт розробляється кафедрою, яка випускає, розглядається та затверджується на засіданні кафедри.

Визначаючи тему дипломної роботи, необхідно врахувати наявність

- власних творчих ідей;
- виступів на наукових конференціях, круглих столах, студентських наукових гуртках із доповідями;
- наукових публікацій (статей, тез);
- результатів опрацювання літературних джерел.

Назва дипломної роботи, яка несе в собі певну інформацію про позначений нею текст, стисло, але достатньо повно відображає основний зміст роботи та її ідею. Назва дипломної роботи є, образно кажучи, квінтесенцією всього наукового твору, вона в концентрованому вигляді відображає основну суть тексту, і саме назва вперше акцентує увагу читача на основній ідеї авторської концепції. Те, що в назві виражено в гранично стислій формі, в тексті потім розкривається із необхідним рівнем докладності.

Студент може продовжити роботу над темою, яку він обрав під час підготовки курсових робіт, роботи бакалавра. Він може обрати іншу тему, але при цьому має відповідно обґрунтувати це та узгодити свої пропозиції з кафедрою. Після обрання теми студент подає заяву на кафедру не пізніше 20–25 жовтня. Теми дипломних робіт та наукові керівники затверджуються Вченою радою факультету до 20 грудня. Після цього зміна теми дипломної роботи та наукового керівника може здійснюватися лише у винятковому випадку і відповідно оформлюється.

6.3.2. Збір та опрацювання матеріалів до дипломної роботи, наукове консультування

Вивчення теми варто починати зі знайомства із загальною літературою, з монографіями і статтями, що допоможуть дипломникові з'ясувати ступінь її

вивченості. Роботу над архівними документами варто розпочинати після докладного вивчення опублікованих джерел. У своїй роботі дипломник повинен перевіряти вірогідність документів, враховувати, чиї погляди виражали їхні укладачі, з якою метою і чи точно використовував ці документи той чи інший автор. Дипломна робота виконується на основі глибокого вивчення літературних джерел. Підбір та вивчення літератури для виконання дипломної роботи є одним з найважливіших етапів. Для підготовки дипломної роботи необхідно критично ставитися до наукової літератури, зважаючи на те, що існує значна кількість як нових, так і морально застарілих публікацій, які розглядають філософсько-культурологічні проблеми однобічно. Наукове керівництво, консультування роботи проводиться протягом усього навчального року.

6.3.3. Написання дипломної роботи, звіт на засіданні кафедри про стан її виконання

Зібравши та вивчивши літературні джерела, можна розпочинати написання дипломної роботи. Це найскладніший етап роботи над темою, який вимагає зосередженості та наполегливої праці. Викладення матеріалу дипломної роботи рекомендується робити своїми словами, не допускаючи дослівного переписування з літературних джерел. Велике значення має правильне трактування понять, їх точність та логічність. Використані терміни мають бути або загальноприйнятими, або наводитися з посиланням на автора.

В окремих (але не в усіх) випадках не варто починати писати дипломну роботу зі вступу. Вступ краще написати пізніше, коли ви будете точно знати, яка робота у вас вийшла. Результати своїх роздумів на першому етапі краще записувати не повними реченнями, а ключовими словами. Визначте найлогічнішу послідовність викладу думок. Розгляньте декілька варіантів і вже потім вирішуйте, з якого краще починати, яка думка буде розглядатися після цього. Постійно слідкуйте за тим, щоби не відхилитися від заданої теми.

Розпочинайте компонування центральної частини роботи. Відберіть ті положення, які ви збираєтесь помістити в центральну частину, та запишіть ці положення у вигляді короткого абзацу. Чорнову версію основної частини краще підготувати якомога раніше. Після написання чорнового варіанту основної частини напишіть її заключну частину (висновки). У цьому разі ви можете бути впевненими, що ваш висновок дійсно резюмує зміст роботи. Тепер, коли ви точно знаєте, про що написана робота і в чому полягають висновки, напишіть вступ. У цьому разі вступ автоматично вказує на зміст роботи.

Завершується робота над чорною версією редагуванням написаного. Важливо, щоб кожен абзац містив самостійну думку. Краще, якщо вже з першого речення буде видно, про що йдеться. В міру написання вступу, розділів, висновку дипломник представляє їх науковому керівникові і допрацьовує з урахуванням його зауважень.

На кафедральних засіданнях дипломник та його науковий керівник звітують про хід роботи над дипломом.

6.3.4. Оформлення дипломної роботи відповідно до діючих вимог

Дипломна робота оформляється відповідно до діючих вимог, див.:

Тагліна Ю. С. Культурологія : методичні рекомендації до підготовки, виконання, оформлення та захисту дипломної роботи спеціаліста та магістра / Ю. С. Тагліна, О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 38 с.

а також див.: Методичні рекомендації щодо написання та захисту дипломних робіт [для студентів спеціальності «Культурологія»] / [укл. Н. В. Аксьонова]. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 60 с.

6.3.5. Переддипломна практика, рецензування диплому, попередній захист на засіданні кафедри

Установлюється наступний порядок попереднього захисту:

- вступне слово дипломника, у якому дається обґрунтування теми, мета і задачі роботи, характеристика використаних джерел і літератури, висновки до роботи;
- відповіді на запитання членів кафедри;
- виступ рецензентів та інших осіб;
- оголошення інших відгуків, отриманих на дипломну роботу;
- заключне слово дипломника – відповіді на зауваження, отримані під час захисту роботи;
- обговорення роботи.

6.4. Самостійна робота

Написання дипломної роботи, звіт на засіданні кафедри про стан виконання дипломної роботи.

6.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання та звіт

Дипломна робота.

Звітні матеріали з практики.

1. Оформлена відповідно до існуючих вимог дипломна робота.
2. Дипломні завдання.
3. Відгук наукового керівника.
4. Рецензія на дипломну роботу від провідного фахівця з даної проблематики (зовнішня), інші рецензії.
5. Промова (сутність дипломного дослідження).
6. Індивідуальні графіки, графіки консультацій тощо.

6.6. Методи навчання

Використовуються загально-наукові та специфічно-культурологічні методи, вибір яких обумовлений науковою проблемою дипломної роботи. За характером пізнавальної діяльності – пояснювально-ілюстративний метод, методи постановки проблеми та евристичний, за джерелом знань – словесні, наочні, практичні, за способом педагогічного керівництва – пояснення педагога та

самостійна робота. Додатково використовуються методи концентрації, ступінчастості, дослідницький, хронологічний та пошуково-показовий методи.

6.7. Методи контролю

Допуск до практики за документацією до практики (подання дипломної роботи на кафедру), звітування на кафедрі.

Підсумковою формою контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу є попередній захист та захист дипломної роботи.

6.8. Розподіл балів, які отримують студенти, та критерії оцінювання дипломних робіт Попередній захист

Поточні перевірки та самостійна робота					Сума
Модуль 1					
Дослідницька робота	Дипломна робота, її структура	Відгуки на дипломну роботу	ІНДЗ оформлення дипломної роботи	Звіт з практики, попередній захист, захист (промова)	100
25	20	5	10	40	

Критерії оцінювання переддипломної практики – попередній захист на засіданні кафедри.

Основними критеріями для винесення бальної оцінки дипломній роботі є:

- актуальність і новизна теми, складність її розробки;
- повнота використання джерел, вітчизняної та іноземної спеціальної літератури з розглянутих питань;
- повнота й якість зібраних фактичних даних за об'єктом дослідження;
- творчий характер аналізу й узагальнення фактичних даних на основі сучасних методів і наукових досягнень;
- наукове і практичне значення пропозицій, висновків і рекомендацій, ступінь їхньої обґрунтованості та можливість реального впровадження в роботу установ і організацій;
- навички лаконічного, чіткого і грамотного викладу матеріалу, оформлення роботи відповідно до методичних вказівок;
- уміння вести полеміку з теоретичних і практичних питань дипломної роботи, глибина і правильність відповідей на зауваження рецензентів і запитання членів АК.

Установлюється наступний порядок захисту:

- вступне слово дипломника, у якому дається обґрунтування теми, мета і завдання роботи, характеристика використаних джерел і літератури, висновки до роботи;
- відповіді на запитання членів АК;

- виступ рецензентів та інших осіб;
- оголошення інших відгуків, отриманих на дипломну роботу;
- заключне слово дипломника – відповіді на зауваження, отримані в ході захисту роботи;
- обговорення роботи.

Усі присутні на засіданні АК можуть задавати запитання і брати участь у творчій дискусії.

Остаточна (бальна) оцінка виноситься на закритому засіданні ДЕК більшістю голосів членів АК. Науковий керівник і рецензент мають право висловлювати свою думку, але в голосуванні участі не беруть.

АК має право рекомендувати дипломні роботи до публікації, на конкурс, до практичного використання.

Слово для доповіді надає студенту голова Атестаційної комісії, який оголошує назву дипломної роботи, прізвище, ім'я та по батькові її автора. Для доповіді основних положень дипломної роботи, обґрунтування висновків та відповіді на запитання дається 15–20 хвилин.

Перша частина доповіді в основних моментах повторює вступ дипломної роботи. Слід озвучити актуальність вибраної теми, опис наукової проблеми та основну мету дослідження. Необхідно також вказати методику, за допомогою якої велося дослідження, а також охарактеризувати склад та загальну структуру дипломної роботи.

Після першої частини йде друга, найбільша за обсягом частина, яка послідовно характеризує кожний розділ дипломної роботи. При цьому особливу увагу звертають на результати. Відзначають також критичні зіставлення та оцінки.

Закінчується доповідь заключною частиною, яка будується за текстом висновків дипломної роботи. Тут варто перерахувати загальні висновки (не повторюючи вже сказані узагальнення).

Результати захисту визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». Оцінки дипломної роботи виносяться членами Державної екзаменаційної комісії на її закритому засіданні. Комісія бере до уваги зміст роботи, обґрунтованість висновків, зміст доповіді, відгуки на дипломну роботу, рівень теоретичної та наукової підготовки студента. Оцінки дипломної роботи оголошуються в той же день після оформлення протоколу засідання комісії. За результатами підсумкової атестації студентів Державна екзаменаційна комісія ухвалює рішення про присвоєння кваліфікації зі спеціальності та видачі диплома магістра.

Критерії оцінювання дипломної роботи

Підготовка і текст дипломної роботи – до 60 балів, захист – до 40 балів (науковість, актуальність, основні результати, стиль викладу – 25 балів, відповіді на запитання – до 15–20 балів). Дипломна робота – науковість, новизна, важливі наукові результати – 30 балів, оформлення – 20 балів (формальне оформлення – 10 балів), рецензія зовнішня – 5 балів, відгук наукового керівника – до 10 балів.

Захист дипломних робіт закінчується виставленням оцінок.

«Відмінно» виставляється за таку дипломну роботу:

- робота має дослідницький характер, містить грамотно викладену теоретичну базу, глибокий культурологічний та філософський аналіз досліджуваної теми, критичний розгляд джерел та літератури, характеризується логічним, послідовним викладенням матеріалу з відповідними обґрунтованими висновками;
- має позитивний відгук наукового керівника;
- під час захисту роботи студент демонструє глибоке знання питання теми, вільно оперує даними дослідження, з легкістю відповідає на поставлені запитання.

«Добре» виставляється за таку дипломну роботу:

- робота має дослідницький характер, достатньо докладний аналіз та критичний розгляд досліджуваної теми, характеризується послідовним викладенням матеріалу з відповідними, однак не завжди обґрунтованими висновками;
- має позитивний відгук наукового керівника;
- під час захисту студент демонструє знання питань теми, оперує даними дослідження, без особливих труднощів відповідає на поставлені запитання.

«Задовільно» виставляється за таку дипломну роботу:

- робота має дослідницький характер, містить теоретичний розділ, але характеризується поверховим аналізом та недостатньо критичним розглядом теми, в ній простежується непослідовність викладу матеріалу,
- представлені необґрунтовані висновки;
- у відгуках керівника містяться зауваження щодо змісту роботи та методики аналізу теми;
- під час захисту студент демонструє невпевненість, показує слабке знання питань теми, не дає повної, аргументованої відповіді на поставлені запитання.

«Незадовільно» виставляється за таку дипломну роботу:

- робота не має дослідницького характеру, вона не містить аналізу теми та теоретичного розгляду джерел, не відповідає вимогам, викладеним у методичних вказівках кафедри;
- відгук керівника містить критичні зауваження;
- під час захисту студент із зусиллями відповідає на поставлені питання з теми, не знає теорії питання, у відповіді припускається суттєвих помилок.

6.9. Методичне забезпечення

1. Програми практик.
2. Закон України «Про вищу освіту» №1556-VII від 1 липня 2014 р.

3. Методичні рекомендації щодо написання та захисту дипломних робіт [для студентів спеціальності «Культурологія»] / [укл. Н. В. Аксьонова]. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 60 с.
4. Тагліна Ю. С. Культурологія : методичні рекомендації до підготовки, виконання, оформлення та захисту дипломної роботи спеціаліста та магістра / Ю. С. Тагліна, О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 38 с.
5. Титар О. В. Культурологія. Комплекс навчально-методичних матеріалів / О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009. – 128 с.

6.10. Рекомендована література

1. Ващенко Г. Г. Загальні методи навчання : навч. посібник / Г. Г. Ващенко. – Дрогобич : Коло, 2003.
2. Закон України «Про освіту». – К. : Генеза, 2002.
3. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 1.07.2014.
4. Ніколаєнко С. М. Стратегія розвитку освіти України: початок ХХІ століття / С. М. Ніколаєнко. – К. : Знання, 2006.
5. Слепкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі : навч. посібник / З. І. Слепкань. – К. : Вища школа, 2005.

Загальна рекомендована література для проведення практик

Методична література

1. Активні форми навчання та організації самостійної роботи студентів : методичні рекомендації [Карпенко І. В., Дениско Л. М., Титар О. В., Яковенко К. П.]. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. – 20 с.
2. Бандурка О. М., Тюріна В. О., Федоренко О. І. Основи педагогічної техніки : навч. посібник / О. М. Бандурка, В. О. Тюріна, О. І. Федоренко. – Харків : Титул, 2006. – 176 с.
3. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання [Текст] : (ГОСТ 7.1-2003, ІДТ): ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. – Чинний з 2007-07-01. – К., 2007. – 47 с.
4. Бюлетень ВАК України. – 2008. – № 3. – С.9-13.
5. Васишин Д. В. Рекомендації зі складання й оформлення списку використаних джерел і літератури [Текст] / Д. В. Васишин, О. М. Васишин. – Л., 2008. – 168 с.
6. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / [автор-укладач Н. П. Наволокова]. – Х. : Основа, 2012. – 176 с.
7. Литовченко А. Д. Методичні рекомендації з підготовки рефератів, есе, курсових, дипломних і магістерських робіт для студентів соціологічного факультету / А. Д. Литовченко, В. М. Ніколаєвський, І. І. Шеремет. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 26 с.

8. Методичні рекомендації щодо написання та захисту дипломних робіт [для студентів спеціальності «культурологія»] / [укл. Н. В. Аксьонова]. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 60 с.

9. Основні вимоги до підготовки та написання навчально-наукових і кваліфікаційних робіт [для студентів-філологів] : методична розробка. – К., 2011. – 82 с.

10. Пілющенко В. Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення / В. Л. Пілющенко, І. В. Шкрабак, Е. І. Словенко. – К. : Лібра, 2004. – 344 с.

11. Слепкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі : навч. посібник / З. І. Слепкань. – К. : Вища школа, 2005. – 265 с.

12. Тагліна Ю. С., Титар О. В. Культурологія: Методичні рекомендації до підготовки, виконання, оформлення та захисту дипломної роботи спеціаліста та магістра: навчальне видання [для студентів філософського факультету] / Ю. С. Тагліна, О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 38 с.

13. Титар О. В. Комплекс навчально-методичних матеріалів з курсу «Культурологія»: навчальне видання [для студентів природничих факультетів] / О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2004. – 40 с.

14. Титар О. В. Культурологія. Комплекс навчально-методичних матеріалів : навчальне видання [для студентів природничих і філософського факультету] / О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009. – 128 с.

15. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / М. М. Фіцула. – К. : Академвидав, 2006. – 340 с.

6.9. Методичне забезпечення

1. Програми практик.

2. Закон України «Про вищу освіту» №1556-VII від 1 липня 2014 р. // Голос України. – 2014. – 6 серп. – № 148 (5898).

3. Методичні рекомендації щодо написання та захисту дипломних робіт [для студентів спеціальності «Культурологія»] / [укл. Н. В. Аксьонова]. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 60 с.

4. Тагліна Ю. С., Титар О. В. Культурологія: Методичні рекомендації до підготовки, виконання, оформлення та захисту дипломної роботи спеціаліста та магістра: навчальне видання [для студентів філософського факультету] / Ю. С. Тагліна, О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 38 с.

5. Титар О. В. Культурологія. Комплекс навчально-методичних матеріалів : навчальне видання [для студентів природничих і філософського факультету] / О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009. – 128 с.

6.10. Рекомендована література

1. Ващенко Г. Г. Загальні методи навчання : навч. посібник / Г. Г. Ващенко. – Дрогобич : Коло, 2003. – 528 с.

2. Закон України «Про освіту». – К. : Генеза, 2002. – 36 с.
3. Закон України «Про вищу освіту» №1556-VII від 1 липня 2014 р. // Голос України. – 2014. – 6 серп. – № 148 (5898).
4. Ніколаєнко С. М. Стратегія розвитку освіти України: початок ХХІ століття / С. М. Ніколаєнко. – К. : Знання, 2006. – 253 с.
5. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі : навч. посібник / З. І. Слєпкань. – К. : Вища школа, 2005. – 239 с.

Загальна рекомендована література для проведення практик

Методична література

1. Активні форми навчання та організації самостійної роботи студентів : методичні рекомендації / І. В. Карпенко, Л. М. Дениско, О. В. Титар, К. П. Яковенко. – Х. : ХНУ імені В. Каразіна, 2013. – 20 с.
2. Бандурка О. М. Основи педагогічної техніки : навч. посібник / О. М. Бандурка, В. О. Тюріна, О. І. Федоренко. – Х. : Титул, 2006. – 176 с.
3. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : (ГОСТ 7.1-2003, IDT): ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. – Чинний з 2007-07-01. – К., 2007. – 47 с.
4. Бюлетень ВАК України. – 2008. – №3. – С.9-13.
5. Василичин Д. В. Рекомендації зі складання й оформлення списку використаних джерел і літератури [Текст] / Д. В. Василичин, О. М. Василичин. – Л., 2008. – 168 с.
6. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / [автор-укладач Н. П. Наволокова]. – Х.. : Основа, 2012. – 176 с.
7. Литовченко А. Д. Методичні рекомендації з підготовки рефератів, есе, курсових, дипломних і магістерських робіт для студентів соціологічного факультету / А. Д. Литовченко, В. М. Ніколаєвський, І. І. Шеремет. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 26 с.
8. Методичні рекомендації щодо написання та захисту дипломних робіт [для студентів спеціальності «культурологія»] / [уклад. Н. В. Аксьонова]. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 60 с.
9. Основні вимоги до підготовки та написання навчально-наукових і кваліфікаційних робіт : методична розробка. – К., 2011. – 82 с.
10. Пілющенко В. Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення / В. Л. Пілющенко, І. В. Шкрабак, Е. І. Словенко. – К. : Лібра, 2004. – 344 с.
11. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі : навч. посібник / З. І. Слєпкань. – К. : Вища школа, 2005. – 265 с.
12. Тагліна Ю. С. Культурологія : Методичні рекомендації до підготовки, виконання, оформлення та захисту дипломної роботи спеціаліста та магістра / Ю. С. Тагліна, О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 38 с.
13. Титар О. В. Комплекс навчально-методичних матеріалів з курсу «Культурологія» / О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2004. – 40 с.

14. Титар О. В. Культурологія. Комплекс навчально-методичних матеріалів / О. В. Титар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009. – 128 с.

15. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / М. М. Фіцула. – К. : Академвидав, 2006. – 340 с.

Додатки

Додаток А

Щоденник практики

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року № 384

Форма № Н-7.03

_____ (повне найменування вищого навчального закладу)

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (вид і назва практики)

Студента _____

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Інститут, факультет, відділення _____

Кафедра, циклова комісія _____

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____

Напрямок підготовки _____

Спеціальність _____

(назва)

_____ курс, група _____

_____ 1_

Студент _____

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка

підприємства, організації, установи «__» _____ 20__ року

_____ (підпис)

_____ (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка

Підприємства, організації, установи «__» _____ 20__ року

_____ (підпис)

_____ (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

_____ 2_

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

**Висновок керівника практики від вищого навчального закладу
про проходження практики**

Дата складання заліку « ____ » _____ 20__ року

Оцінка:

за національною шкалою _____
(словами)

кількість балів _____
(цифрами і словами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики від вищого навчального закладу

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Зразок заяви про вибір теми дипломної роботи (дипломні завдання)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту
України 29 березня 2012 року № 384

Форма № Н-9.01

_____ Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна _____
(повне найменування вищого навчального закладу)

Інститут, факультет, відділення _____ **Філософський факультет** _____

Кафедра, циклова комісія _____ **Кафедра теорії культури і філософії науки** _____

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____ **Бакалавр** _____

Напрямок підготовки _____ **03 – Гуманітарні науки** _____
(шифр і назва)

Спеціальність _____ **034 – Культурологія** _____
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри, голова циклової
комісії _____

« _____ » _____ 20 _____ року

**З А В Д А Н Н Я
НА ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ (РОБОТУ) СТУДЕНТУ**

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи) _____

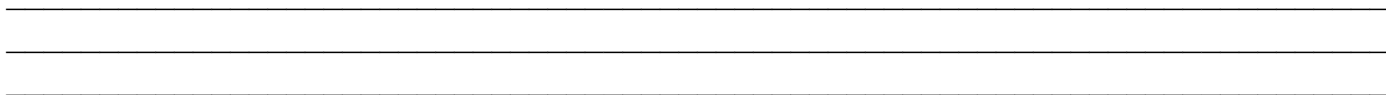
Керівник проекту (роботи) _____
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від « _____ » _____ 20 _____ року № _____

2. Строк подання студентом проекту (роботи) _____ травень _____

3. Вихідні дані до проекту (роботи) _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада Консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного Проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1	Затвердження теми та завдань дипломної роботи	Жовтень	
2	Збір та опрацювання матеріалів до дипломної роботи, наукове консультування	Листопад-грудень	
3	Написання дипломної роботи, звіт на засіданні кафедри про стан виконання дипломної роботи	Січень-березень	
4	Оформлення дипломної роботи відповідно до діючих вимог	Квітень	
5	Переддипломна практика, рецензування дипломної роботи, попередній захист на засіданні кафедри	Травень	
6	Наукове керівництво, консультування дипломної роботи	Протягом року	
7	Захист дипломної роботи в АК	Червень	

Студент _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи) _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Примітки:

1. Форму призначено для видачі завдання студенту на виконання дипломного проекту (роботи) і контролю за ходом роботи з боку кафедри (циклової комісії) і декана факультету (завідувача відділення).
2. Розробляється керівником дипломного проекту (роботи). Видається кафедрою (цикловою комісією).
3. Формат бланка А4 (210 × 297 мм), 2 сторінки.

Подання за результатами попереднього захисту дипломної роботи

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року № 384

Форма № Н-9.03

(повне найменування вищого навчального закладу)

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ДЕРЖАВНОЇ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУ (РОБОТИ)**

Направляється студент _____ до захисту дипломного проекту (роботи)
(прізвище та ініціали)

за напрямом підготовки _____ 03 — Гуманітарні науки _____
спеціальністю _____ 034-Культурологія _____
(шифр і назва спеціальності)

на тему: _____
(назва теми)

Дипломний проект (робота) і рецензія додаються.

Директор інституту, декан факультету, завідувач відділення _____
(підпис)

Довідка про успішність

_____ за період навчання в інституті, на факультеті, у відділенні
(прізвище та ініціали студента)

_____ з 20 ____ року до 20 ____ року повністю виконав
навчальний план за напрямом підготовки, спеціальністю з таким розподілом оцінок за:
національною шкалою: відмінно ____%, добре ____%, задовільно ____%;
шкалою ECTS: А ____%; В ____%; С ____%; D ____%; E ____%.

Секретар інституту, факультету (відділення) _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Висновок керівника дипломного проекту (роботу)

Студент (ка) _____

Керівник проекту (роботи) _____
(підпис)

« ____ » _____ 20 ____ року

Висновок кафедри, циклової комісії про дипломний проект (роботу)

Дипломний проект (робота) розглянуто (а). Студент (ка) _____
(прізвище та ініціали)

допускається до захисту даного (ї) проекту (роботи) в Державній екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри, голова циклової комісії _____
(назва)

_____ « ____ » _____ 20 ____ року

Навчальне видання

Олена Володимирівна **Титар**

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИК:
Навчально-методичні матеріали
для студентів філософського факультету зі спеціальності
«Культурологія»

Коректор С. В. Гончарук
Комп'ютерне верстання
Макет обкладинки *І. М. Дончик*

Формат 60x84/16 Умов. друк. арк. Тираж пр. Зам. № 194/14

Видавець і виготовлювач

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
61077, Харків, майдан Свободи, 4,
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №3367 від 13.01.2009
Видавництво ХНУ імені В. Н. Карабіна
Тел.705-24-32